

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
116. (1436.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,2088 ▲
1 amerikai dollár	2,9820 ▲
100 magyar forint	1,5684 ▼

Aktuális

2

Zavahiri az új „főterrorista”

Ajman az-Zavahiri, az eddigi második számú vezető lett az al-Kaida főparancsnoka a május elején likvidált Oszama bin Laden után. Zavahiri lett egyben a világ legkeresettebb terroristája is: Washington 25 millió dolláros vérdíjat tűzött ki a fejére.

Aktuális

3

Felfüggesztették a „Tőkés-párt” bejegyzését

Felfüggesztették az EMNP bejegyzéséről szóló bírósági tárgyalást tegnap a Bukaresti Törvényszéken: a „Tőkés-párt” megalakulását kifogásoló két szervezet a tárgyalást vezető bírónő visszahívását kérte.

Kultúra

6

Elnémulnak az operaénekesek

A Kolozsvári Román Opera Transilvania Art szakszervezete máától meghatározatlan ideig tartó általános munkabeszüntést hirdet. Az érdekképviselő követelése között szerepel a kollektív munkaszerződésre vonatkozó tárgyalások újrakezdése, illetve az igazgatóság és a szakszervezet közötti „valós társadalmi párbeszéd”.

Vezércikk

3

Bosszú

A kisebbségi törvény sanyarú sorsa arra utal, hogy az elnök és pártja ezzel próbálja zsarolni az RMDSZ-t, illetve megbosszulni azt, hogy a szövetség konokul ellenállt az ország teljhatalmú urának, aki így képtelen megvalósítani nagyszabású régiós reform elképzeléseit. Ha pedig így áll a dolog, akkor az RMDSZ nem sok jóra számíthat az elkövetkezőkben sem. ►

Salamon Márton László

Csőd szélén áll a posta

Havi kétnapos kényszerszabadságra küldi az alkalmazottakat az állami vállalat

Postasztrájk – évekkel ezelőtt. Most már a munkaadó kényszeríti munkabeszüntetésre az állami tulajdonú vállalat alkalmazottait

Fotó: ÚMSZ/archív

Miközben a vezető beosztású alkalmazottak tízezer lejes vagy annál is nagyobb fizetéseket visznek haza, az egyszerű postai dolgozók többsége ezer lej alatti bérből él, ráadásul az év végéig havi kétnapos kényszerszabadságra küldi őket a vállalat. Az intézkedésre azért van szükség, hogy a nagy veszteségeket felhalmozó Román Posta Rt. elkerülje a csődközelet állapotot. Valerian Vreme távközlési miniszter jelentős átszervezéseket ígér, ám a lapunknak nyilatkozó postai szakszervezeti vezetők szerint a következő időszakban az alkalmazottak csak jelentős erőfeszítések árán tudják maradéktalanul kiszolgálni ügyfeleiket. **7. oldal ►**

„Lemészárolt” kisebbségi jogok

Cseke Péter Tamás

► Nem teljesült az RMDSZ-nek az a korábban bejelentett ígénye, hogy a képviselőház emberjogi bizottsága még ezen a héten fogadja el jelentését a kisebbségi törvényről, s ez azt is jelentheti, hogy nem sikerül az ülés végéig elfogadni a jogszabályt. A testület napirendre tűzte ugyan a tervezetet, ám a cikkelyenkénti vita előrehaladtával Varga Attila képviselő jobbnak látta, ha inkább az ülés felfüggesztését kéri. „Nem jó irányban mentek a dolgok. Így inkább azt kértem, hogy hétfőn folytassuk a vitát” – magyarázta lapunknak az emberjogi bizottság RMDSZ-es tagja.

Folytatása a 3. oldalon ►

BBTE: önállósuló magyarok

► Kedvezően befolyásolja a kisebbségi oktatás jövőjét, hogy megszűnnek a tanszékek a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemen, gyengülnek a karok, és új intézmények jönnek létre. A tervek szerint magyar, román és német egyetemi intézetek működnek majd, így erősödik az oktatás autonómiája. **7. oldal ►**

Megszűnnek a tanszékek a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen

Fotó: archiv

Füzesen csattant Semjén beszólása

ÚMSZ

► Füzes Oszkár bukaresti magyar nagykövettől vár magyarázatot Teodor Baconschi román külügyminiszter Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettes tegnap reggeli nyilatkozatáért, miszerint az etnikai arányok tudatos megváltoztatását jelentené a tervezett új romániai régióbeosztás. A RFI-nek nyilatkozó román diplomata „a belügyekbe való zavaró beleszólásnak” minősítette Semjén kijelentését.

Folytatása a 3. oldalon ►

Mai mellékletünk:

úmsz
színekép

Röviden

Szabadlábbon Sorin Ovidiu Vintu

Szabadlábbon védekezhet Sorin Ovidiu Vintu üzletember az ellene felhozott zsarolási vádak ellen, azt követően, hogy a fővárosi törvényszék helyt adott fellebbezésének. A tárgyalóteremben a Realitatea médiatröszt tulajdonosa tagadta, hogy pénzt követelt volna Sebastian Ghițătól, a hírtelevízió menedzserétől. „Ennyire hülyének néznek azok, akik azt feltételezik rólam, hogy megsaroltam Ghițăt annak ismeretében, hogy ő az ügyészség és Traian Băsescu embere?” – fordult a bírákhoz Vintu, hangsúlyozva, hogy az államfő áll minden ellene indított per hátterében.

Díjmentes az ingatlanok felmérése

Tizenhét megye – köztük Hargita, Temes, Maros, Fehér, Arad, Bihar és Kolozs – több mint 70 települése részese idén ősszel díjmentes ingatlan-nyilvántartási, valamint telekkönyvi felmérésekben és bejegyzésekben. A hazai mezőgazdaság szerkezetátalakítására irányuló EU-támogatások és elsődleges célja, hogy az ingatlanok, a telkek új nyilvántartásba vétele által segítse a gazdákat vagyoniuk, jövedelmük átlátható, hatékony kezelésében.

Módosul a regisztrációs adó

Uniós nyomásra a kormány módosítja a külföldről behozott használt gépkocsikra kivetett első regisztrációs adót. A környezetvédelmi minisztérium tervezete szerint csak azok a tulajdonosok kapják vissza a régi és az új szabályzat közötti díjkülönbözetet, akik 2011. január 1-je után írárták be járműüket. Fenntartják azt az elvet is, hogy a díjat csak az első romániai regisztráció esetén kell megfizetni.

Kitüntetés Smaranda Enachénak

Jerzy Buzek EP-elnök az Európai Polgár Díjat adományozta Smaranda Enachénak, a marosvásárhelyi Pro Europa Liga társelnökének. Az elismerést minden évben az Európa Parlament elnöke által vezetett bizottság olyan magán- vagy jogi személyeknek ítéli oda, akik az európai gondolat terjesztésének terén kiemelt munkásságot fejtenek ki.

Háztartási gázár: befagyasztotva

Kilenc hónapig, 2012 márciusáig nem nő a háztartási célú földgáz ára, az ipari fogyasztóknak azonban 30 százalékkal többet kell fizetniük az energiáért – döntött a kormány. A tegnapi elfogadott sürgősségi rendelet értelmében az iskolák és a kórházak által használt földgáz árát is befagyasztották. Az ipari fogyasztók első lépésben júliustól 10 százalékkal fizetnek többet, ezt az év végén újabb áremelés követi.

Hazahajózták az áldozatokat

Megérkezett a délnyugat-franciaországi Bayonne-ba tegnap az a hajó, amely az Air France légitársaság 2009-ben szerencsétlenül járt Rio de Janeiro–Párizs járata áldozatainak a brazil partok mentén az elmúlt

hetekben megtalált maradványait szállítot-ta. A l’Ile-de-Sein nevű kábeltektető hajó (képiünkön), amelyet az AF447-es járat 228 emberéletet követelő balesetével kapcsolatos műszaki vizsgálattal megbízott francia hivatal (BEA) vett bérbe, június 3-án fejezte be a kutatást az áldozatok után.

Az új főterrorista

Oszama bin Laden (balra) és Ajman az-Zavahiri. Az iszlám népet lázadásra és a harc folytatására bátorítja

Hírösszefoglaló

► Ajman az-Zavahiri, az eddigi második számú vezető lett az al-Kaida nemzetközi terrorhálózat főparancsnoka a május elején amerikai kommandósok által megölt Oszama bin Laden után – derül ki egy közleményből, amely tegnap került fel egy, a szervezet-hez közel álló egyik iszlamista honlapra. Az *Anszar el-Mudzsahidin* (a *Szent harcosok követői*) című honlapon található közlemény szerint az al-Kaida általános vezetése „konzultációk után” választotta ki a 60. életében járó Zavahrit a szervezet főparancsnokának, aki vállalta is a tisztséget. A döntés várható volt. A közlemény nem szólt az eljárás részleteiről, de leszögezi, hogy ezzel az aktuálisan tudtak a legjobban tisztelni „mártírjaik” emléké előtt. Zavahri – egy egyiptomi első középosztálybeli orvos- és tudóscsalád sarja – június elején bin Laden megölésére adott első nyilvános reagálásként videóüzenetben fogadkozott, hogy a szervezet

Huszonöt millió dolláros vérdíj Zavahriért

Oszama bin Laden halála után Ajman az-Zavahiri, az al-Kaida „esze” és fő szóvivője lett a nemzetközi terrorhálózat főparancsnoka, egyben a világszerte leginkább keresett terrorista: fejére az amerikai külügyminisztérium 25 millió dolláros vérdíjat tűzött ki. Az al-Kaida alapítójához hasonlóan a terrorhálózat második számú főnöke is rejtőzködött a 2001. szeptember 11-i merényletek óta. Legutóbb egy hónappal az egyesült államokbeli merényletek után, 2001 októberében látták az afgán-pakisztáni határnál. Felesége, fia és két lánya két hónappal később egy Kandahár ellen végrehajtott amerikai légitámadásban halt meg. Azóta a dús szakállú, szemüveges, a homlokán lévő „púpnak” köszönhetően könnyen felismerhető férfi számos videofelvételen szorgalmazta a Nyugat elleni harcot.

folytatja harcát az Egyesült Államok és szövetségesei ellen. Leszögezte, hogy Amerika „nem egy emberrel, de még csak nem is egy csoporttal áll szemben, hanem a muzulmánok nemzetével, amely feléledt fásultságából, lázad, és szent harca reneszánszát vívja”.

A tegnap ismertté vált közlemény tele van az al-Kaida szokásos fordulataival, újabb felhívásokat tartalmaz az „Amerika és szövetségese, Izrael vezette, hódító hitetlenek” elleni harcra. Az al-

Kaida soha nem fogja elismerni Izraelt, és továbbra is támogatja az afganisztáni, az iraki és az észak-afrikai muszlimokat, az egyiptomi, a tunéziai, a jemeni, a szíriai és a líbiai felkelést – erősíti meg a nyilatkozat. „Bátorítjuk az iszlám népet arra, hogy lázadjon fel, és kitartóan, odaadón folytassa harcát mindaddig, amíg meg nem bukik a Nyugat által rájuk kényszerített minden korrupciós és elnyomó rezsim” – írta a szervezet vezetője a közleményben. ◀

Nagy-Albániáról beszélt Tadics

ÚMSZ

► A szerb államfő szerint „Nagy-Albánia” megteremtésének terve politikai realitás, és Szerbiának minden eshetőségre fel kell készülnie a koszovói rendezést illetően. Borisz Tadics a szerb állami tévé (RTS) egyik szerda esti műsorában beszélt erről. Azt mondta, hogy a maga részéről ellenzi ugyan a nagy nemzetállamok megalakulását a Balkánon, mert ez beláthatatlan következményekkel jár, de – tette hozzá – Szerbia arra az esetre is felkészült, ha a nemzetközi közösségben valaki továbbra is hajlana „Nagy-Albánia” megteremtésére. Tadics szerint a határmódosítások instabilitási tényezőt jelentenek, de Koszovó függetlenségének egyoldalú kikiáltása is ilyen határmódosításra tett kísérlet volt. A szerb államfő azt mondta, hogy Koszovó jogállását illetően egyik megoldásról sem szeretne állást foglalni, de megjegyezte: Koszovó felosztása is legitim elképzelés. Tadics hangsúlyozta, hogy Szerbiának nincs Koszovóval kapcsolatos titkos politikája, és Belgrád nem kívánja megoldani Koszovó problémáját. ◀

Sógor magyarul merészelt szólni

ÚMSZ

► Incidens zavarta meg az Európai Parlament (EP) Állampolgári jogok, bel- és igazságügyi (LIBE) szakbizottsága legutóbbi ülését, amikor Sógor Csaba RMDSZ-es EP-képviselő magyarul ismertette álláspontját a magyar elnökség tevékenységéről. Felszólalása után román szociáldemokrata képviselőtársa, Ioan Enciu mikrofon nélkül, de hangosan rákiáltott: „Bá, vorbește românește!” („Te, beszélj románul!”). Az ülésvezető elnök, Juan Fernando Lopez Aguilar spanyol szocialista elnökzást kért Sógor Csabától, és kifejtette, hogy ebben a házban senkinek sem kell mentegetőznie nyelvhasználatá miatt. Ebből ügyet csakis magyar–román vonatkozásban tapasztalt – fűzte

Sógor Csaba EP-képviselő

hozzá. Az erdélyi magyar képviselő a viszonzválasz jogán – immár mikrofonnal – tisztázta a hallgatóság számára az ügyet, de írásos panasszal kíván Jerzy Buzek házelnökhöz fordulni. „Megengedhetetlen, hogy a legmesszebbmenő nyelvi szabadságot biztosító európai intézményben súlyos ügyrendi vétségnek számító, etikátlan módon kísérel-

Becali az Európai Parlament „lógósa”

Gigi Becali hiányzott a legtöbbet az Európai Parlament üléseiről – derül ki a *votewatch.eu* ülésnap végi statisztikájából. Eszerint az elmúlt két évben a Nagy-Románia Párt EP-képviselője az üléseknek csupán a 29 százalékán vett részt. A romániai magyar képviselők közül Sógor Csaba a legaktívabb, 99 százalékos jelenlétel, Winkler Gyula 95, Tőkés László pedig 75 százalékkal „teljesített”. Amikor a sajtó számon kérte tőle hiányzásait, Gigi Becali így reagált: „Tudják, hol fáj ez nekem?”

Kadhafi nincs biztonságban

ÚMSZ

► A NATO-gépek ismét megtámadták Moammer el-Kadhafi líbiai vezető főhadiszállását és környékét tegnap a főváros, Tripoli központjában. A belvárosban robbanások sorozatát lehetett hallani hajnalban. Kadhafi Bab al-Azizija nevű főhadiszállásának környékén sűrű, fekete füstoszlop emelkedett a magasba. A létesítményt már többször érte támadás. Kadhafi lemondásáról tárgyal Washingtonban ezen a héten az a megbízott, akit az észak-afrikai arab ország titkosszolgálatának vezetője menesztett az Egyesült Államokba. Alain Juppé francia külügyminiszter tegnap Algírban elismerte, hogy Kadhafi távozása ugyan nem szerepel az ENSZ határozataiban, de ezt várja el a nemzetközi közösség többsége. „Azonnali választást nemzetközi felügyelettel. Ez az egyetlen fájdalommentes módja, hogy Líbia kijusson a zsákutcából” – hangoztatta ugyancsak tegnap Kadhafi második házasságából született második, 39 éves fia. A tripoli Radisson Blue hotel tizenötödik emeletén lezajlott találkozó az első volt a sajtó egy képviselője és a Kadhafi-család egyik tagja között a május 1-jei NATO-támadás óta, amelyben a líbiai vezető másik fia és három unokája vesztette életét. „Kadhafi legpolitikusabb fia”, Szeif a Bengáziban megalakult átmeneti kormány vezetőjét, Musztafa Abdel-Dzsálib és társait terroristáknak, banditáknak, az al-Kaida embereinek nevezte. Az ifjabb Kadhafi azt is megjegyezte, hogy örül a „Líbiával gyalázatosan viselkedő” volt barát, Silvio Berlusconi olasz kormányfő belpolitikai nehézségeinek. Az olasz Eni kezében levő líbiai kőolajkutak iránt „Moszkva érdeklődik: és most talán az oroszoknak eggyel több esélyük van” – jegyezte meg. ◀

„Tőkés-párt”
– felfüggesztve

ÚMSZ

► Felfüggesztették az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) bejegyzéséről szóló bírósági tárgyalást tegnap a bukaresti törvényszéken, mivel a párt megalakulását kifogásoló két szervezet a tárgyalást vezető bírónő visszahívását kérvényezi. Toró T. Tibor, az új romániai magyar párt létrehozását kezdeményező, Tőkés László vezette Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) ügyvezető elnöke kijelentette: a bejegyzés ellen óvást benyújtó két párt – a Demokrata Párt és a Néppárt – tudatta, hogy kérvényt nyújt be a törvényszék elnökéhez, s szorgalmazza a bírónő visszahívását, akit elfogultsággal vádolnak. Nehezményezik, hogy a bírónő az EMNP bejegyzése elleni óvások legnagyobb részét elutasította. A jövő héten várhatóan egy bírói testület dönt majd arról, hogy helyt adnak-e a visszahívási kérelemnek. Mint arról hírt adtunk, a „Tőkés-párt” bejegyzése ellen két jogi – a Jobb Társadalomért Párt és a Néppárt – és egy magánszemély – Adrian Drăghici ügyvéd – emelt óvást, ezekhez tegnap csatlakozott egy újabb jogi személy, a Demokrata Párt, amely kifogásolta többek közt az alakulat elnevezését. A magánszemély szerint az Erdélyi Magyar Néppárt bejegyzését támogató aláírások között hamisak is vannak. ◀

Lemészárolt jogok

Folytatás az 1. oldalról

Varga tájékoztatása szerint már az rossz előjel volt, hogy a szakbizottság úgy döntött: az első cikelytől kezdjék a tervezet tárgyalását. Korábban úgy tűnt, az RMDSZ-nek sikerült meggyőzni koalíciós partnerét, a Demokrata Liberális Pártot (PDL), hogy a 19. cikkelytől folytassák a vitát, mert eddig sikerült az előző parlamenti ciklusban eljutni a jogszabályt tárgyaló szakbizottságoknak. Ám végül a PDL-sek is megszavazták azt az ellenzéki javaslatot, hogy tekintsék semmisnek az eddig elért eredményeket.

A vita elkezdését formai kifogások is akadályozták. Az ellenzék nehezményezte, hogy a kormány nem küldte el álláspontját a tervezetről. Varga tájékoztatása szerint végül a kormányt képviselő Markó Attila kisebbségügyi és Király András oktatási államtitkárnak sikerült meggyőznie a bizottság tagjait, hogy a Boc-kabinet támogatja a jogszabályt.

A testület a 18. cikkelyig jutott el a vitában, amikor Varga Attila az ülés felfüggesztését kérte. Ebben a paragrafusban ugyanis már történik utalás a Kulturális Autonómia Tanácsra, amelynek hatásköreivel nemcsak az ellenzék, de a demokrata-liberálisok sem értettek egyet.

Varga Attila, a képviselőház emberjogi bizottságának tagja

Fotó: ÚMSZ/archív

„Ez volt az a pont, amikor úgy láttam, az RMDSZ és a PDL elnökének le kell töltenie ismét egyeztetni, mielőtt folytatnánk a vitát” – mondta Varga. Tájékoztatása szerint a koalíciós partnerek is nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a tervezet a kisebbségek kárára módosuljon. Így például a PDL-s képviselők szavazatával módosult a 14. cikkely egyik bekezdése, amelyik kimondta: közigazgatási eszközökkel nem változtatható meg az adott térségben élők etnikai aránya. Ehelyett az az előírás került, hogy etnikai arányok mó-

dosíthatók, de csak úgy, hogy ne csorbuljanak a kisebbségek jogai. „Ez úgy butaság, ahogy van. Ez a bekezdés az arányokról szólt, nem a jogokról” – mondta Varga.

Mint ismert, korábban Kelemen Hunor szövetségi elnök kijelentette: ha az emberjogi szakbizottság nem fogadja el ezen a héten a jelentését a tervezetről, a kormány parlament előtti felelősségvállalással fogadtatja el a törvényt. Korábbi koalíciós megállapodás szerint a jogszabályt még ebben az ülészakban meg kellene szavaznia a képviselőháznak. ◀

Bosszú

Salamon Márton László

Elemző legyen a talpán, aki meg tudja fejteni, mi járhatott Traian Băsescu államfő fejében, amikor bedobta a régióátalakítás témáját a hazai politikai térbe. Még az elnöki párt vezető politikusai is – nem beszéltek itt Emil

Bocról, hanem azokról a kevesekről, akik nem fújják mechanikusan a cotroceni-i leckét – őszintén bevallották, hogy első megrökönyödésükben ők is csak rossz viccnek vélték a dolgot. Az elnöki akció mindenestre mellőzi az elemi logika – vagy, ha úgy tetszik, az aritmetika – törvényeit, hiszen a cotroceni-i terv életbe léptetéséhez parlamenti többségre van szükség, márpedig annak az esélye, hogy a koalíciót alkotó egyik politikai alakulatot, az RMDSZ-t rávehessék egy ilyen tervezet támogatására, körülbelül akkora, mint meggyőzni egy anyát, hogy vesse gyermekét a robogó vonat elé.

Akkor mi a magyarázat? Találgatni lehet csupán, hogy Traian Băsescu újabb diverziójáról van szó: elterelni a szót a valós problémákról, csámcsognivalót adni a sajtónak, közvéleménynek. De ezúttal mintha ennél többről is szólna a dolog, és ez a több egy, az államelnöktől már megszokottnál is nagyobb szabású diverzió lehet.

Személyesen nem hiszek abban a verzióban, miszerint az államfő így próbál megszabadulni „akaratos”, „konok”, „rebellis” miniszterelnökektől: egy bukásra ítélt kormányzati felelősségvállalással. Meggyőződésem, hogy Emil Boc egyetlen cotroceni-i ujjpattintásra lemond, ha főnöke azt kéri tőle – akkor pedig mire jó az egész nagy színjáték? Sokkal inkább a kisebbségi törvény elfogadásának közelgő határidejével kell összefüggésbe hozni az elnöki ténykedéseket.

Ezt igazolják a jogszabállyal kapcsolatos tegnapi parlamenti fejlemények is: az RMDSZ koalíciós partnere széttrancsította a kisebbségi törvény első paragrafusait, amelyeket a Demokrata Liberális Párt képviselői korábban már elfogadtak, olyannyira, hogy a jogszabály megtárgyalását korábban sürgető magyar honatyák már annak örültek, amikor leállt a szakbizottsági mészárlás.

A kisebbségi törvény sanyarú sorsa tehát arra utal, hogy az elnök és pártja ezzel próbálja zsarolni az RMDSZ-t, illetve megbosszulni azt, hogy a magyar érdekvédelmi szervezet konokul ellenállt az ország teljhatalmú urának, aki így képtelen megvalósítani nagyszabású régiós reform-elképzeléseit. Ha pedig így áll a dolog, akkor az RMDSZ nem sok jóra számíthat az elkövetkezőkben sem a Cotroceni-palota irányából. Mert ez még csak a kezdet...

Román lapszemle

Dorin Cocoş üzletember nehezen tudja megemésztetni, hogy nagyon sokan csak Elena Udrea régiófejlesztési miniszter férjeként ismerik. Saját bevallása szerint 2003-ban, amikor New Yorkban feleségül vette Elenát, nem is sejtette, hogy ekkora figyelem követi majd életüket. (*Evenimentul zilei*) ► Évi 450 ezer eurót kap majd a Román Labdarúgó-szövetségtől (FRF) Victor Piţurcă új szövetségi kapitány, ami 800 ezerrel nőhet, ha sikerül kijuttatnia a válogatottat a lengyel–ukrán közös rendezésű 2012-es Európa-bajnokságra (*Evenimentul zilei*) ► Gazdag kínai nők százai mennek az Egyesült Államokba szülni, ugyanis így gyerekeik automatikusan megkapják az amerikai állampolgárságot és 21 éves korukban „örökbe fogadhatják” szüleiket is. (*România liberă*)

HIRDETÉS

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

**Felvételi
2011**
27 októbertől
kezd

Belépővizsgák:
2011. július 11-20.

GAZDASÁG- ÉS HUMÁNTUDOMÁNYOK KAR, CSÍKSZEREDA

- Könyvelés és gazdálkodási informatika (25 tandíjmentes, 25 kötelezőtantervi hely)
- Általános közgazdaság, Agrár- és élelmiszeripari gazdaság (50/50)
- Marketing (15/15)
- Statisztika és gazdasági előrejelzés (10/20)
- Román nyelv és irodalom – angol nyelv és irodalom (20/30)
- Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom (10/20)

Belépővizsgák:
2011. július 11-20.

530194 Csíkszereda
Pápa Lőrinc (Szabó) út 1
tel: +40 268 314 850
E-mail: gtk@szapientia.ro
www.szapientia.ro

MŰSZAKI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR, CSÍKSZEREDA

- Szociológia (13/37)
- Kommunikáció és PR (13/37)
- Élelmiszeripari mérnök (20/30)
- Könyvtármérnök (20/30)
- Ipari biotechnológia (10/20)
- Közélelmzésési és agroturisztikai mérnök-menedzser (15/15)

Belépővizsgák:
2011. július 11-20.

530194 Csíkszereda
Pápa Lőrinc (Szabó) út 1
tel: +40 268 314 850
E-mail: mtk@szapientia.ro
www.szapientia.ro

MŰSZAKI ÉS HUMÁNTUDOMÁNYOK KAR, MAROSVÁSÁRHELY

- Kommunikáció és közkapcsolatok (15/15)
- Egészségügyi szakpolitikák és szolgáltatások (15/35)
- Fordító és tolmács (20/30)
- Informatika (25/25)
- Mechatronika (25/25)
- Számítástechika (20/20)
- Autómata és alkalmazott informatika (20/20)
- Lévkérés (15/35)
- Számítógépes műveléstervezés és gyártásirányítás (15/35)
- Kémizsmérnök (20/10)

Belépővizsgák:
2011. július 11-17.

Marosvásárhelyi Könyvtár
Győzői út 10
tel: +40 268 200 170
E-mail: mtk@szapientia.ro
www.szapientia.ro

TERMÉSZETTUDOMÁNYI ÉS MŰVÉSZETI KAR, KOLOZSVÁR

- Könyvtármérnök (13/12)
- Filmművészet, fotóművészet, média (12/13)
- Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok (23/17)
- Jog (20/20)

Belépővizsgák:
2011. július 11-24.

430112 Kolozsvár
dr. Mihai Corvin (Mihályi) út 1
tel: +40 264 430 280
E-mail: tk@szapientia.ro
www.szapientia.ro

10 éves a
SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM
CSÍKSZEREDA • KOLÓZSVÁR • MAROSVÁSÁRHELY

Bechtel: hét évnyi semmittevés

Tipikusan Dâmbovița-menti paradoxon: az Európai Unió egyik legszegényebb országában, Romániában épül a világ alighanem legdrágább autópályája. Még pontosabban fogalmazva: itt áll a sztráda építése.

Bogdán Tibor

► A borsi román–magyar határátkelőt Brassóval összekötő észak-erdélyi autópálya építését nem kevés politikai csatározás előzte meg.

Vivaldi és a földkotrók

A román nacionalista köröket zavarta az a tény, hogy a magyar határhoz vezető sztráda Erdély területén halad át, olyan, nem kevés magyar lakossággal és történelmi hagyományokkal rendelkező nagyvárosokat érintve, mint Marosvásárhely, Kolozsvár, Nagyvárad. Érvként használhatták fel azt, hogy vele szinte párhuzamosan fut majd a IV. számú páneurópai közúti folyosó részét képező dél-erdélyi autópálya, amely ráadásul uniós finanszírozásban részesülhet.

Ritka eset, de megtörténhet Romániában is, hogy végül a józan ész győzedelmeskedik, és az illetékesek felismerték a sztráda jelentőségét. Így hét évvel ezelőtt, 2004. június 16-án hivatalosan beindulhatott az észak-erdélyi autószertráda építése. A földkotró gépek – ki tudja miért – Vivaldi muzsikája közepette dübörögtek fel először – hangjuk azóta is

meglehetősen ritkán hallatszik. A munkálatokat az egyik legnevesebb szakosított cég, az amerikai Bechtel vállalta fel, az erről szóló szerződést 2003. november 18-án írták alá a Năstase-kormány illetékeseivel. A dokumentumot nyomban titkosították, azt viszont büszkén közzétették, hogy a 415 kilométeres hosszúságú autópálya 2012-ben teljes egészében elkészül.

Mi (nem) történt

A Bechtel 2004. június 16-án az Aranyosgyérest Kolozsvárral, illetve Berettyószéplakot Borssal összekötő szakasznál indította a munkát, Miron Mitrea közlekedési minisztersége idején. Ebben az évben még természetesen egyetlen kilométernyi sztráda sem épült meg. A következő évben az építő felüggesztette a munkát, a bukaresti hatalom, így Gheorghe Dobre közlekedési tárcavezető a szerződés felmondásával fenyegetőzött. Végül is elcsitultak a kedélyek, a határidőt pedig 2013-ra tolták ki. 2006 elején a Bechtel folytatta a munkálatokat. Ekkor, Radu Berceanu szakminisztersége alatt került nyilvánosságra a szerző-

Adrian Năstase a Bechtel egyik munkatelepén. A „behajtani tilos” tábla szinte a sztráda jelképévé vált

dés, amelynek alapján politikai körökben napvilágot látott a spekuláció, miszerint a költségeket a Román Kereskedelmi Bank privatizációjából származó összegből fedezi majd. Az építés igazából 2007-ben gyorsult fel, ekkor a kormány, és Ludovic Orban új közlekedési miniszter tárcája jelentős összegeket fizetett ki a Bechtelnek, így ősszel már bizonyos szakaszokat aszfaltozni kezdtek. A munkálatok a következő évben is jó ütemben haladtak, bár ekkor már beindultak politikai viták a túlzottnak tartott költségek miatt. Az első, 42 kilométeres sztrádaszakaszt 2009. december 1-jén avatta fel Emil Boc kormányfő és az immár

újából a közlekedés élére került Berceanu, aki egy Dacia Logannal haladt végig az úton. Tavaly november 3-án már a Berceanu helyét átvevő Anca Boagiu avatta fel a miniszterelnök társaságában az újabb tíz kilométeres szakaszt. Az örömmünnetpét rontotta annak kilátása, hogy bizonytalanná vált a 2011. évi folytatás, mivel a román állam többtíz millió euróval tartozott az építőnek.

A belsejtelmek idén beigazolódtak: Bukarest felszólította a Bechtelt, illeszkedjék be a megállapított költségkeretbe, így például csökkentse 35 százalékkal az anyagi igényeit. A román illetékesek fellépése érthető: egy kilométernyi autópálya építési költségei

immár meghaladták – hozzáadott értékadó nélkül – a tízmillió eurót. Eközben a román fél több mint 90 millió euróval tartozik a Bechtelnek. Az adósság amiatt halmozódott fel, hogy a román állam minden évben az előirányzott összegek alig 20 és 78 százalék közötti részét folyósította az amerikai félnek. Idén például a költségvetésnek megfelelően közel 150 millió eurót kellene kifizetnie Romániának a Bechtel számára – hazai szakértők szerint azonban erre vajmi kevés az esély.

A román állam most – a te-repviszonyoktól függően – 3,8 és 5,9 millió euró közé szorítaná le a kilométerenkénti kiadásokat. A hazai ha-

tóságok szerint a költségek nem haladhatják meg síkságon a 3,8, dombos vidéken a 4,98, hegyi terepen pedig az 5,92 millió eurót. A „költséglistát” Bukarest megküldte a Bechtel amerikai vezetőinek, akikről még nem kapott semmilyen választ.

Határidők végeérhetetlen sora

A sorozatos huzavona, a román állam szűkmarkúsága miatt 2011 júniusáig összesen 52 kilométert adtak át – a teljes útvonal nem egészen 13 százalékát –, Aranyosgyéres és Gyalu között, miközben az észak-erdélyi sztráda magyarországi folytatása már a közös határhoz ért. A félszáz kilométer több, mint két milliárd euróba került, a teljes autópálya összköltségei pedig várhatóan meghaladják majd a 16 milliárd dollárt, ami közel nyolcszorosa az eredetileg megállapított 2,2 milliárd eurós összegnek.

Időközben többször is kitolták a határidőt, jelenleg 2014. december 31-énél tartunk, de semmi biztosíték nincs arra, hogy ez az időpont lesz az „igazi”. Jelenleg a Berettyószéplak és Kolozsvár valamint Aranyosgyéres és Brassó közötti, összesen mintegy 250 kilométeres szakaszon még a földterületek kisajátítása folyik – több száz hektáros területről, lakóházak százairól van szó –, és konkrétan csupán a Bors és Berettyószéplak közötti 64 kilométeren épül a sztráda. ◀

Koszovó és a szerb európai uniós álmok

A szerb EU-csatlakozás feltételeinek számító kérdések legfontosabbika tisztázatlan. Belgrád hivatalosan azt hangoztatja, hogy Koszovó függetlenségét soha nem fogja elismerni.

MTI/ÚMSZ

► Habár a Nyugat-Balkán országaiban a lakosság többsége uniópárti (és a kormányok is ezt hajtogatják), és immár másfél évtizede a fegyverek is elhallgattak, a térség változatlanul Európa problémás övezetének számít.

Elidegeníthetetlen országársz

Igaz, a megállapítás kevésbé érvényes Horvátországra, amely amúgy is kikerül magának a „balkáni” jelzőt; Zágrábban inkább csak a „történelem balesetének” tekintik azt, hogy az ország két ízben is belgrádi dominanciájú délszláv államalakulat része volt a 20. században. Horvátország ma legalább olyan mértékben felkészült az EU-tagságra, mint Bulgária és Romá-

nia volt 2007-ben – még ha ez nem feltétlenül nevezhető is bókának.

Kelet-Balkán esetében már bonyolultabb a helyzet. Szerbia a maga hét és félmillió lakosával a régió legnagyobb állama, amely a Hága által körözött háborús bűnös, Ratko Mladic elfogásával és kiadásával úgy érzi: teljesítette az EU-előszóba lépés legfőbb feltételét. A kormány legerősebb ellenzéke, az egykori ultranacionalista Tomislav Nikolic által vezetett Szerb Haladó Párt (SNS) is integrációs húrokat penget. Nikolic ugyanis rájött, hogy honfitársainak többsége Nyugat-Európa felé tekint, a bőségszaru pedig nem Moszkvában, hanem Brüsszelben található.

A szerb EU-csatlakozás feltételeinek számító kérdések legfontosabbika azonban tisztázatlan. Belgrád hivatalosan azt hangoztatja,

hogy Koszovó függetlenségét soha nem fogja elismerni (az alkotmány is Szerbia elidegeníthetetlen részének deklarálja az országból 2008 februárjában kiszakadt, ám túlnyomórészt albánok lakta egykori tartományt). A szerb álláspontot megerősíteni látszik az a körülmény is, hogy az EU 27 tagállama közül öt szintén nem hajlandó Koszovó mint önálló állam elismerésére.

Nagy-Albánia réme

Szerbiában sokan azt gyanítják, hogy az albánok hosszú távú célja Nagy-Albánia létrehozása, vagyis Koszovó és Albánia egyesítése (amit kizárt a függetlenség kikiáltását megelőző Ahtisaari-terv). Ezt Pristinában újra meg újra cáfolják. Legutóbb Enver Hoxhaj koszovói külügyminiszter tagadta kormánya ilyen értelmű szándékát, leszögezve: Koszovó ellenez minden nagyalbán, nagy-szerb és hasonló elképzelést.

Belgrádban újabban tételes politikusok szájából is elhangzik egy másik elképzelés, amely Koszovó felosz-

tásával oldaná meg az egykori tartomány jogi elismerésének kényes kérdését. Ivica Dacic belügyminiszter és Boris Tadic államfő javaslata értelmében Szerbia fennhatósága alá kerülne az egykori tartomány szerbek lakta északi részei, míg a déli területet – benne néhány kis szerb enklávéval – Albániához csatolnák.

Hoxhaj ezt az elképzelést is visszautasította. Egy szarajevói értekezleten, amelyen a Nyugat-Balkán jövője volt a téma, leszögezte: ez a veszedelmes ötlet csak újabb szenvedést, instabilitást és bizonytalanságot eredményezne a térségben, ezért azt Koszovó kormánya soha nem fogja elfogadni.

Dacic és Tadic „kompromisszumos megoldásként” dicséri a javaslatot, Pristinában viszont ez a kifejezés egészen mást takar. Ott az Ahtisaari-féle alkotmány elfogadását tekintik kompromisszumnak; ez a dokumentum készítette elő Koszovó függetlenségét, egyúttal számos pontban garantálva a Koszovóban élő nemzeti kisebbségek (köztük a szerbek) jogait. Ha viszont Koszovót

felosztanák – érvelnek egyesek Pristinában –, akkor érvényét veszítené az Ahtisaari-féle alkotmány éppúgy, mint a benne rögzített elv, amely kimondja: Koszovó nem egyesülhet Albániával.

A fenti elképzelések közös vonása, hogy egyikük sem bírja Brüsszel áldását. Belátható időn belül ugyanis az Európai Unió nem fogja eladni új államhatárok rajzolását a földrész délkeleti részén. Túl sok vér folyt, amikor a múlt század 90-es éveiben próbálkozás történt erre.

„Befagyott demokráciák”

Aki viszont nem akar új államokat látni a Balkánon, annak föl kell tennie a kérdést: vajon életképesek-e a régiók a jelenlegi formájukban. A daytoni szerződés nyomán létrejött Bosznia-Hercegovina és az Ahtisaari által megálmodott Koszovó a rájuk erőltetett alkotmány értelmében „többnemzetiségű állam”. Boszniában egyre inkább groteszk vonásokat ölt a nemzetiségek jogaihoz való ragaszkodás. Az országnak

több mint nyolc hónappal a tavaly őszi választások után még mindig nincs központi kormánya, mivel az egyes etnikumok nem tudnak megegyezni a tárcák elosztásáról. Márpedig szarajevói kormány nélkül nem lehet előrelépni a Brüsszel által szorgalmazott belpolitikai reformok terén, ezek nélkül viszont még EU-tagjelölti státust sem kaphat Bosznia-Hercegovina. Koszovóban pedig a Mitrovica körüli régió – ahol a szerb kisebbség jelentős hányada él – gyakorlatilag ma is Szerbiához tartozik: a koszovói közigazgatás nem érvényesül, a kereskedelemben a szerb dinár a fizetőeszköz, a gépkocsik szerb rendszámmal közlekednek.

A balkáni háborúkat követő rendezés célja az volt, hogy többnemzetiségű államok jöjjenek létre. A valóságban viszont „befagyott demokráciák” keletkeztek. A soknemzetiségű modellek és a nemzetiségeknek járó kollektív jogok előtérbe helyezése nemhogy betemette volna, inkább tovább mélyítette az etnikumok közötti árkokat. Ebből csak egy kiút létezik: a polgárjogok érvényesítése. ◀

Lap-top

A nap címe. A bukarestiek akaratuken kívül fizetnek a Nemzet Katedrálisáért, *România liberă*.

Magyarázat. A Román Ortodox Egyház (BOR) negyvenhét millió eurót remél összegyűjteni a Nemzet Megváltása Katedrálisának munkálataihoz. A fővárosi és kerületi polgármesteri hivataloktól is pénzt kért, egyes előjárók pedig fizettek is – a lakosság megkérdezése nélkül. Tejelünk, mit tehetünk, hiszen demokratikus jogállamban élünk.

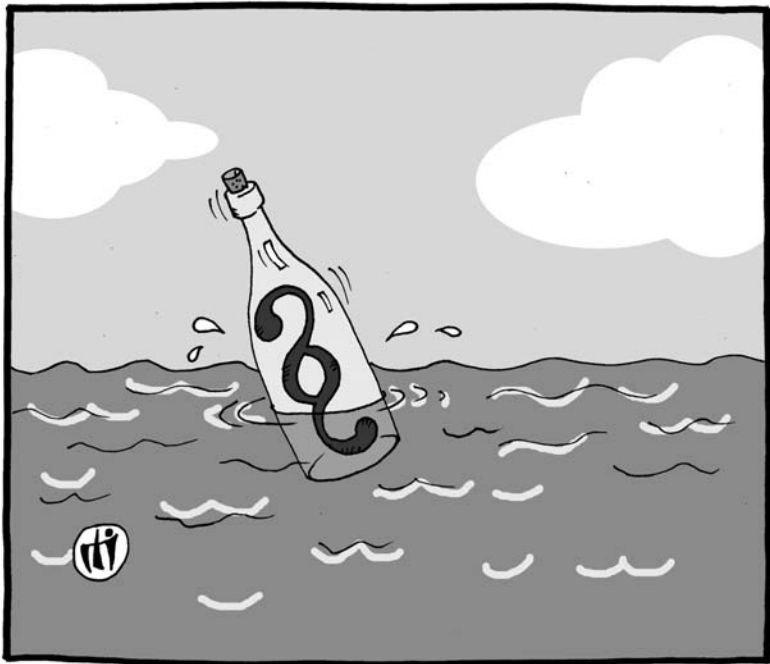
Öreg baka búcsúzik a százastól. Végül mégsem sikerült a *Színkép*ben lehozni Doru Buşcu *Academia Caţavencu* búcsúztató cikkét, de majd ismertetjük. Iszonyatos egy főszerkesztőnek megírni lapjában az utolsó cikket. Minden idők legjobb, mindig ellenzéki (még Ion Iliescu által sem bántott) élclapja nem annyira karikatúráival, poénjaival, gúnyirataival volt veszélyes a hatalomra, mint inkább az oknyomozó és korrupció-ellenes íásaival, meg persze a szabad szellemével. Már-már lenyűgöző a hatékonyság, amellyel a băsescu hatalom eltünteteti, ellehetetleníti vagy bedarálja a neki nem tetsző kiadványokat. Tud még valaki egy igazi, mérvadó ellenzéki lapot?

A végső megoldás. Adósok maradtunk az *Academia Caţavencu* címlapjának ismertetésével is. Tehát a híres földgömb-jelenet *A diktátor* című filmből. Băsescu-Chaplin az asztalon fekvődj játszik a fúval, amelyre Románia közigazgatási térképe van rajzolva, az ismert nyolc régióval. A kép aláírása: „Traian Băsescu, a Wermuth csapatok főparancsnoka, a *Mein Damf* című kötet szerzője, akit a Konstanca kikötői vámosok a tiszteletteljes 'Heil Filter!' felkiáltással köszöntöttek.” A „diktátor” szájából pedig a következő szöveg buborékol elő: „Mein Gott, milyen jó, hogy leegyszerűsítettem a térképet! Ahelyett, hogy az esti Spritzkrieg után 82 megyét látnék, sokkal jobban kiismerem magam 16 megyével, azaz nyolccal. (...) Ami pedig az alacsonyabb rendű fajokat – tanárokat, orvosokat, nyugdíjasokat – illeti, megtaláltam a végső megoldást: Chivas whisky és hat jégkocka halálos adagja, amit először magamon próbálok ki.”

Minden napra egy mondan

„Minden győzelem közül az első és a legszebb: magunkat legyőzni.” *Démokritosz*

Szöveg nélkül

Horváth István

Az egész nemzeté

SZELLEMI DÍZÉS

S éppen ide akarom kapcsolni mondanivalómat: mert veszedelmesen látom a tendenciát újabb költőink egy nagy rétegénél, hogy dacuk erejét, baloldaliságuk edző tudatát ne valami, pártok és osztályok fölötti, tágabb horizontú pozícióra, hanem – ha már nem pártpolitikára – minden bizonnyal osztálypolitikára és osztálytudatra alapítsák. (...) Mi pártpolitikát és osztálypolitikát egyformán megvetettünk. Hogy milyen politikai párt eszközeivel gondolja valaki pillanatnyilag előmozdíthatni javát a kis közösségnek, amelyhez tartozik: az nemde, kicsiny és praktikus kérdés, s annak az irodalomhoz semmi köze. Hogy micsoda társadalmi osztályból vagy rétegből jött az író, az bizonnyal adhat színeket és hangulatokat műveinek, de nem szabhatja meg eleve és immanensen irányát és célját: mert hisz az író éppen abban író, abban baloldali és abban európai is, hogy túllát és túlmegy a rétegen, amelyből született. (...) Mi mindannyian erősen szemben álltunk a magunk társadalmi osztályával. Megtörtünk annak ideáljait, megsértettük szentségeit, egy szélesebb látókör jogán, egy nagyobb testvériség nevében, egy tágabb élet erejénél fogva. (...) Előttünk nyilván állt az igazság, hogy az irodalom nem lehet osztályok irodalma, hanem csak az egész nemzeté; s ha akadt valamikor (...) egy társadalmi osztály, az úgynevezett nép, mely formáit és eszményeit az egész magyar szellemi élet formáivá és eszményeivé tudta emelni: ezt nem mint társadalmi osztály cselekedhette meg, hanem mint minden osztályok anyja s mint a nemzeti szellem ősforrása.

Babits Mihály: Baloldal és nyugatosság, 1930

Legnagyobb

Közismert, hogy nem más, mint Kossuth nevezte Széchenyit a legnagyobb magyarnak. Ám azt már kevesebben tudják, hogy mit válaszolt erre Széchenyi. „Mért emel engem olyan magasra, ahol nem tudok megállni?” Széchenyi ugyanis nem szerette a nagy címkéket, még kevésbé, hogy valakit a nemzet fölé emeljenek. Őt most megint oda próbálják emelni, ráadásul eléggé átgondolatlanul, mert a vállalkozásokat segítő Széchenyi-terv mellé sehogy se megy például a Széchenyi-pihenőkártya. A nemzet napszámosa, vagy ahogy Sólyom László volt köztársasági elnök nevezte a múlt évi nagycenki országos ünnepségen, a „hivatásos cselekvő” nevéhez legkevésbé a pihenés illik. De, ha egyszer nálunk, magyaroknál valami divatba jön, bármi lehet. Emlékezzünk csak: mi mindenre használta a szocializmus, a „proletár költő” József Attilát! Talán, hogy vele gyorsabban ássák meg a nagy ellenség, a „rothadó kapitalizmus” sírját, az egyik szélföldi temetkezési vállalat József Attila nevét viselte. De volt József Attila sertéshizlalda és kosárfonó üzem is. Ezek után miért ne lehetne Széchenyi tánciskola (azaz diszkó) vagy Széchenyi lovarda? Már csak azért is, mert a gróf kiválóan táncolt és lovagolt. S miért ne Széchenyi divatszalon és fodrászat, amikor az angol polgári divatot saját ruháival is propagálta? Aztán a nebuló találgathatja, mi volt Széchenyi: politikus, vállalkozó, író, netán fürdőmester, szálloda-portás, táncoktató, zsoke?

Mint várható volt, a „legnagyobb magyar” mögött az üres magyarkodás és nagyotmondás is divatba jött. Mint eső után a gomba, úgy nőnek ki hirtelen a jó és még jobb magyar hazafiak. Köztük olyanok, akikről eddig semmit nem hallottunk, mert elbújtak a közösségünket megtartó nehéz feladatok elől, vagy valamiért megsértődve „illegálitásba” vonultak. Most pedig koronás jelvényekkel, zászlólengetéssel és sűrű himnuszénekléssel próbálják bizonyítani, hogy ők a legjobbak. Pedig már a fenegyerek szovjet-orosz költő, Majakovszkij ilyeneket írt az efféle törtétekről: „Töltőtoll, jelvény pompázik a mellen / Tudjuk, megbirkózunk velük, / De rémes nehéz a harc ezek ellen!”.

Ma is nehéz a harc az olcsó magyarkodás, a kevés információval rendelkező egyszerű embereket könnyen megtévesztő népröbűnök ellen! Azok ellen, akik azt az illúziót keltik az erdélyi magyarságban,

hogy az ő vezetésükkel Brüsszel és Budapest támogatásával, a román parlament megkerülésével is kivívható az autonómia, ha a magyarság nagyon akarja! Akik azzal ámtíják a népet, hogy a kettős állampolgárság minden bajtól megvéd bennünket. (Bár így lenne!) Széchenyi viszont arra int: vegyük észre, a hazafiasság köntösében járó még korántsem hazafi!

Sike Lajos

Kétértelműség

A kétértelműség jó dolog, szép dolog. Sokszor izgalmassá teszi, megfűszerezi az életünket, hiszen a beszédünk az élet szinte minden területére vonatkozóan tele van pompásabbnál pompásabb kétértelműségekkel. Egészséges (lehet, hogy maradi) gondolkodású lévén, különösen pikánsnak tartom, ha férfi és nő kétértelmű szavakat sugdos egymás fülébe, a szituáció a lényeg szempontjából mindegy is, sőt. Ennél sokkal hétköznapiabb dolgokkal is gyakorta találkozhatni, a minap például – már nem is tudom, hol – egy hirdetésre akadtam, amely arra kínálkozott, hogy „bérégetést vállalak”. Aha, gondoltam rögvest, az imígyen reklámozó álla könnyen felkophat felőlem akár, hiszen az én béretem nem kell égetni, égeti az maga magát, sőt, hamarabb elfogy a kelleténél. Ezen humorizáltam a barátaimmal, amikor egyikük – ő az, aki nem egyszerűen mindent tud, hanem mindent jobban tud – türelmesen el nem magyarázta nekem, hogy ez azt jelenti:

Gyulay Zoltán

bérért (vagyis fizetségért) cserébe bármimet hajlandó elégetni. Volt néhány morbid gondolatom még ezek után, hogy egy jó erős kazán mi mindenre lehet jó, de elfogadtam, hogy ez is csupán egy a megannyi kétértelmű szó, kifejezés közül. (Most hallom a tévében, hogy valaki bértartással foglalkozott – mármint állatokéval –, kicsit irigylem is az illetőt, mert én bizony nem, vagy csak nagyon nehezen tudom tartani a béretem; talán nem is mindig egészséges.) No de mivel javíthatatlan vagyok, csak néhány napnak kellett eltelnie, amikor megpillantottam egy újabb hirdetést, amely fülbelövést kínált. Fülbelövés! Persze, tudom én azt jól, hogy itt a fájdalommentes füllyukasztásról van szó fülbevaló számára, de már kérdezem is: nem volna jobb ez utóbbi – igaz, szürke, egyértelmű – megfogalmazás? És akkor nem is beszélék a tömbházakban alkalmazott szegbelövésről, amely viszont már egyenesen nem is két-, hanem háromértelmű. Ma már az étlapokon is hódít a jópofának

szánt megfogalmazás, a jó kis disznórost „malacság”-ként kínálják, a velőscsontot, a bélszínt pedig „marhaság”-ként. Ez a kétértelműség viszont kifejezetten olyan egyértelmű, hogy kommentár – már amennyiben lehetséges volna – nem is szükséges.

Ezek után örömmel töltött el, hogy a németországi Rügen szigetén (amely nem melleleg valószínű nudista – naturista – paradicsom) megépítették a világ leghosszabb,

huszonhét és fél kilométeres homokvárat. (Az ég szerelmére mindenkit kérek, a „homok” még csak véletlenül se zavarjon be a képbe.) A rekord hosszúságú várat mindössze néhány óra alatt „húzták fel”, tízezerrel is többen segítettek a kísérletben. A homokvár természetesen bekerült a Guinness-rekordok közé, különben a hír nem is volna hír. Azt is jó tudni, hogy a rekord ezzel visszatért Európába, mivel a lelkes németek az amerikaiakat fosztották meg a dicsőségtől: az eddigi leghosszabb homokvárat, amely még a huszonhat és fél kilométert sem érte el, az egyesült álla-

Ha már az Óvilágban is érdemes homokvárat építeni, akkor mit kezdünk a légvárakkal?

mokbeli Myrtle Beach partjain építették. Ha pedig már nemcsak az Újvilágban, hanem az Óvilágban is érdemes homokvárat építeni, akkor mit kezdünk a légvárakkal? Jó tudni – természetesen erről is hirdetésből értesültem –, hogy ma már nem kell saját légvárakat építenem, mivel lelkes vállalkozók jóvoltából „légvárak bérelhetők”. (Mindent – jobban – tudó barátom most persze elmagyarázná, hogy itt a gyerekek számára születésnapra s más bulikra, vagy ahogy még az én időmben mondtuk, gyermekzsúrra bérelhető, felfújható, ugrálásra szolgáló, vár alakú alkalmatosságokról van szó, s én csak bólogatnék.) Mindebből akár az újságírók (új keletű kifejezéssel: a sajtósok) számára is mélyen-szántó következtetéseket vonhatnánk le, ha akarnánk. Jelesül azzal kapcsolatban, hogy az olvasót (a nézőt, a hallgatót) egyetlen másodpercig sem szabad kétségek között hagyni – Kosztolányi Dezső egyenesen nem is tud ennél nagyobb bünt elképzelné –, ne életük mindenkor főtűvében legyenek akarva-akaratlanul kétértelműek, hanem csak akkor, amikor a nő (férfi) fülébe sugdosnak kétértelműségeket. Legyen az akár marhaság, akár malacság.

Röviden

Székely Csabáé a Vilmos-díj

Székely Csaba (*képünkön*) kapta XI. Pécsi Országos Színházi Találkozó Vilmos-

díját a *Bányavirág* című darabjáért. Ezt a díjat évről évre az nyerheti el, akinek a *Nyílt Fórum Füzetek*ben megjelent friss új magyar drámája a legtöbb titkos szavazatot kapja. A színházi találkozót Nyílt Fóruma a kortárs drámaikkal foglalkozik. Amint arról lapunkban beszámoltunk, 2009 augusztusában Székely Csaba *Do You Like Banana, Comrades? (Ízlik a banán, elvtársak?)* című munkája a BBC által meghirdetett nemzetközi rádiójáték pályázaton a legjobb európai drámáért járó elismerést kapta.

Udvarhelyi olvasótalálkozó Markóval

Az Udvarhelyszéki RMDSZ meghívására Markó Béla találkozik olvasóközönségével június 17-én, ma 18 órától a polgármesteri hivatal Szent István-termében. A szerző jelenlétében Székedi Ferenc újságíró mutatja be a Pallas-Akadémia Könyvkiadó gondozásában megjelent *Kié itt a tér – Válogatott közéleti cikkek és előadások (1991–2009)*, illetve *Az erdélyi macska – Esszék* című köteteket.

Kommunizmus Múzeuma Bukarestben

A Kommunizmus Múzeumát hozná létre Bukarestben Mircia Giurgiu Kolozs megyei képviselő – írja az *Agerpres*. A létesítményben régi dokumentumokat illetve a korszak felszereléseit tenének közszemlére. A hírügynökség szerint a politikus jövő héten terjeszti elő erre vonatkozó tervezetét. Mircia Giurgiu szerint bárki bármilyen okmányt, eszközt beadhatna majd a Kommunizmus Múzeumába. A létesítmény segítene az emlékezésben, mind a jó, mind a kevésbé jó események tekintetében – fejtette ki a politikus.

Fődíjas a magyar EU-elnökség imázsfilmje

Elnyerte az idei varsói Nemzetközi Művészeti és Turisztikai Filmfesztivál fődíját, a Grand Prix-t az első félévi magyar EU-elnökség imázsfilmje, a Madarász Isti által rendezett angol nyelvű *Hungary, World of Potentials* című rövidfilm. Madarász Isti filmjének ez már a második nagy nemzetközi sikere: nemrég Rigában is fődíjat nyert az imázsfilmek nemzetközi filmfesztiválján.

Elnémulnak az énekesek

Mától ismét sztrájkba lépnek a Kolozsvári Román Opera művészei

A Kolozsvári Román Opera Transilvania Art szakszervezete mától meghatározatlan ideig tartó általános munkabeszüntetést hirdet. Az érdekvépviselet követeléseai között szerepel a kollektív munkaszerződésre vonatkozó tárgyalások újrakezdése, illetve az igazgatóság és a szakszervezet közötti „valós társadalmi párbeszéd”.

Sipos M. Zoltán

„A Transilvania Art szakszervezet vezetősége úgy gondolja, hogy a minisztériummal folytatott, több hónapja zajló párbeszéd semmilyen eredményhez nem vezetett, ezért holnap (ma – szerk. megj.) reggel 10 órától ismét sztrájkra buzdítja a művészeket” – tudta meg az *ÚMSZ* Dan Bădilă-tól, a kolozsvári Román Opera szóvivőjétől. A szakszervezet többek között azért kezdett sztrájkba, mert az opera vezetősége még mindig nem írta alá a kollektív munkaszerződést. Az érdekvédők a szaktárcát kérik fel, hogy közvetítsen a felmerült munkakonfliktusban. A művészek ugyanakkor azt is nehezményezik, hogy az opera vezetősége nem hajlandó valós párbeszédet folytatni a szakszervezettel, ezért ismét

telten arra kéri a kulturális minisztériumot, hogy indítson vizsgálódást a Kolozsvári Román Opera ügyében. „Arra kérjük a szaktárcát, küldjön Kolozsvárra egy bizottságot, amelyik a helyszínen, szóba állva az opera alkalmazottaival, meggyőződhet az áldatlan állapotokról és arról, hogy az intézmény egy felelőtlen vezető kezében van” – állítják a ma sztrájkba lépő szakszervezeti tagok. (Jelenleg a kolozsvári Román Operának 280 alkalmazottja van, közülük kétszázan tagjai a Transilvania Art szakszervezetnek – szerk. megj.)

Az opera szóvivője azonban ezzel ellentétben azt hangsúlyozta, hogy alaptalanok a szakszervezet állításai, a menedzseri tevékenységet évente kiértékeli a minisztérium, és eddig soha nem találtak semmilyen ki-

A Kolozsvári Román Opera művészei már nyolc hónappal ezelőtt is kiásták a csatabárdot

vetnivalót abban. „A szakszervezet egyébként sem kompetens a menedzseri tevékenység megítélésében és kiértékelésében” – tette hozzá Bădilă, aki szerint alaptalanok azok a kijelentések, amelyek hivatali visszaéléssel vádolják Rareș Trifan igazgatót.

Amint arról lapunkban beszámoltunk, tavaly októberben a Kolozsvári Román Opera több mint száz színművésze tartott figyelmeztető sztrájkot. A színészek akkor az intézmény igazgatójának a leváltását követelték.

Állításuk szerint ugyanis Rareș Trifan igazgató nem rendelkezik a szükséges vezetői, menedzselési képességekkel. Rareș Trifan „diktatórikusan” vezette az intézményt, a legtöbb döntést konzultáció nélkül hozta meg. Ugyanakkor felelőtlenül bánt az alkalmazottak fizetésalapjával, az intézmény közpénzeivel is könnyelműen és szakszerűtlenül gazdálkodott – állították a szakszervezeti tagok. A Transilvania Art a figyelmeztető sztrájkot akkor pár nap után beszüntette, ugyanis Kele-

men Hunor művelődésügyi miniszter felvállalta a kolozsvári opera vezetősége és a sztrájkoló szakszervezet közötti közvetítést. Dan Bădilă kérdésünkre elmondta, a ma kezdődő sztrájk egyelőre nem befolyásolja az esti előadásokat, minden eddig betervezett előadást a programfüzetekben feltüntetett időpontban megtartanak. „A művészek a délelőtti és a délutáni próbák egy részén nem fognak részt venni, ez azonban nem biztos, hogy jót fog tenni az előadásoknak” – tette hozzá. ◀

Húgyagyúak Bukarestben

S. M. L.

Kik azok a húgyagyúak? Ezzel a megválaszolatlanul maradt kérdéssel távozott az Ingmar Villqist kortárs lengyel drámaíró *Helver éjszakája* című darabját a fővárosi Nemzeti Színház stúdiótermében megtekintő, nem túl népes közönség a magyar nyelvű bukaresti előadásról. Két csíkszeredai színész – Bodea Tibor és Fekete Bernadetta – „négykeze” egy együtt élő pár egyetlen éjszakájáról szól: alig néhány óra, amely alatt leperog a közönség előtt kettejük egész élete. A Férfi harmincas éveiben jár, szellemi fo-

gyatékos, a Nő valamivel idősebb, megkeseredett a múltban átélt csalódások miatt. A két ember kiegészíti egymást: az egyiknek gondozásra van szüksége, a másiknak pedig egy társra, aki elfogadja, és nem ítéli el. Ami ennél is fontosabb, hogy mindkettejüknek szeretetre van szükségük, amit csakis egymástól kaphatnak meg. Kettejük világa egész jól működik egészen addig, amíg ki nem tör a „forradalom”, ahol az „egészségesek” a fogyatékosok életére törnek, a társadalom selejtjeinek tartják őket, és így ők ketten is veszélybe kerülnek (egyikük, mert fogyatékos – „húgy-

agyú” –, a másik, mert nem tiszta erényű). De „húgyagyú” az öreg sarki (zsidó?) boltos is, amiből arra lehet(ne) következtetni, hogy a „forradalom” nem egyéb, mint az árják harca a fogyatékosok, zsidók, homoszexuálisok és a „kétes erkölcsű” nők ellen.

Ingmar Villqist 1999-ben írt művét, a *Helver éjszakáját* több nyelvre lefordították, és számos lengyel és európai színházban bemutatták. A hazai premiért 2010-ben tartották Csíkszeredában. A bukaresti előadás létrejöttét a Communitas Alapítvány és a Csík Terület Ifjúsági Tanácsa támogatta. ◀

Ingmar Villqist *Helver éjszakája* című drámájában Bodea Tibor alakítja a szellemi fogyatékos férfit

Újabb levél Apostunak

ÚMSZ

Kelemen Hunor újabb levelet küldött Sorin Apostu polgármesternek, amelyben ismételtelen arra kérte, hogy a Mátyás-szoborcsoport elé kihelyezett Iorga-idézetet tartalmazó táblát vitesse el és ezzel a törvényességet állítsa vissza. A művelődési tárcavezető a levelet ezúttal a Kolozs megyei prefektusnak is elküldte. „Ebben a levélben azt is jeleztem, hogy amennyiben ez nem történik meg, akkor a kompetens szervekhez – a rendőrséghez és az igazságszolgáltatáshoz fordulok” – magyarázta a *transindex.ro*-nak a kulturális tárca vezetője. A művelődési miniszter közölte, előző felszólítására írt válaszelevelében Sorin Apostu polgármester azt állítja, a Iorga-tábla kihelyezése nem illegális, ezért nem fogja elvitetni. „Erre a levélre válaszoltam én a tegnap (szerdán – szerk. megj.), amelyben nem jelöltem meg türelmi időt, de természetesen néhány napon belül választ fogunk kapni Apostutól, majd annak a válasznak függvényében meglátjuk, hogy mi a következő lépés” – magyarázta a hírportálnak Kelemen.

Amint arról lapunkban már beszámoltunk, a Iorga-idézetet tartalmazó bronz-tábla május 23-án jelent meg

a Mátyás-szoborcsoport előtt. A tábla körüli botrány odáig fajult, hogy Horea Uioreanu liberális képviselő nemrégiben kijelentette: a kolozsvári városi önkormányzat fizesse vissza azt a 400 ezer eurót, amivel Magyarország hozzájárult a Mátyás-szobor restaurálásához, mivel így „megoldódna a Iorga-idézetes tábla miatt keletkezett helyi konfliktus” és a magyar államnak nem lenne több oka arra, hogy „meghúzza a kolozsvári önkormányzat fülét”. Szócs Géza, a magyar kormány kultúráért felelős államtitkára ezzel kapcsolatban kifejtette: Magyarország egy szimbólum értékű műalkotás felújítását vállalta, nem pedig egy propagandaeszközt, így fel sem vetődhet az a kérdés, hogy Románia esetleg visszafizesse a magyar félnek a restaurálás költségeinek öt terhelő részét.

Kedden a kolozsvári városi önkormányzati testület üléséről kivonult az RMDSZ öt városi tanácsosa és László Attila alpolgármester, azt követően, hogy az ülés kezdetén Csoma Botond tanácsos Sorin Apostu polgármesterhez intézve szavait elmondta: a szövetség tanácsosai és a kolozsvári magyar közösség mélyszégyenülést szenvedett a Iorga-idézetet tartalmazó tábla elhelyezésével. ◀

Csőd szélén áll a Román Posta

Kovács Zsolt, Baloga-Tamás Erika

► Az alkalmazottakon csattan, hogy rendkívüli adósságokat görget maga előtt a Román Posta: a teljes veszteség eléri a négyszáz millió eurót, csupán a tavaly hatvanmilliós bevételkiesést könyvelt el az országos feladatokat biztosító cég. A vállalat úgy próbálja meg elkerülni a csődöt, hogy a dolgozókat év végéig havonta kétnapos fizetés nélküli szabadságra küldi. A 7100 hazai posta hivatal összesen 32 663 alkalmazottjának hat százalékat korábban még elbocsátással fenyegették. A kényszerszabadságoltatástól hétmillió lejes megtakarítást remél a vezetőség.

Kínlódva kézbesítenek

A következő időszakban csak jelentős erőfeszítések árán tudják maradéktalanul kiszolgálni ügyfeleiket a postai alkalmazottak – mondta el lapunk érdeklődésére Radu Cornel. A Kovászna megyei postai alkalmazottak szakszervezetének vezetője felelőtlennek tartja a június 1-től bevezetett költségcsökkentő intézkedést. Hangsúlyozta: most kezdődött a szabadságolások időszaka is, amelyhez még hozzáadódik a

kétnapos fizetetlen szabadnap, ilyen körülmények között nagyon nagy erőfeszítésre van szükség, hogy a lakosság ne érezze a megszorítások következményeit. A szakszervezeti vezető lapunknak elmondta: Kovászna megyében 400 postai alkalmazott van, akiknek bére 900 és 1100 lej között változik. Az érintettek abban bíznak, hogy a bérkiesés csak ebben az évben sújtja őket, jövőre már nem lesz érvényben ez a rendelkezés.

Túl nehéz a postástáska

„Még egyetlen alkalmazottunktól sem váltunk meg a tavaly őszi óta tartó átszervezés során, mindenkinek van munkája” – nyilatkozta lapunknak Barti Tihamér, a Hargita Megyei Posta vezetője. Hozzátette: leépítések ugyan nem voltak, de többen nyugdíjba mentek. A postavállalatnál bevezetett szigorító intézkedések a Hargita megyei postásokat is sújtják, a nyugállományba vonuló alkalmazottak helyére új embert ugyanis már nem vettek fel, így a maradék kapják a többletbevételeket. Most 493 postai alkalmazott dolgozik Hargita megyében: ők tartják a „postai frontvonalat”, az átszer-

Ugyanannyi a levél, kevesebb a postai alkalmazott

Fotó: achív

vezések ellenére nincs olyan település, ahol ne lennének elérhetőek a postai szolgáltatások. „Azok, akik most többet dolgoznak, többet is keresnek” – hangsúlyozta az intézményvezető, aki reméli, hogy leépítésekre továbbra sem kerül sor.

Maros megyében kifejezetten feszült a hangulat a postai alkalmazottak között. „Mindenhol vannak leépítések, bérmevonzás, de itt most nem csak ez a probléma. Az átszervezések miatt több a munka, és a többletfeladatok elosztása nem észszerűen történik. Csak azt nézik, hogy lehet megtakarítani, arra viszont nincs gondja senkinek, hogy pontosan teljesítsük a megbízásokat” – nyilatkozta egy helyi kézbesítő, aki szerint egyre több a nehezen kivédhető panasz a munkájukkal kapcsolatban.

Dőzsölnek az igazgatók

Miközben az alkalmazottaknak ezer lej körüli bérből kell megélniük, az igazgatók tízezer lejnél nagyobb fizetéseket visznek haza. Ezt a tegnapi kormányülésen szóvá is tette Emil Boc miniszterelnök, aki leteremtette Valerian Vreme távközlési minisztert, mert eltűri ezeket az állapotokat. „A vállalat gazdasági eredményei sem-

miképp nem indokolják ezeket a béreket” – mondta beosztottjának Boc. A tárcavezető azzal védekezett: mandátuma átvételekor örökölte a jelenlegi béreket rögzítő munkaszerződéseket. „Ezt a szerződést 2003-ban írta alá az alkalmazottakkal a vállalat vezetősége. Legtöbb 2008-ban módosították” – magyarázkodott. Vreme ugyanakkor a posta átszervezését ígérte. Tájékoztatása szerint a következő időszakban 160 vezető beosztású alkalmazottjától válik meg a vállalat.

Botrány botrány után

Nem csak pénzügyi nehézségekkel küzd a posta, egyre több a vállalatvezetést érintő botrány is: Valerian Vreme távközlési minisztert azzal vádolják, felesége üzemfelét, a 31 éves Ionuț Gogut nevezte ki a válságban lévő intézmény élére. Röviddel a kinevezés után, ismeretlen okokból el is távolították a posta éléről a frissen kinevezett igazgatót. Temesváron szintén politikai botrány gyűrűzött be a postához a liberális Cristian Busoi EP-képviselő azzal vádolta meg a regionális képviselőt, hogy pártpolitikai okok miatt nem kézbesítették választói számára küldött információs anyagát. ◀

BBTE: önállósuló magyarok

Hírösszefoglaló

► Önálló, a román megfelelőivel egyenlő státusú és hatáskörű intézetekbe fog szerveződni a magyar oktatás a Babes-Bolyai Tudományegyetemen – jelentette be tegnapi sajtóközleményében Magyarai Tivadar a BBTE rektorhelyettese, aki emlékeztetett, hogy az érvényben lévő oktatási törvény értelmében megszűnnek a korábbi tanszékek, és gyengül az egyetemi karok jogi státusza.

A tanszékek megszűnése azért jelentős lépés, mert eddig a román és magyar oktatás a tanszékeken belül működött „összefárva”, a magyar képzés pedig így csak viszonylagos autonómiának örvendhetett akkor, ha sikerült az adminisztratív egysé-

gen belül kompromisszumot kötni a román oktatókkal – tudtuk meg Magyar Tivadartól. A rektorhelyettes úgy véli, az új szervezeti keretben az intézet minden eddiginél nagyobb és erősebb egység lesz, önállóan építheti nemzetközi kapcsolatait, tervezheti pénzügyi működését és bizonyos fókú kutatópolitikai önállóságra is szert tehet.

A tervek szerint az intézetek élén egy igazgató fog állni, akinek a munkáját önálló titkárság segíti majd. A BBTE-karokon általában két román, egy magyar, igény esetén pedig egy német intézet alakul. Ez az állatszerveződési folyamat február óta tart és várhatóan a télen fejeződik majd be. A rektorhelyettesek úgy vélte, rendkívüli lehetőséget je-

lent, hogy a magyar intézmények a román szervezeti egységekkel egyenrangú feltételek mellett működhetnek. A pozitív folyamat Magyar szerint negatívan befolyásolhatja, ha az intézetek létrejöttét és működését nem segíti új finanszírozási politika. „Változatlan gazdasági, finanszírozási körülmények között az új magyar intézetek – a németekről nem is beszélve – nehezen fognak boldogulni. Lassan és túlságosan elnagyolva halad az egyetemi charta módosítása is” – hangsúlyozta az egyetemvezető. Mint mondta, egyedül a biológia karon belül nem sikerült önálló magyar intézetet létrehozni, de ezt a kérdést sem ő, sem az egyetem vezetősége nem tekinteli lezártnak. ◀

Leszámolnak a blattolókkal

K. Zs.

► Új utazási feltételeket vezet be a sepsiszentgyörgyi szállítási vállalat annak érdekében, hogy kiszűrje a jegy nélkül utazókat és növelje bevételeit, jelentette be Tittes Zoltán. A Multitrans részvénytársaság igazgatója emlékeztetett: július 15-től csak az első ajtón szállhatnak fel az utasok az autóbuszokra, leszállni pedig csak hátul le-

het. Így a jegyeket és bérleteket a buszsofőr ellenőrzi, akinél majd utazási szelvény is vásárolható. Júniustól új típusú, kétnyelvű buszjegyeket is nyomtatott a szállítótársaság, ezek olyan biztonsági elemeket tartalmaznak, amelyek megnehezítik a hamisítást. A sepsiszentgyörgyi utasok 25 százaléka jelenleg jegy nélkül utazik, a potyautasok havi 20 ezer lej bevételkiesést okoznak a Multi-

trans Rt-nek. Az új rendszer bevezetésétől azt várják, hogy 10-15 százalékkal nő a vállalat bevétele, amely tavaly 1,2 millió lej volt. Az önkormányzat további 1,1 millió lejes szubvenciót biztosított a cégnek azért, hogy a helyi tömegközlekedés működtethető legyen. Ennek a támogatásnak köszönhető, hogy a nyugdíjasok és diákok kedvezményesen illetve ingyenesen utazhatnak. ◀

Ideje felfrissíteni beteljesült kívánságainak listáját!

14,05%*
éves változó kamat
a lej alapú hitelekre
THM: 14,99%

Őn tudja, mitől álmodik, mi pedig segítünk a megvalósításban, ráadásul igen olcsón is felkötődik!

- megmunkáltatottak száma: 42 000 fő;
- előleg és kereset nélkül;
- ingyenes ellátással a kolozs megyei kórházakban;
- 0,66 katonai költség;
- 10% elvonással ellátott;
- ingyenes szállítás és szállítás.

* 10.000 lej értékű személyi kölcsön / éves futamidőre, THM: 14,99%, teljes visszafizetendő összeg: 15 765,12 lej

www.otpbank.ro
0000 00 22 00

személyi kölcsön

SZOMBAT
2011. június 18.

A nap filmjei

RTL Klub, 20.30
Apád-anyád idejőjjön!

A nyári táborban vakációzó Hallie és Annie megdöbbenve veszi tudomásul, hogy úgy hasonlítanak egymásra, mint egyik tojás a másikra. A két kislány némi ellenségeskedés után összebarátkozik, s hamarosan rájönnek, hogy testvérek, méghozzá ikrek, akiknek a szülei elváltak. Hamar megszületik a terv: helyet cserélnek és összehozzák szüleiket.

TV2, 22.35
Túlélésből jeles

Sam Decker az Öböl-háborúban és a volt Jugoszláviában le-töltött katonai szolgálat után hazatér és tanárként helyez-kedik el a környék legrosszabb hírű iskolájában. Délelőttön-ként tanít, a délutánokat a büntetésben levő diákok fel-ügyeletével tölti. Az egyik ilyen délutánon váratlan vendé-gek látogatják meg az iskolát. Egy kíméletlen fegyveres csapat fészkelí be magát az elhagyatottnak hitt iskolába.

DUNA Tv, 22.00
Félix és Rose

Ha egy reptér várótermében játszódnak az események, ak-kor ugye már mondhatjuk, hogy Ég és Föld között, a Senkiföldjén járunk?! Ha itt találkozik véletlenszerűen egy árutazó férfi és egy árutazó nő - amúgy franciásan -, az ak-kor ugye bárhová elvezethet?! Ami egy ilyen találkozást egyedivé, különlegessé tesz, az az, hogy mindketten meg-vannak győződve arról, hogy sose fogják egymást újra látni.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó
15.10 Hétvégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély!
Híradás, Telefonársasjáték, Nyelvőr, Világjárók
10.05 Térerő
14.00 Híradás, Aranyszalagtár, Alternatívzene
16.00 Híradó
Aranyemberek, Versműsor, Komolyzene, Gramofon, Bóvít nem tartunk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, műsorism., sport
8.15 Hangoló
9.15 Cifra palota
9.55 Hírek, műsorism.
15.00 Slágerlista
16.00 Hírek, műsorism.
16.10 Láthatár
16.40 Térerő
17.30 Sorsok az operaszínpadon
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.30 Élő egyház (ism.)
7.50 Arcélek (ism.)
8.10 Kicsi Maciusz király
8.20 A nagy ho-ho-ho-horgász
8.25 Hol volt, hol nem volt... (ism.)
8.45 Cimbora Retro
9.15 Csavargó kutya 3. (am. családi kalandf., 2006)
10.45 Nyelvőrző
11.10 Szelek szárnyán (kan. sor.) (ism.)
12.10 Carlo és vendégei
12.45 Híradó
13.05 Isten kezében
14.35 Marco Polo (olasz kaland sor.)
15.55 Szerelmes földrajz
16.25 Világkikötő
17.25 Aranyszarvas - Ma-gyar századok
18.15 Kisenciklopédia
18.25 TÉRKép ráadás
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Cézár vagyok (fran-cia vígj., 2003)
21.35 A repülés története (magyar-francia kisljátékf., 2008)
22.00 Félix és Rose (fran-cia-angol vígj., 2002)
23.25 Dunasport
23.40 Saint Ange (francia horror, 2004)
1.15 Kisenciklopédia
1.35 Győztesek Világa (ism.)

TVR 1

7.10 Az ember és az idő
8.30 A románok hagyaté-ka
9.00 Disney klub
9.30 Babamágia
10.00 Hannah Montana (amerikai sor.)
10.35 A gyerekek televízi-ója
12.00 Pro Patria
12.30 Az én Európám
13.00 Határok nélkül
14.00 Hírek, időjárásjelen-tés
14.30 Disney klub
15.00 Egyszer az életben - szórakoztató műsor
17.00 Találkozunk a TVR-ben
18.45 TeleEnciclopedia
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelen-tés
21.00 Nostalgikus évek - szórakoztatú műsor, 1. rész
21.55 Ovidiu Rom kam-pány
22.00 Nostalgikus évek - szórakoztatú műsor, 2. rész
23.00 Professionisták (talk show)
0.00 TIFF beszámoló
0.10 Halj meg, haver (amerikai akció-vígjáték, 2003)
1.55 Történelmi emlékek
2.05 Népi hagyaték
2.55 Zoom
3.00 Sport (ism.)

VIASAT 3

11.25 Segítség, szülő va-gyok! **11.55** Trend-közélben **12.20** Tim Gunn **13.20** Zsirégetők
14.15 Topmodell leszek!
16.15 Don Camillo kis vi-lága (olasz-francia vígj., 1952) **18.25** Columbo: Régimódi gyilkosság (am. krimi, 1976) **20.05** Cadillac Man (am. vígj., 1990) **22.00** Esküdt el-lenségek (sor.) **23.00** Drakula 2. - Mennybeme-netel (am. horror, 2003) (ism.)

m1

6.50 Ma Reggel
10.00 Mozdulj!
10.25 Marco és Gina
10.50 A kis Amadeus
11.15 Lülü, a teknőc
11.40 Derek, a fenegyve-rek (kanadai ifjusági sor.)
12.00 Sandokan (rajzf. sor.)
12.30 Most a Buday!
13.01 Hírek
13.10 Kajak-kenu Európa-bajnokság
Élő közvetítés Belgrádból
15.20 Delta
15.45 Magyarország
16.15 Álompasi (német vígj., 2003)
17.55 Magyarország tör-ténete
17.05 Hogy volt!?
19.30 Rocca parancsnok (olasz sor.)
20.30 Híradó
20.55 Sport hírek
21.05 SzerencseSzombat Luxor, Ötösloottó és Joker sorsolása
22.00 Az ideális vő (fran-cia-belga-svájci tévéf., 1. rész, 2008)
23.40 Hírek
23.45 Sport hírek
23.55 MR2 Akusztik (koncertf.)
0.50 Gyermekszív (am. filmdráma, 1994)
2.20 Koncertek az A38 hajón

TVR 2

6.00 Biznisz óra - gazda-sági magazin (ism.)
7.00 Teleshopping
8.00 Építészet (doku-mentum sorozat)
8.30 Szentek és mester-segek - kulturális maga-zin
9.00 Balkáni szokások
10.00 Aeroshow
10.30 Túlélő a városi dzsungelben (ism.)
11.00 Szabad a szembe-jövő sáv
12.00 IT Zon@
12.30 Jamie Oliver
13.00 Testvérség a bor-ban
13.35 Figyelem, éneke-lünk!
15.10 ŐcsiKém (am. akció-vígj., 2003)
17.00 Hírek
17.30 Cirque du Soleil
18.30 Román útlevlé
19.30 Dobro urban (kulturális magazin)
20.10 A nagy hajsza (amerikai western, 2006)
22.00 Hírek
23.00 Gítárok ideje
0.00 Extrém (amerikai kaland sorozat)
1.00 Jamie Oliver
1.35 Tolvajok kamerával (ism.)
2.30 A nagy hajsza (amerikai western, 2006) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **9.00** Sport.ro Hírek **11.00** Pon-tos sportidő **13.00** Sport.ro Hírek **14.00** Lab-darúgás: Örüljünk a foci-nak **15.05** Pontos sport-idő **16.00** Apám erősebb!
18.00 Sport.ro Hírek
19.00 Pontos sportidő
20.15 Ne kezdj ki Seagal-al!
21.00 Sport.ro Hírek
22.00 Wrestling SMACK, Showtime
23.00 Foga-dás a félelemmel, Showtime
0.00 Poker European Open

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Főtér
10.45 Magyarország nem-zeti parkjai
11.10 Natúra
11.40 Másfélmillió lépés Magyarországon
12.20 Közelkép egy távoli szigetről
12.45 Arborétumok, gyűj-teményes kertek
13.01 Hagyományok Háza
13.25 Fejezetek a cirkusz-lexikonból
14.00 Arcok a médiában
14.50 Ez az élet
15.20 Az ecset poétája
15.45 Apokrif
16.15 Zene A Rasszizmus Ellen
17.05 Két zsaru egy pár (krimisor.)
17.55 Öregberény (sor.)
18.25 Voyager
18.50 A Himalája ösvé-nyei
19.45 Esti mese
20.15 Robog az úthenger (magyar sor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 McLeod lányai (auszt. sor.)
22.15 Halhatatlanok Tár-sulata
23.10 A dunai hajós (ma-gyar kalandf., 1-2. rész)
1.05 Álompasi (német vígj., 2003)

PRO TV

5.00 Mi törtténik doktor úr? (ism.)
6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelen-tés
10.00 Tükröm, tük-röm... (amerikai ro-mantikus vígjáték, 1996) (ism.)
12.00 Pro Motor - autós magazin (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 A skacok meg a kukacok (amerikai vígjáték, 2006)
15.00 Lucky Luke (olasz-amerikai vígjá-ték, 1991)
17.00 A gyűrű átka (német-olasz-angol-amerikai kalandfilm, 2004)
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelen-tés
20.30 Mission: Impossible III (ameri-kai akcióthriller, 2006)
23.15 Az Eastwick-i boszorkányok (ameri-kai vígjáték, 1987)
1.45 Mission: Impossible III (ameri-kai akcióthriller, 2006) (ism.)

ACASĂ

8.00 Analia másik arca (amerikai sor.) **9.30** Csak a szerelem (román sor.) **12.30** Lázadó sze-relem (sor.) **14.30** Clase 406 (sor.) **15.30** A csaló (sor.) **16.30** Igaz törté-netek **17.30** Vad szív (sor.) **18.30** Bella Calamidades (sor.) **19.30** Teresa (sor.) **20.30** Kassandra (venezuellai sor.) **22.30** Ördögi kör (am. sor.) **0.30** Clase 406 (sor.) **1.30** Igaz történetek

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Lisa, Éliás, a kis men-tőhajó, Stuart Little kisegér, Szilveszter és Csőrike kalandjai, Hu-pikék törpikék
11.05 Flúgos csapat (anim. sor.)
11.30 Asztro Show
12.25 Corinna (német vígj. sor.)
13.00 RTL Klub Hír-adó
13.10 Autómánia
13.50 Tuti gimí (am. drámasorozat)
14.45 Sue Thomas - FBI (am. sor.)
15.40 Édes, drága tit-kaink (am. sor.)
16.40 Robin Hood (an-gol kaland sor.)
17.40 Az ifjú időlova-gok (am. fant. kalandf., 2008)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Fókusz Plusz
20.30 Apád-anyád idejőjjön! (amerikai vígjté, 1998)
Utána: RTL-hírek
23.10 Sörccsata (ame-rikai-ausztrál vígj., 2006)
1.20 Rabbit on the Moon (mexikói-angol thriller, 2004)
3.20 Fókusz Plusz Ma-gazin (ism.)

ANTENA 1

5.30 101 kiskutya
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
9.00 Shaka Zulu - Az erőd (olasz-német-amerikai f. dráma, 2001)
11.00 Big Man (fran-cia-NSZK-olasz krimi, 1988)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 A pokoli sziget rabjai (amerikai akcióf., 2009)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Hanta Boy (amerikai vígjáték, 1997)
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 A fenébe is - szórakoztató műsor
21.45 Banditák (ame-rikai akció-vígjáték, 2001)
Sz.: Billy Bob Thornton, Bruce Willis, Cate Blanchett, Troy Garity, Stacey Travis
0.15 A pokoli sziget rabjai (am. akcióf., 2009)
2.00 A fenébe is - szórakoztató (ism.)
3.15 Banditák (ameri-kai akció-vígjáték, 2001) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásár-lás **11.10** Családi ügy (am. krimi) **13.20** Fedő-neve: Pipő (am.-német anim. f.) **14.50** Az Észa-ki-tenger kalózai (sp.-német kalandf.) **18.20** Seriff az égből (olasz akció-vígj.) **20.05** A ki-rály nevében (német-kan.-am. kalandf.)
22.25 Hegylakó 5.: A forrás (am. akcióf., 2007) **0.05** Borzalmak városa (am. thriller, 2. rész, 2004)

TV2

7.00 Az idő örvényében
7.25 Tv2 matiné
Benne: Őslények orszá-ga, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó, Eperke legújabb kaland-jai
11.30 Született kémek (rajzf. sor.)
12.00 Egy tini naplója (vígj. sor.)
13.00 Két Testőr
13.43 Babavilág
14.00 Mindig nyár (am. sor.)
15.00 Sliders (am. sor.)
16.00 Az Ügynökség (kan.-am. sor.)
16.50 Rúzs és New York (am. sor.)
17.40 Bűbájos boszor-kák (am. sor.)
18.35 Vátsott szülők (am. vígj. sor.)
19.30 Tények
20.00 Magellán
20.35 Beverly Hills-i zsaru 2. (am. akció-vígj., 1987)
22.35 Túlélésből jeles (am.-kan. akcióf., 2003)
Közben: Kenósorsolás
0.25 A falka (am. thriller, 2007)
2.15 EZO.TV
3.15 Kalandjázat (ism.)
3.40 Teleshop
4.10 Animációs filmek

PRIMA TV

6.00 Elveszett kin-csek kalandorai (sor.)
7.00 Fején a nagyvi-lág
7.30 Teleshopping
8.00 Péntek, a benn-születő (angol-ameri-kai filmdráma, 1975) (ism.)
10.00 Teleshopping
10.30 Autófórum
11.00 Stílusitlikok - life style magazin
11.30 Sport, diéta és egy sztár
12.00 Az 5 csillagos otthon
12.30 Változó idők (francia filmdráma, 2004)
14.30 Egy hisztérika feljegyzései (ameri-kai vígjáték, 2004) (ism.)
16.30 Anyacsere - reality show (ism.)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 Starsky és Hutch (amerikai ak-ció-vígjáték, 2004)
22.30 Az éj színe (amerikai erotikus-thriller, 1994)
0.30 Hírek (ism.)
1.30 Az éj színe (amerikai erotikus-thriller, 1994) (ism.)

KANAL D

8.30 Mosolypasztila
9.00 Egyik házból a má-sikba **10.00** Apa (ameri-kai vígjáték) **12.30** Hírek
13.30 D-ale carnavallului (román vígjáték, 1958)
15.15 A sors kezében (sor.) **16.45** Esküvő meg-lepetésekkel (ism.)
18.00 D-Paparazzi (ism.)
18.45 A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **19.45** Ez Románia! **20.30** Esküvő meglepetésekkel **22.30** A szerelem átka - reality show

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Széles út
Motoros életmód-magazin
9.30 BBC Reporters
10.05 Felfedező
10.30 BBC Click
A BBC informatikai maga-zinja
11.05 Különkiadás
A kultúra különb kiadásban
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Paletta válogatás
14.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
15.05 Garázs
15.30 Ingatlanpiac (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Ősök tere (ism.)
17.05 Értékmentés más-ként (ism.)
17.30 Európai híradó (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Célpont (ism.)
19.05 Szilüett
20.00 Híradó
20.30 BBC Hard Talk (ism.)
21.05 Civil kaszinó (ism.)
22.00 Híradó 21
22.30 Riasztás (ism.)
A rendkívüli események műsorra
23.05 Vetítő (ism.)
Válogatás magyar doku-mentumfilmekből
0.05 BBC Click (ism.)
0.30 Felfedező (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők - Fűtés és hűtés
7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - Ferrari 308 GT4
9.00 Hogyan csinál-ják?
10.00 Állítólág... - Zöld darázs
11.00 Piszkos munkák
12.00 Aranyláz Alasz-kában - A végső ár
13.00 Akiből tenger-alattjáró parancsnok lesz
14.00 Mike Brewer: Célkeresztben - Irány a harctér
15.00 Katona dolog - Kommandósok
16.00 Állítólág... - Ka-nyarlovés
18.00 Tetkóvadász - Thaiföld
19.00 Repülj velünk Alaszkába! - Meet the Twetos
20.00 Piszkos munkák - Cédrusfeldolgozó
21.00 A túlélés törvé-nyei - Rajongókkal a vadonban
22.00 Édesvízi ször-nyek - Emberevő szörny
23.00 Mit nekem egy monstrum!
0.00 Állítólág... - kü-lönkiadás
2.00 Verminators - Ho-llywoodi csótányok

ETV

8.00 Reggeli Terefere
ism. **8.30** Zene **8.45** Izlélto ism. **9.00** Reggeli Terefere ism. **9.30** Hitélet ism. **10.00** Néptánc **16.00** Hitélet ism. **16.30** Piacter ism. **17.00** Kultúrcsepp ism. **17.30** Többszemközt ism. **18.00** Hitélet ism. **18.30** Híradó ism. **19.00** Erdélyi Kávéház, ism. **19.30** Híradó **20.00** Piacter ism. **20.30** Híradó **21.00** Többszemközt ism. **21.30** Híradó **22.00** Kultúrcsepp

VASÁRNPAP
2011. június 19.

A nap filmjei

RTL Klub, 21.00
Harry Potter és az azkabani fogoly

Harry ráveszi magát, hogy még egy nyarat rémes rokonainál töltsön. Minden igyekezetével megpróbál nyugton maradni, de csak addig bírja visszafogni magát, míg meg nem érkezik látogatóba Vernon bácsi erőszakos testvére, Marge néni. Az idős hölgy ezúttal még a korábbiaknál is jobban az idegeire megy, ezért a varázslópalánta „véletlenül” gigantikus lufivá változtatja.

TV2, 21.05
Titkok könyvtára 2. - A visszatérés
Salamon kincséhez

Flynn Carsen immár jól berendezkedett a nem éppen szokványos könyvtárosi állásába, s élvezi a számtalan kalandot, amelyben része van, mióta a világ minden tájáról felbecsülhetetlen történelmi értékű műkincseket szerez be. Egy nap Flynn ősi egyiptomi tekercs birtokába jut, melyen titokzatos jelkép van, ám amikor hazatér, megtámadják, majd a rablók a kincssel együtt elmenekülnek.

DUNA Tv, 23.10
Parfüm: Egy gyilkos története

1766-ban, a franciaországi Grasse városban a parfümkészítő Jean-Baptiste Grenouille-t halálra ítélték tizenhárom nő meggyilkolásáért. Az ifjú huszonkét évvel korábban, a halpiacon született. Árvaházban nő fel, más mint a többi gyerekek, három évesen se járni, se beszélni nem tud, a szagokon keresztül próbálja megismerni a világot. Felnőve cserzőüzemben dolgozik, így jut el Párizsba.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás
11.00 Híradás, Gyermekműsor
12.00 Híradás
12.05 Igehirdetés, Pünkösöd, Délkör
13.00 Híradás
13.05 Szól a nóta
14.00 Itthon, Erdélyben – faluműsor
15.00 Zenés üzenetek
16.00 Híradó
16.10 Zenés üzenetek
17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
14.00 Hírek
14.10 Dalposta
15.30 Vidékről vidékre
16.00 Hírek
16.03 Operettparádé
16.30 Aranyhangok
17.00 Nosztalgiamuzsika
17.25 Rádióistentisztelet református
17.55 Hírek, adászárás

DUNA TV

7.25 Cimbora Retro
8.20 Gurul az alma
8.25 Az Ótestamentum
8.55 Asterix és a vikingek
10.10 A tudomány műhelyében
10.40 Dülök szolgálai
11.00 Evangélikus istentisztelet
12.00 Kisenciklopédia
12.15 Európai kóstoló
12.45 Híradó
13.05 Élő egyház
13.30 Élő népzene
14.05 Csellengők
14.30 Tökéletes férfi (magyar f., 1939)
15.40 Múltidéző
16.10 Dunáról fúj a szél
16.15 Volt egyszer egy regényhős
16.45 Illés
17.15 Kisenciklopédia
17.25 Vannak vidékek
17.55 Talpalatnyi zöld
18.25 Kirakat
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Nemzetközi Ifjúsági Balettgála
20.45 Heti Hirmondó
21.30 Klubszoba
22.25 Lélek Boulevard
22.50 Dunasport
23.10 Parfüm: Egy gyilkos története (ném.-fr.-sp. f. dráma, 2006)
1.30 La Nita Trió

m1

6.50 Ma Reggel
10.00 Engedjétek hozzá
10.05 Így szól az Úr!
10.15 Katolikus krónika
10.40 Útmutató
11.05 Tanúságtevők
11.30 Az én keresztem
11.45 A sokszínű vallás
11.55 Örömhír
12.25 Református ifjúsági műsor
12.30 200 éves a Deák téri evangélikus templom
13.01 Hírek
13.10 Kajak-kenu Európa-bajnokság
15.15 Út Londonba
15.45 Bolond április (magyar tévéjáték, 1957)
17.10 Hogy volt?
19.05 Anno - Vasút
19.30 Rocca parancsnok (olasz sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 Nevetni kell, ennyi az egész
22.00 Az ideális nő (francia-belga-sváji f., 2. rész)
23.40 Hírek
23.45 Sport hírek
23.50 Aranyfesz
0.20 A velencei kalmár (am.-olasz-lux. f. dráma, 2004)
2.30 Koncertek az A38 hajón

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Varjúdombi mesék
10.05 Rejtélyek Tesz-Vesz városban
10.25 Inami
10.50 Kristályküldetés
11.15 Balett ABC Henriettel
11.25 Kéjwatch, avagy az elfuserált vízimentők (német vígj.)
12.55 Zöld 7-es
13.15 Katolikus krónika
13.40 Tanúságtevők
14.30 Az én keresztem
14.45 A sokszínű vallás
14.55 Örömhír
15.25 Református ifjúsági műsor
15.30 200 éves a Deák téri evangélikus templom
16.00 Pillér
16.50 Don Matteo (krimisor.)
17.45 Öregberény (sor.)
18.10 Voyager
18.50 A Himalája ösvényei
19.45 Esti mese
20.10 Színházépítők
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 McLeod lányai (sor.)
22.15 Két szív (koncertf.)
23.10 Bolond április (tévéjáték)
0.30 Egy mukkot se! (filmszat.)

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Benne: Lisa, Éliás, a kis mentőhajó, Kisvakond, Szilveszter és Csőrike kalandjai, Hupikék törpikék, Magilla Gorilla, Garfield és barátai
11.00 Trendmánia
11.35 Asztro Show
12.30 Törzsutas
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Jópofa kofa (am. vígj. sor.)
13.35 Magyar autósport-magazin
13.50 Forma-1 Magazin
14.15 Apám lehetnél (am. rom. vígj., 2007)
16.10 Eltűntnek nyilvánítva (am.-kan. akció sor.)
Utána: 17.00 Hatoslot-tó-sorsolás
17.10 Trükkös fiúk (am. vígj., 2003)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Cobra 11 (német akció sor.)
21.00 Harry Potter és az azkabani fogoly (angol-am. kalandf., 2004)
23.55 Álomherceg (am.-angol rom. dráma, 1999)
1.45 Portré
2.15 Smith (amerikai krimisor.)

TV2 TV 2

6.45 Reggeli gondolatok
7.15 Az idő örvényében
7.45 Tv2 matiné
Benne: Csudalények, Őslények országa, Fifi virágoskertje
11.35 Nagy Vagy!
12.25 Stahl konyhája
12.55 Kalandjárat
13.25 Borkultusz
13.55 90210 (am. sor.)
14.50 Sliders (am. sor.)
15.45 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
16.35 Bűbájós boszorkák (am. sor.)
17.30 Dupla vagy semmi (am. vígj., 1987)
19.30 Tények
20.00 Napló
20.35 Napló Extra
Mérlegen a valóság
21.05 Titkok könyvtára 2. - A visszatérés Salamon kincséhez (am. kalandf., 2006)
23.00 A nyakörv (francia-am.-angol akcióthriller, 2005)
Közben: Kenósorsolás
0.40 Irina Palm (belgalux.-angol filmdráma, 2007)
2.35 EZO.TV
3.05 Napló (ism.)
3.30 Napló Extra (ism.)

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Iskolapépda (ism.)
9.30 Ingatlanpiac (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
Mondatvadászat
11.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
11.30 Napról napra
Belpolitikai összefoglaló
12.05 Civil kaszinó
Hűsbavágó kérdések, civil válaszok
13.00 Déli híradó
13.30 Közvetlen ajánlat
14.05 Különkiadás (ism.)
A kultúra külön kiadásban
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Széles út (ism.)
Motoros életmód-magazin
17.05 Garázs (ism.)
Aholn az autózás indul!
17.30 GyógyHír
Egészségügyi magazin
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág
19.05 Keresztmetszet
20.00 Híradó
20.30 Napról napra (ism.)
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Értéktentés más-ként (ism.)
23.05 Vetítő
0.05 Kontraszt (ism.)

TVR 1 TVR1

7.00 Disney Klub
7.30 A hit világa
8.20 Záránokhelyek
8.30 A hit világa
9.30 Ahogy elő van írva
10.00 Népi hagyaték
11.00 A falu élete
11.50 Mezőgazdasági percek
12.00 A falu élete
13.00 Utolsó kiadás
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.30 Disney Klub
15.00 TVR 55 (live)
Liana Stanciu-val
16.00 Danutz S.R.L. (live) – szórakoztató műsor
19.00 Jóker, Lottó 5 /40, Lottó 6/49 és Noroc sorsolás
19.40 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 A vasárlarcos (angol-am. kalandf., 1998)
Sz.: Leonardo DiCaprio, John Malkovich
23.25 100%-ban garantált
0.25 A hatalom folyosói (ism.)
1.25 Nosztalgikus évek – talk show
3.10 Történelmi emlékek (ism.)
3.20 Sport (ism.)
3.40 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

TVR 2 TVR2

8.00 Román útvél (ism.)
9.00 Boldogulj egyedül!
9.30 Minden pénz megér
10.00 Hobby, szokások (ism.)
11.00 Csavargó halász
11.30 Motomágia (ism.)
12.00 Szuper elektronikus eszközök
12.30 Jamie belevág
13.00 TVR 55
15.10 Camilla (kan.-angol filmdráma, 1995)
16.50 Lehet, hogy nem tudtad
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Balkáni szokások
18.30 Kaland és természet
19.00 Top cut
19.30 Nagy lábón – kultúrális magazin
19.55 Adio
20.10 Kimberly (am. rom. vígj., 1999)
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 AG Weinberger zenéi műsora
0.00 Dobro urban (ism.)
0.30 Építész (ism.)
1.00 Top cut (ism.)
1.30 Szentek és mestersegek (ism.)
2.00 IT zon@ (ism.)
2.35 Kimberly (am. rom. vígj.) (ism.)

PRO TV PRO TV

4.00 A skacok meg a kukacok (amerikai vígjáték, 2006) (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
10.00 Egy lépéssel előre (román sorozat)
11.00 Lucky Luke (olasz-am. vígj., 1991)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 A gyűrű átka (német-olasz-angol-amerikai kalandfilm, 2004)
15.00 Robin Hood (kan.-német-angol-am. kalandf., 1991)
17.15 Mennye má! (amerikai-kan. rom. vígjáték, 2001)
19.00 Hétvégi Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Terror a tenger alatt (amerikai-angol-bolgár akcióf., 2005)
22.30 Tűszharc (amerikai akciófilm, 2000)
1.30 Terror a tenger alatt (am.-angol-bolgár akcióf., 2005) (ism.)
3.15 Tűszharc (amerikai akciófilm, 2000) (ism.)

ANTENA 1

5.40 101 kiskutya
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
9.00 Robinson Crusoe kalandos élete (am. kalandf., 1997)
11.00 Hanta Boy (amerikai vígjáték, 1997) (ism.)
13.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
14.00 Fel az összes vitorlát: Találkozás az Antartiszzen (román kalandfilm, 1976)
16.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
16.30 SuperBingo Metropolis (verseny show) (live)
19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
20.20 Csillagháló – szórakoztató műsor
21.45 A fenébe is – szórakoztató műsor
23.00 Az ajánlat (auszt.-angol akcióf., 2005)
1.00 Repo! The Genetic Opera (amerikai fantasy, 2008)
2.45 Office (amerikai sor.)
3.45 Az ajánlat (auszt.-angol akcióf., 2005) (ism.)

PRIMA TV

7.00 Egy kapcsolat szabályai (amerikai sorozat)
8.00 Focus Monden (ism.)
9.30 Ház, építés, design – szórakoztató műsor
10.30 Fején a nagyvilág
11.00 Levintza bemutatja
11.30 Tanulj, álmodj, szeress! - life-style magazin
12.30 Kacsamesék (rajzfilm sorozat)
13.00 Kandikamera
13.30 A legszebb vidéki srác
15.30 Kötekedők Krónikája
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cserecsznye a tortán - reality show
20.30 Anyacsere – reality show
22.00 Titkos szerelmek (román telenovella)
22.45 Titkos szerelmek (román telenovella)
23.30 Titkos szerelmek (román telenovella)
0.30 Emma (amerikai-angol romantikus film, 1996)
2.30 Hírek, Sport, időjárásjelentés (ism.)
3.30 Kandikamera (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült? Részcsőszerelvények, hengeres zenedobozok
8.00 Autókereskedők - Mini 1000 City
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Amcsi motorok - Carroll Shelby motor
11.00 Ötödik sebesség
12.00 Sivatagi autókirályok - A régi vagy az új?
13.00 Autókereskedők - Jaguar E-Type
15.00 Iparkodjunk - Kamionok
16.00 Állítólag... - Termit és jég
18.00 Édesvízi szörnyek - A mutilátor
19.00 Szétépítők - Nyomás!
20.00 Jobb, mint az eredeti
21.00 Halálos fogás - Újoncok
22.00 A tenger gladiátorai - Vér a fedélzeten
23.00 Stan Lee bemutatja: szupermenek a valóságban
0.00 Megrázó történetek - Igazi farkasemberek
1.00 Futballhuligánok - Oroszország
2.00 Titkok a fekete dobozból - Terrorizmus

VIASAT 3

9.35 Meztelenül is szép vagyok!
10.40 Gigamad
11.10 Jól nézek ki!
12.15 Szex és New York light (sor.)
13.10 A nagy házalakítás
15.05 Columbo: A szuperintelligens gyilkos csodje (am. krimi)
16.40 Vonat, szerelem és homár (am. vígj.)
18.40 A hentes felesége (am. vígj.)
21.00 Vészhelyzet (sor.)
22.00 Miami trauma (sor.)
23.00 Óvszerháború (am. vígj.)

SPORT.RO

9.10 ProMotor
Sport.ro Hírek
11.00 Pontos sportidő
Sport.ro Hírek
14.00 Ploiesti-i harcosok
14.30 Pontos sportidő
15.05 Fogadás a félelemmel
16.00 Favágók, Showtime
17.00 Pontos sportidő
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.00 Darts világ-bajnokság 2011 (live)
20.00 A világ harcosai
21.00 Sport.ro Hírek (live)
22.00 Kombat.ro
23.00 Gigászok harca

ACASA

8.00 Analia másik arca (amerikai sor.)
9.30 Csak a szerelem (román sor.)
11.15 Otthoni receptek
12.30 Lábadó szerelem (mexikói sor.)
14.30 Clase 406 (sor.)
15.30 A család (sor.)
16.30 Vad szív (mexikói sor.)
18.30 Bella Calamidades (sor.)
19.30 Teresa (mexikói sor.)
20.30 Tövismadarak (am. sor.)
22.30 Meséljünk!
0.00 Clase 406 (mexikói sor.)

FILM+ film+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Szakács a pácban (angol-ír-német vígj.)
12.50 Az agyfürkész totál kész (am. vígj.)
14.30 Hangya boy (am. anim. f.)
16.05 Sheriff az égből (olasz akció-vígj.)
17.45 Egy rém retardált család (am. horror-vígj.)
19.25 Nem én vagyok Rappaport (am. vígj.)
22.00 Cápa 2. (am. thriller)
0.15 Nyolc préda (am. thriller)

KANAL D

9.00 Mit ér a nevem? (sor.)
10.30 Bukarest rejtelmek (rom.-ném. kalandf.)
12.30 Hírek
13.30 Ez Románia!
14.15 A szakács mentette meg
15.15 A sors kezében (sor.)
16.45 Esküvő meglepetésekkel
18.45 A nap híre
19.00 Hírek
19.45 D-Paparazzi
20.30 Szemek az árnyékból
22.00 Szabad préda (am. sci-fi akcióf.)
0.00 Jennifer árnyéka (am.-arg. horror)

ETV

8.30 Zene
8.45 Izelítő (sor.)
9.00 Reggeli Terefere (ism.)
9.30 Több-szemközt (ism.)
10.00 Híradó (ism.)
10.30 Népzene
16.00 Piacér (ism.)
16.30 Több-szemközt
17.00 Híteleit (ism.)
17.30 Erdélyi Kávéház, (ism.)
18.30 Híradó
19.00 Kultúrcsepp (ism.)
19.30 Híradó
20.30 Több-szemközt
21.00 Piacér (ism.)
21.30 Híradó
22.00 Metszet, (ism.)
22.30 Híradó

HÉTFŐ
2011. június 20.

A nap filmjei

m1, 21.10
Zimmer Feri

A történet helyszíne egy balatoni üdülő, amelyet Fikász Ferenc, ötvenéves vállalkozó, hatalmas adósságot nyakába véve kibérel. Terve szerint őszre kifizeti az adósságot és le-rakja családjá boldogulásának alapjait. Természetesnek ve-szi, hogy ennek a célnak az eléréséhez minden eszközt al-kalmaznia kell: méregdrágán adja ki a szobákat, vizezi a sört, romlott húsból főz, földet kever a kávéhoz.

DUNA Tv, 0.15
A mintaférj

Ty Kellington ünnepelt bestseller író, krimijeiben többnyi-re pszichopata sorozatgyilkosoké a főszerep, ám a férfi az életben csendes, visszahúzódo életet él. Felesége tragi-kus halála után Buffalo városába költözik, ahol interjút készít vele a Gazette című lap munkatársa, Lisa Dorien. Lisa és Ty első látásra egymásba szeretnek, és hamar ös-szeházasodnak.

TV2, 13.30
A Biblia-kód

Az emberi történelem legnagyobb hagyatéka egy több ezer éves kód, amelyet a Szent Írásban rejtettek el. A kódnak ugyanis megvan az ereje az emberiség megvédéséhez. So-kan pedig azok közül, akiket a kód megőrzésére választot-tak ki, az életüket adták a küldetésükért. Aztán a kód elve-szett és a sötétség erői most úgy hiszik, elérkezett az ő idejük, s a vadászat kezdetét vette: a Biblia kódjáért?

BUKARESTI RÁDIÓ
magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár
15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
11.00 Hírnegyedóra
Pünkösöd - ünnepi műsor
13.05 Zenés üzenetek.
14.00 Délutáni váltás
Zenedoboz, Kalendárium
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
17.00 Híradás, Figyelő, Törvénytár
17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, sport
8.10 Hangoló
9.50 Hírek, műsorism.
15.00 Slágeróra
16.00 Hírek
16.15 Hétköznapi igazsága
17.00 Nap-óra
17.30 Zene, zene, zenelánc
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Térkép (ism.)
7.45 Építészeti XXI (ism.)
8.10 Magyar elsők
8.30 Híradó - Reggel
8.40 Család-barát (ism.)
9.40 Főzés? Gyerekjá-ték!
9.45 Hókusz-Pókusz Cir-kusz
9.50 Kicsi Maciusz király
10.10 A dzsungel könyve
10.35 Őrldogi szerencse (cseh mesef., 1. rész)
11.10 Marco Polo (olasz kaland sor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Térkép - Válogatás
16.00 Heuréka! Megta-láltam!
16.30 A nap lovagjai
17.05 New York és Pá-rizs
18.05 Daktari (am. ka-land sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Szelek szárnyán (kan. sor.)
21.00 Híradó
21.10 Sport hírek
21.15 Közbeszéd
22.00 Titkok gyermeke (belga-francia filmdráma, 2006)
23.35 Sportaréna
0.15 A mintaférj (kan. thriller, 2004)
2.05 Közbeszéd (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.50 A palota ékköve (dél-koreai sorozat)
10.00 Danutz SRL. – szórakoztató műsor (ism.)
12.00 TVR 55
12.40 Kim Suro, The Iron King (koreai soro-zat)
14.00 Hírek, időjárásj-e-lentés
14.45 Kurier TV
15.15 Teleshopping
15.30 Krónika – magyar nyelvű műsor
17.00 A megfélelő pár
18.00 Hírek, időjárásj-e-lentés
18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sor.)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásj-e-lentés
21.00 Prim Plan (talk show) (live)
22.00 Mad Men - Rek-lámőrültek (amerikai sor.)
22.55 Indiai ilusztrációk
23.10 Visszajátszás (ism.)
0.30 Éjszakai beszélge-tések
1.30 La vie en rose (life-style magazin) (ism.)
2.20 Prim Plan (talk show) (ism.)
3.10 Indiai ilusztrációk (ism.)

VIASAT 3

10.45 Vonat, szerelem és homár (am. vígj.) **12.40** A Nagy Ó (ism.) **14.55** Dawson és a haverok (sor.) **15.50** A médium (sor.) **16.45** Gyilkos szá-mok (sor.) **17.40** A dadus (sor.) **18.05** Egy kapcsolat szabályai (ism.) **18.30** Doktor House (ism.) **19.25** A nagy ház-alakítás (ism.) **20.25** Két pasi (ism.) **21.25** Doktor House (sor.) **22.25** CSI (sor.) **23.25** A főnök (sor.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Balatoni nyár
11.55 Parlamenti Napló
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Átjáró - Berlini Fal
14.30 Roma Magazin
15.00 Domovina
15.35 Mindentudás Egyeteme 2.0
16.25 Szent István Ván-dorlás
17.00 Bűvölet (olasz sor.)
17.30 Híradó
17.41 Körzeti híradó
17.55 Balatoni nyár
18.55 India - Álmod út-ján (brazil-indiai kaland sor.)
19.40 Futótűz (am. sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.10 Zimmer Feri (ma-gyar vígj., 1998)
22.45 Tűnt idők mozija
23.15 24 - A szabadulás (am. akcióf., 1. rész)
0.00 Az Este
0.35 Írók szövetségben
1.00 Hírek
1.05 Sport hírek
1.15 Ma Reggel (ism.)
Közeleti műsor
Benne: Híradó, sporthí-rek

TVR 2

6.00 Hobby, szokások (ism.)
7.00 Teleshopping
8.10 DP 2 tonomat – szó-rakoztató műsor
10.00 Csavargó halász (ism.)
10.30 Kaland és termé-szet
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, időjárásj-e-lentés
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 Jamie és az iskola kántinja
14.00 Miért ABC
14.35 Együtt Európába
15.30 Boldogulj egyedül!
16.00 Bűvölet (olasz so-rozat)
17.00 Hírek
17.30 Vallomások
18.30 A Simpson család (am. anim. sor.)
18.55 Adio
19.00 Biznisz óra
20.00 Három királyság (kínai sor.)
21.00 Késhegyen – infor-matív műsor
22.00 Hírek, sport
23.00 Aeroshow
23.35 Őslények kalando-rai (angol kaland sor.)
1.35 Három királyság (kí-nai sor.)
2.30 Figyelem, éneke-lünk! (ism.)
3.50 Légy formában! (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Kü-lön kiadás **14.00** Sport.ro Hírek **15.00** Sport.ro Hí-rek **15.10** Pontos sportidő **16.00** Sport.ro Hírek **16.30** Pontos sportidő **(live)** **18.00** Sport.ro Hí-rek **(live)** **19.00** Pontos sportidő **19.05** Informá-ciók **21.00** Sport.ro Hírek **(live)** **22.00** Kombat.ro Varsó **23.00** Wrestling SMACK **0.00** Sport.ro Hí-rek

m2

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Körzeti magazin
10.50 Egy millió fontos hangjeggy
11.10 Roma fórum
11.40 Együtt
12.05 Körzeti magazin
13.01 Híradó délben
13.15 Sporthírek
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Napló
14.00 Közvetítés a parla-ment üléséről
17.30 Zsolnay Vilmos portré
18.00 Múzeumtúra
18.25 Magyar rock
19.20 1100 év Európa kö-zepén
19.45 Esti mese: Malackó
20.05 Zöld Föld
20.10 Robbie, a foka (sor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 Mindentudás Egye-teme 2.0
22.25 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.)
23.20 Záróra - György Péter esztéta
0.15 India - Álmod útján (brazil-indiai sor.)
1.00 Futótűz (am. sor.)
1.45 Zimmer Feri (ma-gyar vígj., 1998)

PRO TV

6.15 Egy lépéssel elő-re (román sorozat) (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Könyvbemutató, Mi törté-nik doktor úr?
10.00 Robin Hood (kan.-német-angol-am. kalandf., 1991) (ism.)
12.00 Fialat és nyug-talan (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport
14.00 Mennye má! (am.-kan. rom. vígj., 2001) (ism.)
16.00 Fialat és nyug-talan (amerikai soro-zat)
17.00 Pro Tv hírek, sport
17.45 Happy Hour – szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport
20.30 Cerberus - A végzet kardja (ameri-kai akciófilm, 2005)
22.30 Pro Tv hírek, sport
23.00 CSI: New York-i helyszínelők (amerikai-kanadai krimisorozat)
0.00 Szellemekkel sut-togó (amerikai soro-zat) (ism.)
1.00 Cerberus - A vég-zet kardja (ism.)
2.30 Pro Tv hírek (ism.)

ACASĂ

8.00 Otthoni receptek
9.30 Csak a szerelem (román sor.) **12.45** Me-sés hölgyek (sor.) **14.15** Clase 406 (sor.) **15.30** A csaló (mexikói sor.) **16.30** Igaz történetek **17.30** Vad szív (mex. sor.) **18.30** Bella Calami-dades (sor.) **19.30** Tere-sa (sor.) **20.30** Szerelem és tisztesség (sor.) **21.30** Kassandra (sor.) **22.30** Éjszakai törté-nek **23.30** Auróra (am. sor.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Plusz Maga-zin (ism.)
7.25 Fókusz Reggel
7.55 Reggeli
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mex. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Asztro Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb törté-netekkel
15.20 Sue Thomas - FBI (am. sor.)
16.15 Sue Thomas - FBI (am. sor.)
17.15 Mindörökké szere-lem (mex. sor.)
18.20 Ezel - Bosszú mind-halálíg (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 A mentalista (am. krimisor.)
21.05 Fókusz
21.40 Barátok közt (ma-gyar sor.)
Közben: RTL-hírek
22.20 Dr. Csont (am. krimisor.)
Krimisor.
23.15 Hazudj, ha tudsz! (am. krimisor.)
Utána: RTL hírek
0.20 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
1.15 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
2.10 Reflektor Sztármaga-zin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Reggeli matiné - Razvan és Dani műso-ra
10.00 Sajtószemle Mircea Badeaval
11.00 Knight Rider (amerikai akció sor.) (ism.)
12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (amerikai-francia-német sorozat)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Egy rém ren-des család (amerikai vígjáték sorozat)
14.30 Csillagháló
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hoz-záférés – Simona Ghe-orge műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Vad nárcisz (román telenovella)
21.45 Canan – Lopott sors (sorozat)
23.45 Bűnös show – Dan capatos szóra
1.00 Anna ezer napja (angol filmdráma, 1969)
3.45 Közvetlen hoz-záférés – Simona Gheorge műsora (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Hangya boy (anim. f.) **12.45** Jó tanácsok bankrablóknak (am. vígj.) **14.15** Nem én va-gyok Rappaport (am. vígj.) **16.55** A Midsomer gyilkosságok (sor.) **18.50** Extralarge (am.-ném.-ol. akcióf.) **20.35** Tüzes hó (am. f.) **22.15** Fagyhatár és árnyék-ban – reality show **0.00** Ez Románia! **1.00** Farka-sok völgye (sor.) **2.00** Ka-nal-D Hírek

TV2

6.50 Magellán (ism.)
7.25 Tények Reggel
7.55 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.45 Stahl konyhája (ism.)
10.50 Babapercek
10.55 Teleshop
12.30 Második élet (ism.)
13.30 A Biblia-kód (fran-cia-német-osztrák filmdrá-ma, 2008)
15.15 EZO.TV
16.25 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
17.25 Seherezádé (török drámasorozat)
18.05 Update Konyha
18.25 Seherezádé (török drámasorozat)
19.30 Tények Hírműsor
20.20 Aktív
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.20 NCIS (am. krim-isor.)
23.20 NCIS: Los Angeles (am. krimisor.)
Közben: Kenőrsorolás
0.15 Aktív
0.20 Különleges ügyosz-tály - Párizs (francia krim-isor.)
1.20 Tények Este Hírmű-sor
1.55 EZO.TV
2.30 Ikerpenge (kínai ak-cióf., 2008)
4.00 Magellán (ism.)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Emma (amerikai-angol romantikus f.) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozá-sa (indiai sorozat)
10.30 Aki tud az ny-er!
11.30 Ismerkedj, ál-modj, szeress! (ism.)
12.30 Teleshopping
13.00 Kacsamesék (amerikai rajzf.)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találko-zása (indiai sorozat)
15.00 Elveszett kin-csek kalandorai (an-gol kaland sor.)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (ro-mán sorozat)
18.00 Hírek, időjárás-jelentés
19.00 Sport
19.30 30-as hatás (román sorozat)
20.30 A legszebb vi-déki fiú – reality show
22.15 Lököttek (ro-mán sorozat)
23.00 Időlovagok (am. fant. kalandf., 2008)
1.00 Hírek (ism.)
2.00 Aki tud az nyer – verseny show (ism.)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé **10.00** Családi történet **12.30** Kanal-D Hírek **13.15** Légy az enyém **15.00** Teleshopping **15.15** A sors kezében (török soro-zat) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **20.00** Ne-vessünk **20.30** Szerelem és büntetés (török f.) **22.30** Szemek az árnyék-ban – reality show **0.00** Ez Románia! **1.00** Farka-sok völgye (sor.) **2.00** Ka-nal-D Hírek

HÍR TV

7.00 Széles út (ism.)
Motoros életmód-magazin
7.30 Soroló (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.05 Napról napra (ism.)
10.30 BBC Hard Talk (ism.)
11.00 Híradó
11.30 Európai híradó (ism.)
12.05 Ősök tere (ism.)
12.30 Hírvilág (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Soroló (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
15.05 Civil kaszinó (ism.)
Hűsbavágó kérdések, civil válaszok
16.00 Híradó (ism.)
Friss napi információk
16.30 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai maga-zinja
17.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Panaszkönyv
19.05 Civil kaszinó (ism.)
20.00 Híradó
Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
23.00 Híradó
23.30 Pálya
0.05 Rájátszás

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - TVR S2
9.00 Hogyan csinál-ják?
Luxushajó, mész, légkondi, légi eszkö-zök, tenger alatti bá-nya, a legjobb futball
10.00 Hogyan ké-szült?
11.00 Szétépítők - Az otthon biztonsága
12.00 Amcsi motorok - asy motor - Joseph McClendon
13.00 Autókereskedők
14.00 Állítólag... - Ter-mit és jég
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok
18.00 Les Stroud és a túlélés titkai
19.00 A túlélés törvé-nyei - Zambia
20.00 Állítólag... - Zu-hanó és kilőtt golyó
21.00 Szétépítők
21.30 Hogyan ké-szült?
22.30 Stan Lee bemu-tatja: szupermenek a valóságban
23.30 Elraboltak - megmentettek - Tűsz-mentők
0.30 Autókereskedők - Mini Moke
2.30 Szétépítők
3.00 Állítólag...

ETV

7.00 Napraforgó **9.00** Kultúrcsepp, ism. **16.00** Híradó **16.15** Néptánc **16.35** Kárpát Expressz **17.00** Átjáró **17.30** Híradó **17.40** Izeltő **17.50** Egész-séges percek **17.55** Könyvajánló **18.00** Regge-li terefere **18.30** Híradó **19.00** Piac tér **19.30** Híradó **20.00** Lakatos Iván. Inas a szalokban, dokf. **20.30** Néptánc **21.00** Pi-actér ism. **21.30** Híradó **22.00** Átjáró, ism. **22.30** Híradó

Június 17., péntek

Az év 23. hete és 168. napja, hátravan 197 nap

Ma **Laura, Szabolcs és Bató** napja van.

A Laura latin eredetű női név, a Laurentius (Lőrinc) férfinév női párjának, a Laurenciának a rövidülése. Azonban lehet a latin laurus szó származéka is, aminek a jelentése babérfa. A Szabolcs ismeretlen eredetű régi magyar személynév. Lehet, hogy egy coboly vagy nyest jelentésű szláv szóból származik, más feltevés szerint a szab igének a (kötelezettséget, mértéket) megállapít, le- rögzít jelentéséből magyarázott Árpád-kori Szabó személynév -cs kicsinyítőképzős származéka. Egykor Szabócs alakban is előfordult. A Bató Bizonytalan eredetű régi magyar név, ami lehet a Bata személynév származéka, amely esetleg a báty szóból ered, esetleg a bot szóval függ össze, de származhat a germán Botho, Bodo névből is.

Holnap az **Arnold és Levente** nevűek ünnepelnek, vasárnap pedig a **Gyárfások**.

Évforduló

Június 17-én:

- 1885– A Szabadság-szobor Franciaországból meg-

érkezik New York kikötőjébe.

- 1967 – Az első kínai kísérleti hidrogénbomba-robbantás.

Június 18-án:

- 1812 – Az Egyesült Államok hadat üzent Nagy-Britanniának.
- 1815 – A waterlooi csata, I. Napóleon francia császár döntő veresége. A napóleoni háborúk vége.

Június 19-én:

- 1978 – egy amerikai újságban megjelent Garfield, a macska alakja.

Vicc

– Mit csinálsz, ha kilyukad az autód?

– Autóstoppolok.

Recept

Csirkemell zöldséggel

Hozzávalók: 1 nagy csirkemell, 2-3 vastag húsú színes paprika, 3 vöröshagyma, 2 sárgarépa, 3 gerezd fokhagyma, 1 dl tejföl, 1 kanál liszt, petrezselyemzöld, só, bors.

Elkészítése: A húst vékony szeletekre vágjuk, befűszerezzük, a zöldeket felaprítjuk, majd egy lábasba lerakjuk rétegezve. Ráöntünk annyi vizet, amennyi ellepi, és lassú tűzön puhára főzzük. Mikor megfőtt, a tejfölt elkavarjuk a liszttel, és ráöntjük a ragúra. Picit összeforraljuk és rizzsel tálaljuk.

A hatos lottó nyerőszámai:

41, 20, 2, 46, 17, 10.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Környezetében a légkör a lehető legkellemesebb. Változásokra azonban számítania kell. Döntéseiben legyen haladón megfontolt. Mindenáron ragaszkodjon ahhoz, ami az öné.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Vidámsága és szabadságvágya megsokszorozódik. Vigyázzon, ne kockáztasson túl sokat semmi téren. Magánéletében lazábbnak, boldogabbnak érezheti magát

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Vigyázzon, mert bolygója vakmerő, bátor viselkedésre csábítja. Lépésről lépésre haladjon előre, ne hamarkodjon el semmit. Vonzereje megsokszorozódik.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A burjánzó vegetáció miatt is biztosan sok a dolga. Ráadásul nem olyan gyorsan halad, mint szeretne. Nem várt segítőkkal azonban számolhat..

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Tartós kapcsolatában testileg is, lelkileg is jól kijönnek egymással. A titkos találka izgalmában azonban más. Még az ott-hon hívősebből is megpróbál kiszökni egy kis forrásáért.

SZÜZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Ma jó alkalom kínálkozik megbeszélésekre, adásvételre. A hét végén nem érdemes hajszolnia magát. A családi élete, egészsége láthatja kárát.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Mindent megtesz annak érdekében, hogy Szent Iván havának napjai, éjszakái emlékeztetése maradjanak. Ez rengeteg energiájába kerül. Lehetőleg csak az jövőn vendégségbe, akít ön hív.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Furcsa érzések kerítik hatalmukba, amikor rájön, hogy egy közeli ismerőse iránt nem rokonszenvet érez, hanem szeretlet. A viszonzás, amelyet kap, balzsamot jelent érzékeny lelkének.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Vágyik a társasági eseményekre. Egy kulturális vagy gasztro-nómiai fesztiválon remek kapcsolatokra tehet szert. Nagyvonalú lesz anyagi kérdésekben.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

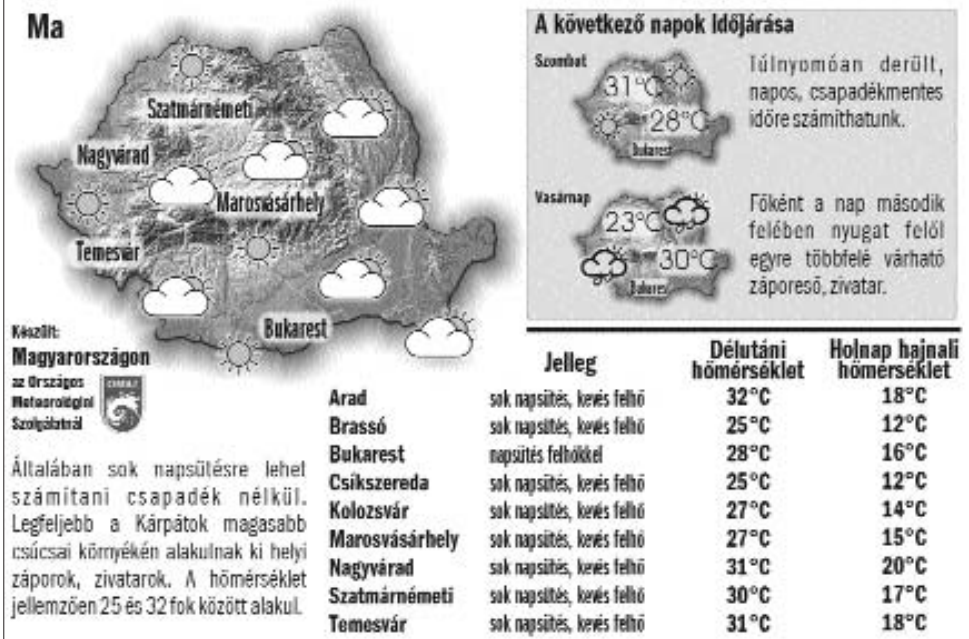
Bolygója, a Föld-jegyű Szaturnusz romantikussá teszi önt, és feléleszti szeretetvágyát. Egy rendkívül eredeti személyiséggel találkozik, akivel vidáman elbeszélget.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Ön általában előrelátó és precíz, de most a körülmények improvizációra készítik. Alkalmazkodnia kell a változó eseményekhez, toleránsnak kell lennie.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Félelmeit, nyugtalanságát el kell üznie ahhoz, hogy a sors kockázatait, kihívásait elfogadja. Ha nem vigyáz, csalódások érhetik. Minden pillanatból hozza ki a legjobbat!

Piroska és a farkas, 18+

Horváth István

***	1 JANUÁR JANUÁR 1.	2 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	3 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	4 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	5 MÁJUS MÁJUS 1.	6 JÚNIUS JÚNIUS 1.	7 JÚLIUS JÚLIUS 1.	8 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	9 Szeptember SEPTÉMBER 1.
10 OKTÓBER OKTÓBER 1.									
11 NOVEMBER NOVEMBER 1.					12 DECEMBER DECEMBER 1.				
13 JANUÁR JANUÁR 1.				14 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	15 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.				
16 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.				17 MÁJUS MÁJUS 1.	18 JÚNIUS JÚNIUS 1.				
19 JÚLIUS JÚLIUS 1.			20 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	21 Szeptember SEPTÉMBER 1.					22 Október OKTÓBER 1.
23 NOVEMBER NOVEMBER 1.			24 DECEMBER DECEMBER 1.	25 JANUÁR JANUÁR 1.	26 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.				27 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.
28 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.			29 MÁJUS MÁJUS 1.	30 JÚNIUS JÚNIUS 1.	31 JÚLIUS JÚLIUS 1.				32 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.
33 Szeptember SEPTÉMBER 1.			34 OKTÓBER OKTÓBER 1.	35 NOVEMBER NOVEMBER 1.	36 DECEMBER DECEMBER 1.				37 JANUÁR JANUÁR 1.
38 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			39 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	40 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	41 MÁJUS MÁJUS 1.	42 JÚNIUS JÚNIUS 1.	43 JÚLIUS JÚLIUS 1.	44 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	45 Szeptember SEPTÉMBER 1.
46 OKTÓBER OKTÓBER 1.			47 NOVEMBER NOVEMBER 1.	48 DECEMBER DECEMBER 1.	49 JANUÁR JANUÁR 1.	50 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	51 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	52 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	53 MÁJUS MÁJUS 1.
54 JÚNIUS JÚNIUS 1.			55 JÚLIUS JÚLIUS 1.	56 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	57 Szeptember SEPTÉMBER 1.	58 OKTÓBER OKTÓBER 1.	59 NOVEMBER NOVEMBER 1.	60 DECEMBER DECEMBER 1.	61 JANUÁR JANUÁR 1.
62 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			63 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	64 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	65 MÁJUS MÁJUS 1.	66 JÚNIUS JÚNIUS 1.	67 JÚLIUS JÚLIUS 1.	68 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	69 Szeptember SEPTÉMBER 1.
70 OKTÓBER OKTÓBER 1.			71 NOVEMBER NOVEMBER 1.	72 DECEMBER DECEMBER 1.	73 JANUÁR JANUÁR 1.	74 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	75 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	76 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	77 MÁJUS MÁJUS 1.
78 JÚNIUS JÚNIUS 1.			79 JÚLIUS JÚLIUS 1.	80 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	81 Szeptember SEPTÉMBER 1.	82 OKTÓBER OKTÓBER 1.	83 NOVEMBER NOVEMBER 1.	84 DECEMBER DECEMBER 1.	85 JANUÁR JANUÁR 1.
86 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			87 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	88 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	89 MÁJUS MÁJUS 1.	90 JÚNIUS JÚNIUS 1.	91 JÚLIUS JÚLIUS 1.	92 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	93 Szeptember SEPTÉMBER 1.
94 OKTÓBER OKTÓBER 1.			95 NOVEMBER NOVEMBER 1.	96 DECEMBER DECEMBER 1.	97 JANUÁR JANUÁR 1.	98 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	99 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	100 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	101 MÁJUS MÁJUS 1.
102 JÚNIUS JÚNIUS 1.			103 JÚLIUS JÚLIUS 1.	104 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	105 Szeptember SEPTÉMBER 1.	106 OKTÓBER OKTÓBER 1.	107 NOVEMBER NOVEMBER 1.	108 DECEMBER DECEMBER 1.	109 JANUÁR JANUÁR 1.
110 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			111 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	112 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	113 MÁJUS MÁJUS 1.	114 JÚNIUS JÚNIUS 1.	115 JÚLIUS JÚLIUS 1.	116 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	117 Szeptember SEPTÉMBER 1.
118 OKTÓBER OKTÓBER 1.			119 NOVEMBER NOVEMBER 1.	120 DECEMBER DECEMBER 1.	121 JANUÁR JANUÁR 1.	122 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	123 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	124 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	125 MÁJUS MÁJUS 1.
126 JÚNIUS JÚNIUS 1.			127 JÚLIUS JÚLIUS 1.	128 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	129 Szeptember SEPTÉMBER 1.	130 OKTÓBER OKTÓBER 1.	131 NOVEMBER NOVEMBER 1.	132 DECEMBER DECEMBER 1.	133 JANUÁR JANUÁR 1.
134 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			135 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	136 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	137 MÁJUS MÁJUS 1.	138 JÚNIUS JÚNIUS 1.	139 JÚLIUS JÚLIUS 1.	140 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	141 Szeptember SEPTÉMBER 1.
142 OKTÓBER OKTÓBER 1.			143 NOVEMBER NOVEMBER 1.	144 DECEMBER DECEMBER 1.	145 JANUÁR JANUÁR 1.	146 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	147 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	148 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	149 MÁJUS MÁJUS 1.
150 JÚNIUS JÚNIUS 1.			151 JÚLIUS JÚLIUS 1.	152 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	153 Szeptember SEPTÉMBER 1.	154 OKTÓBER OKTÓBER 1.	155 NOVEMBER NOVEMBER 1.	156 DECEMBER DECEMBER 1.	157 JANUÁR JANUÁR 1.
158 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			159 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	160 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	161 MÁJUS MÁJUS 1.	162 JÚNIUS JÚNIUS 1.	163 JÚLIUS JÚLIUS 1.	164 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	165 Szeptember SEPTÉMBER 1.
166 OKTÓBER OKTÓBER 1.			167 NOVEMBER NOVEMBER 1.	168 DECEMBER DECEMBER 1.	169 JANUÁR JANUÁR 1.	170 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	171 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	172 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	173 MÁJUS MÁJUS 1.
174 JÚNIUS JÚNIUS 1.			175 JÚLIUS JÚLIUS 1.	176 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	177 Szeptember SEPTÉMBER 1.	178 OKTÓBER OKTÓBER 1.	179 NOVEMBER NOVEMBER 1.	180 DECEMBER DECEMBER 1.	181 JANUÁR JANUÁR 1.
182 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			183 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	184 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	185 MÁJUS MÁJUS 1.	186 JÚNIUS JÚNIUS 1.	187 JÚLIUS JÚLIUS 1.	188 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	189 Szeptember SEPTÉMBER 1.
190 OKTÓBER OKTÓBER 1.			191 NOVEMBER NOVEMBER 1.	192 DECEMBER DECEMBER 1.	193 JANUÁR JANUÁR 1.	194 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	195 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	196 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	197 MÁJUS MÁJUS 1.
198 JÚNIUS JÚNIUS 1.			199 JÚLIUS JÚLIUS 1.	200 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	201 Szeptember SEPTÉMBER 1.	202 OKTÓBER OKTÓBER 1.	203 NOVEMBER NOVEMBER 1.	204 DECEMBER DECEMBER 1.	205 JANUÁR JANUÁR 1.
206 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			207 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	208 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	209 MÁJUS MÁJUS 1.	210 JÚNIUS JÚNIUS 1.	211 JÚLIUS JÚLIUS 1.	212 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	213 Szeptember SEPTÉMBER 1.
214 OKTÓBER OKTÓBER 1.			215 NOVEMBER NOVEMBER 1.	216 DECEMBER DECEMBER 1.	217 JANUÁR JANUÁR 1.	218 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	219 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	220 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	221 MÁJUS MÁJUS 1.
222 JÚNIUS JÚNIUS 1.			223 JÚLIUS JÚLIUS 1.	224 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	225 Szeptember SEPTÉMBER 1.	226 OKTÓBER OKTÓBER 1.	227 NOVEMBER NOVEMBER 1.	228 DECEMBER DECEMBER 1.	229 JANUÁR JANUÁR 1.
230 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			231 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	232 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	233 MÁJUS MÁJUS 1.	234 JÚNIUS JÚNIUS 1.	235 JÚLIUS JÚLIUS 1.	236 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	237 Szeptember SEPTÉMBER 1.
238 OKTÓBER OKTÓBER 1.			239 NOVEMBER NOVEMBER 1.	240 DECEMBER DECEMBER 1.	241 JANUÁR JANUÁR 1.	242 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	243 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	244 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	245 MÁJUS MÁJUS 1.
246 JÚNIUS JÚNIUS 1.			247 JÚLIUS JÚLIUS 1.	248 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	249 Szeptember SEPTÉMBER 1.	250 OKTÓBER OKTÓBER 1.	251 NOVEMBER NOVEMBER 1.	252 DECEMBER DECEMBER 1.	253 JANUÁR JANUÁR 1.
254 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			255 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	256 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	257 MÁJUS MÁJUS 1.	258 JÚNIUS JÚNIUS 1.	259 JÚLIUS JÚLIUS 1.	260 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	261 Szeptember SEPTÉMBER 1.
262 OKTÓBER OKTÓBER 1.			263 NOVEMBER NOVEMBER 1.	264 DECEMBER DECEMBER 1.	265 JANUÁR JANUÁR 1.	266 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	267 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	268 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	269 MÁJUS MÁJUS 1.
270 JÚNIUS JÚNIUS 1.			271 JÚLIUS JÚLIUS 1.	272 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	273 Szeptember SEPTÉMBER 1.	274 OKTÓBER OKTÓBER 1.	275 NOVEMBER NOVEMBER 1.	276 DECEMBER DECEMBER 1.	277 JANUÁR JANUÁR 1.
278 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			279 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	280 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	281 MÁJUS MÁJUS 1.	282 JÚNIUS JÚNIUS 1.	283 JÚLIUS JÚLIUS 1.	284 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	285 Szeptember SEPTÉMBER 1.
286 OKTÓBER OKTÓBER 1.			287 NOVEMBER NOVEMBER 1.	288 DECEMBER DECEMBER 1.	289 JANUÁR JANUÁR 1.	290 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	291 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	292 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	293 MÁJUS MÁJUS 1.
294 JÚNIUS JÚNIUS 1.			295 JÚLIUS JÚLIUS 1.	296 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	297 Szeptember SEPTÉMBER 1.	298 OKTÓBER OKTÓBER 1.	299 NOVEMBER NOVEMBER 1.	300 DECEMBER DECEMBER 1.	301 JANUÁR JANUÁR 1.
302 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			303 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	304 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	305 MÁJUS MÁJUS 1.	306 JÚNIUS JÚNIUS 1.	307 JÚLIUS JÚLIUS 1.	308 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	309 Szeptember SEPTÉMBER 1.
310 OKTÓBER OKTÓBER 1.			311 NOVEMBER NOVEMBER 1.	312 DECEMBER DECEMBER 1.	313 JANUÁR JANUÁR 1.	314 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	315 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	316 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	317 MÁJUS MÁJUS 1.
318 JÚNIUS JÚNIUS 1.			319 JÚLIUS JÚLIUS 1.	320 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	321 Szeptember SEPTÉMBER 1.	322 OKTÓBER OKTÓBER 1.	323 NOVEMBER NOVEMBER 1.	324 DECEMBER DECEMBER 1.	325 JANUÁR JANUÁR 1.
326 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			327 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	328 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	329 MÁJUS MÁJUS 1.	330 JÚNIUS JÚNIUS 1.	331 JÚLIUS JÚLIUS 1.	332 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	333 Szeptember SEPTÉMBER 1.
334 OKTÓBER OKTÓBER 1.			335 NOVEMBER NOVEMBER 1.	336 DECEMBER DECEMBER 1.	337 JANUÁR JANUÁR 1.	338 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	339 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	340 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	341 MÁJUS MÁJUS 1.
342 JÚNIUS JÚNIUS 1.			343 JÚLIUS JÚLIUS 1.	344 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	345 Szeptember SEPTÉMBER 1.	346 OKTÓBER OKTÓBER 1.	347 NOVEMBER NOVEMBER 1.	348 DECEMBER DECEMBER 1.	349 JANUÁR JANUÁR 1.
350 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			351 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	352 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	353 MÁJUS MÁJUS 1.	354 JÚNIUS JÚNIUS 1.	355 JÚLIUS JÚLIUS 1.	356 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	357 Szeptember SEPTÉMBER 1.
358 OKTÓBER OKTÓBER 1.			359 NOVEMBER NOVEMBER 1.	360 DECEMBER DECEMBER 1.	361 JANUÁR JANUÁR 1.	362 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	363 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	364 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	365 MÁJUS MÁJUS 1.
366 JÚNIUS JÚNIUS 1.			367 JÚLIUS JÚLIUS 1.	368 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	369 Szeptember SEPTÉMBER 1.	370 OKTÓBER OKTÓBER 1.	371 NOVEMBER NOVEMBER 1.	372 DECEMBER DECEMBER 1.	373 JANUÁR JANUÁR 1.
374 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			375 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	376 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	377 MÁJUS MÁJUS 1.	378 JÚNIUS JÚNIUS 1.	379 JÚLIUS JÚLIUS 1.	380 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	381 Szeptember SEPTÉMBER 1.
382 OKTÓBER OKTÓBER 1.			383 NOVEMBER NOVEMBER 1.	384 DECEMBER DECEMBER 1.	385 JANUÁR JANUÁR 1.	386 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	387 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	388 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	389 MÁJUS MÁJUS 1.
390 JÚNIUS JÚNIUS 1.			391 JÚLIUS JÚLIUS 1.	392 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	393 Szeptember SEPTÉMBER 1.	394 OKTÓBER OKTÓBER 1.	395 NOVEMBER NOVEMBER 1.	396 DECEMBER DECEMBER 1.	397 JANUÁR JANUÁR 1.
398 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			399 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	400 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	401 MÁJUS MÁJUS 1.	402 JÚNIUS JÚNIUS 1.	403 JÚLIUS JÚLIUS 1.	404 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	405 Szeptember SEPTÉMBER 1.
406 OKTÓBER OKTÓBER 1.			407 NOVEMBER NOVEMBER 1.	408 DECEMBER DECEMBER 1.	409 JANUÁR JANUÁR 1.	410 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	411 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	412 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	413 MÁJUS MÁJUS 1.
414 JÚNIUS JÚNIUS 1.			415 JÚLIUS JÚLIUS 1.	416 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	417 Szeptember SEPTÉMBER 1.	418 OKTÓBER OKTÓBER 1.	419 NOVEMBER NOVEMBER 1.	420 DECEMBER DECEMBER 1.	421 JANUÁR JANUÁR 1.
422 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			423 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	424 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	425 MÁJUS MÁJUS 1.	426 JÚNIUS JÚNIUS 1.	427 JÚLIUS JÚLIUS 1.	428 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	429 Szeptember SEPTÉMBER 1.
430 OKTÓBER OKTÓBER 1.			431 NOVEMBER NOVEMBER 1.	432 DECEMBER DECEMBER 1.	433 JANUÁR JANUÁR 1.	434 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	435 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	436 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	437 MÁJUS MÁJUS 1.
438 JÚNIUS JÚNIUS 1.			439 JÚLIUS JÚLIUS 1.	440 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	441 Szeptember SEPTÉMBER 1.	442 OKTÓBER OKTÓBER 1.	443 NOVEMBER NOVEMBER 1.	444 DECEMBER DECEMBER 1.	445 JANUÁR JANUÁR 1.
446 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			447 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	448 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	449 MÁJUS MÁJUS 1.	450 JÚNIUS JÚNIUS 1.	451 JÚLIUS JÚLIUS 1.	452 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	453 Szeptember SEPTÉMBER 1.
454 OKTÓBER OKTÓBER 1.			455 NOVEMBER NOVEMBER 1.	456 DECEMBER DECEMBER 1.	457 JANUÁR JANUÁR 1.	458 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	459 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	460 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	461 MÁJUS MÁJUS 1.
462 JÚNIUS JÚNIUS 1.			463 JÚLIUS JÚLIUS 1.	464 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	465 Szeptember SEPTÉMBER 1.	466 OKTÓBER OKTÓBER 1.	467 NOVEMBER NOVEMBER 1.	468 DECEMBER DECEMBER 1.	469 JANUÁR JANUÁR 1.
470 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			471 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	472 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	473 MÁJUS MÁJUS 1.	474 JÚNIUS JÚNIUS 1.	475 JÚLIUS JÚLIUS 1.	476 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	477 Szeptember SEPTÉMBER 1.
478 OKTÓBER OKTÓBER 1.			479 NOVEMBER NOVEMBER 1.	480 DECEMBER DECEMBER 1.	481 JANUÁR JANUÁR 1.	482 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	483 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	484 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	485 MÁJUS MÁJUS 1.
486 JÚNIUS JÚNIUS 1.			487 JÚLIUS JÚLIUS 1.	488 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	489 Szeptember SEPTÉMBER 1.	490 OKTÓBER OKTÓBER 1.	491 NOVEMBER NOVEMBER 1.	492 DECEMBER DECEMBER 1.	493 JANUÁR JANUÁR 1.
494 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			495 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	496 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	497 MÁJUS MÁJUS 1.	498 JÚNIUS JÚNIUS 1.	499 JÚLIUS JÚLIUS 1.	500 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	501 Szeptember SEPTÉMBER 1.
502 OKTÓBER OKTÓBER 1.			503 NOVEMBER NOVEMBER 1.	504 DECEMBER DECEMBER 1.	505 JANUÁR JANUÁR 1.	506 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	507 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	508 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	509 MÁJUS MÁJUS 1.
510 JÚNIUS JÚNIUS 1.			511 JÚLIUS JÚLIUS 1.	512 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	513 Szeptember SEPTÉMBER 1.	514 OKTÓBER OKTÓBER 1.	515 NOVEMBER NOVEMBER 1.	516 DECEMBER DECEMBER 1.	517 JANUÁR JANUÁR 1.
518 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			519 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	520 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	521 MÁJUS MÁJUS 1.	522 JÚNIUS JÚNIUS 1.	523 JÚLIUS JÚLIUS 1.	524 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	525 Szeptember SEPTÉMBER 1.
526 OKTÓBER OKTÓBER 1.			527 NOVEMBER NOVEMBER 1.	528 DECEMBER DECEMBER 1.	529 JANUÁR JANUÁR 1.	530 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	531 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	532 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	533 MÁJUS MÁJUS 1.
534 JÚNIUS JÚNIUS 1.			535 JÚLIUS JÚLIUS 1.	536 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	537 Szeptember SEPTÉMBER 1.	538 OKTÓBER OKTÓBER 1.	539 NOVEMBER NOVEMBER 1.	540 DECEMBER DECEMBER 1.	541 JANUÁR JANUÁR 1.
542 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			543 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	544 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	545 MÁJUS MÁJUS 1.	546 JÚNIUS JÚNIUS 1.	547 JÚLIUS JÚLIUS 1.	548 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	549 Szeptember SEPTÉMBER 1.
550 OKTÓBER OKTÓBER 1.			551 NOVEMBER NOVEMBER 1.	552 DECEMBER DECEMBER 1.	553 JANUÁR JANUÁR 1.	554 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.	555 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	556 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	557 MÁJUS MÁJUS 1.
558 JÚNIUS JÚNIUS 1.			559 JÚLIUS JÚLIUS 1.	560 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	561 Szeptember SEPTÉMBER 1.	562 OKTÓBER OKTÓBER 1.	563 NOVEMBER NOVEMBER 1.	564 DECEMBER DECEMBER 1.	565 JANUÁR JANUÁR 1.
566 FEBRUÁR FEBRUÁR 1.			567 MÁRCIUS MÁRCIUS 1.	568 ÁPRILIS ÁPRILIS 1.	569 MÁJUS MÁJUS 1.	570 JÚNIUS JÚNIUS 1.	571 JÚLIUS JÚLIUS 1.	572 AUGUSZTUS AUGUSZTUS 1.	573 Szeptember SEPTÉMBER 1.
574 OKTÓBER OKTÓBER 1.</									

Ünnepre készül Wimbledon

Tenisz

Turós-Jakab László

► Elia Kazan filmremekművének címe áll tán a legközelebb az év harmadik teniszbajnokságához, a wimbledoni viadalhoz. Már csak azért is, mert a nem hivatalos füves pályás világbajnokság megnyerése egyedi rangot ad a győztesnek.

Idén a rendezők ünnepelnek, hiszen a hétfőn rajtoló viadal a 125. Az első kiírást 1877-ben a brit Spencer Gore nyerte, aki 22 versenyző közül bizonyult a legjobbnak. A fináléra kíváncsi mintegy kétszáz néző akkor egy-egy schillinget fizetett. A világháborúk miatt 1915. és 1918., illetve 1940. és 1945. között nem rendeztek tornát Wimbledonban.

Az 1968-as esztendőben még 26.150 font volt a díjalap, a férfi egyes győztese akkor kétezer fonttal gazdagodott, a női nyertes pedig csak 750-nel. Idén 14,6 millió font a díjalap, ebből a férfi és női egyes győztese is egyformán 1,1 milliót kap, a két döntős pedig kereken feleannyit. Aki felkerül az egyesek 128-as főtáblájára, annak már biztosított 11.250 fontja.

A csúcstartók már nem aktív teniszezők: 1993 és 2000 között az amerikai Pete Sampras hétszer nyert egyest, 1978. és 1990. között pedig a csehszlovák-amerikai Martina Navratilová kilencszer.

Tavaly a spanyol Rafael Nadal (másodszor, 2008 után) és az amerikai Serena Williams (negyedszer, 2002, 2003 és 2009 után) nyerte az egyest, a junioroknál pedig két magyar is döntőt nyert: Fucsovics Márton az egyest, Babos Tímea pedig a párost, az amerikai Sloane Stephens oldalán.

A 2010. évi 124. kiírást további két esemény tette emlékeztetéssé: Erzsébet királynő révén 33 év után látogatott ki koronás fő Wimbledonba, John Isner és a selejtezőkből jött francia Nicolas Mahut pedig minden idők leghosszabb mérkőzését vívta – két napig. Az amerikai végül 4-6, 6-3, 7-6 (7), 6-7 (3), 70-68-ra nyert, a maratoni csata 11 órát és 5 percet tartott, 980 pont született és 215 ász.

Hat román és két magyar

Nyolcadik kiemeltként vág neki a hétfőn kezdődő wimbledoni nyílt teniszba-

A címvédő Serena Williams egy év szünet után vág neki a tornának

nokságnak a női címvédő Serena Williams. A tavalyi diadala után sérülések és betegségek miatt egy évet kihagyó, majd kedden Eastbourne-be visszatért amerikai sztárjátékos a 26. helyre csúszott vissza a világranglistán, ám mostani kiemelése révén biztosan nem fut össze a legjobbakkal az első héten. Serena nővére, az ötszörös wimbledoni bajnok Venus – aki fél-éves kényszerpihenő után

versenyez ismét – a WTA-rangsor 33. helyén áll, öt huszonnegyediként emelték ki a szervezők. A Williams testvérek az elmúlt 11 évben kilencszer diadalmaskodtak az All England Clubban. A nőknél a világső dán Caroline Wozniackit rangsorolták elsőként, a férfiaknál hasonlóképpen a spanyol Rafael Nadalt. A címvédőt követi a szerb Novak Djokovic és a svájci Roger Federer, aki

2003 óta először nem első vagy második kiemelt. Az utóbbi nyolc évben Nadal vagy Federer nyerte meg a füves pályás Grand Slam-tornát, melynek sorsolását ma tartják.

Romániát Alexandra Dulgheru, Simona Halep, Monica Niculescu, Sorana Cîrstea, Irina-Camelia Begu és Victor Hănescu képviseli, Magyarországot pedig Arn Gréta és Szávay Ágnes. ◀

Elmarad a Bahreini GP

Forma-1

Híresszefoglaló

► A Nemzetközi Automobil Szövetség (FIA) hivatalosan bejelentette, hogy októberben sem tartják meg a márciusról elhalasztott Forma-1-es Bahreini Nagydíjat, a debütáló indiai futam pedig visszakerül az eredetileg tervezett október 30-i időpontra. A FIA közleményében azt írta a Motorsport Világtanács tagjai egyhangúlag foglaltak állást amellett, hogy a bahreini GP-re az idén már ne kerüljön sor. A bahreini szervezők múlt csütörtökön jelentették be, hogy a csapatok tiltakozását elfogadva, az idén már nem szeretnék Forma-1-es nagydíjat rendezni. A sahirí verseny az idei szezon első GP-je lett volna márciusban, ám az országban uralkodó feszült politikai helyzet miatt elhalasztották. A FIA június 3-án azt közölte, hogy október 30-án pótolják a nagydíjat, az idén debütáló indiai verseny pedig erről az időpontról december 11-re kerül át. A csapatok és a pilóták ezt követően jelezték, ebben az évben már nem szeretnék Bahreinbe utazni, s irrálisnak nevezték a módosított versenynaptárat, szerintük ugyanis túl későn fejeződött volna be a sorozat.

A 2011-es világbajnoki idényből még 12 futam van hátra: Európa Nagydíj, Valencia (június 26.), Brit

Nagydíj, Silverstone (július 10.), Német Nagydíj, Nürburgring (július 24.), Magyar Nagydíj, Hungaroring (július 31.), Belga Nagydíj, Spa-Francorchamps (augusztus 28.), Olasz Nagydíj, Monza (szeptember 11.), Szingapúri Nagydíj, Szingapúr (szeptember 25.), Japán Nagydíj, Szuzuka (október 9.), Koreai Nagydíj, Jeongam (október 16.), Indiai Nagydíj, Újdelhi (október 30.), Abu-Dzabi Nagydíj, Abu-Dzabi (november 13.), Brazil Nagydíj, Sao Paulo (november 27.).

Másrészt, a FIA levélben emlékezteti a különböző kategóriákban, így a Forma-1-ben szereplő versenyzőket a doppingellenes harc fontosságára. A pilóták öt pontból álló listát kapnak, amelyben mindannyiukat tájékoztatják a tiltott szerekkel kapcsolatos legfontosabb szabályokról. A FIA azt reméli, ennek köszönhetően a versenyzők jobban figyelnek majd arra, hogy mikor, milyen anyagot juttatnak a szervezetükbe, ugyanis bizonyos szem- és orrcseppek, vagy köhögés elleni gyógyszerek is tartalmazhatnak olyan összetevőket, amelyeket az antidopping-szabályzat tiltott szerként tart nyilván.

Az autósport csúcsszervezete júliusban a weboldalán tesz közzé egy írásos doppingellenes tanulmányt, illetve egy kvízt, amelyet angol, francia, német, spanyol és orosz nyelven érhetnek majd el a pilóták. ◀

Hiányosan együtt a Stea

Labdarúgás

T. J. L.

► Az első orvosi vizsgálat végett gyűltek össze tegnap délelőtt a labdarúgó Liga-1 2011–12-es idényére készülő Stea játékosai.

Andrei Prepeliță azért hiányzott, mert az Universitatea Craiova még nem törlesztette irányában 60 ezer eurós adósságát, Brandan pedig azért, mert késett repülőgépe. Nem jelent meg Tătărușanu, Tânase, Latovlevici és Gardoș, ők azonban igazoltan hiányoztak. Emeghara, Székely és Eugen Baciu ott volt az orvosi vizsgálaton, bár pár napon belül, különböző okok miatt, távoznak az alakulattól. Megjelent Stanca és Cojocar (hálóőrök), továbbá Gabi Matei, Martinovici, Galamaz, Geraldo, Iliev, Tosca, Lupu, Nicolîță, Răduț, Bicfalvi, Popa, Marinescu, Băjenaru, Văduva, Albu, Bejan, Alex Lazăr, Bilașco, Mihai Costea, Junior Moraes, Rusescu és Tatu (mezőnyjátékosok).

Miután „háborúban van” a védelmi minisztériummal a Ghencea úti stadion használata, illetve a csapat emblémája miatt, a Stea a mogoșoaii sportbázisra szándékozik költözni. Az irodáknak Teia Sponte klubalelnök közeli épülete ad majd otthont, a csapat pedig Buzăuban fogja lejátszani

hazai mérkőzéseit, majd, miután elkészült, a Național Arenában.

Közben az ügyvédek igyekeznek elsimítani a Roni Lévi izraeli távozásával keletkezett hullámokat. A szakember megvan győződve arról, hogy eddigi csapata, a Jeruzsálemi Beitar vezetősége nem fog akadályokat gördíteni újabb romániai kalandjának útjába. Mint már közöltük, a Beitar vezetői százezer eurós fájdalomdíjat szeretnének behajtani azért, mert Lévi egyoldalúan, egyik napról a másikra bontott szerződést az élvonalbeli pontvadászatban 11. helyen

zárt alakulattal. Az izraeli szakember türelmetlenül várja, hogy megkezdhesse a munkát az általa nagyra becsült bukaresti együttesnél.

A legfrissebb hír szerint Gigi Becali egy hárommillió eurós ajánlatot kapott Ciprian Tătărușanuért és ekkora összegért hajlandó megválni a válogatott hálóőről. Az érdeklődő nevét nem közölte a Stea tulajdonosa. Távozik Laurențiu Marinescu is, aki a Kolozsvári U-nál folytatja pályafutását. A középpályás 200 ezer euró „kíséretében” érkezik a kicses városba, cserébe Liviu Băjenaruért. ◀

Gigi Becali (jobbra) Roni Lévi-re bízta a csapatát

Vereség a németektől

Kosárlabda

T. J. L.

► Nem jutott ki a lengyelországi Európa-bajnokságra a magyar női kosárlabda-válogatott, miután szerdán este másodszor is kikapott a német csapattól, 56-67. A vasárnap Oberhausenben 59-53-ra alulmaradt magyarok Sopronban két negyed alatt ledolgozták hátrányukat, 33-23-ra vezettek. A harmadik negyedben azonban már csak 7 magyar pont született, s innen már a vendégek irányítottak. Az egyre fásultabban küzdő házigazdák már nem tudtak újítani, ellenfeleik fizikailag és mentálisan is jobb formát mutattak, így megérdemelten nyerték meg a meccset és a párharcot. A 2009-es lettországi Eb-től három vereséggel búcsúzott magyarok így lemaradtak a szombaton rajtoló kontinenstornáról.

„Csalódottak vagyunk, mert nem sikerült kijutni az Eb-re. Férfias, amit végigcsináltak a lányok az elmúlt másfél hónapban. Letettük egy válogatott alapjait, amire lehet építeni, remélem, tudunk tovább fejlődni, hogy az ilyen szoros meccseket megnyerjük. Ma a második félidőben nem találtuk a zónavédekezés ellenszerét, és sokat hibáztunk. A mentális probléma pedig az a korlát volt, amelyet nem tudtak átlépni a hosszú idénytől kissé kitért játékosok. Örülök, hogy együtt dolgoztunk, és remélem, folytatjuk a munkát” – nyilatkozta a mérkőzés után Székely Norbert szövetségi kapitány. A tízcsapatos pótselejtezőt megnyert német válogatott a C csoportban szerepel a június 18-tól július 3-ig tartó lengyelországi Európa-bajnokságon, Spanyolország, Montenegró és Lengyelország oldalán. ◀

► Röviden

Zicu Szófiában

Bár spanyol és olasz ajánlata is volt, Ianis Zicu mégis Bulgáriát választotta: a CSZKA Szófiához igazolt. A legutóbbi bolgár pontvadászatot a harmadik helyen zárt alakulat félmillió eurót fizetett a csatárért aki mintegy 400 ezret fog keresni idényenként.

Null-null Montevideóban

Gól nélküli döntetlent ért el a brazil Santos az uruguayi Penarol vendégeként a labdarúgó Libertadores Kupa döntőjének első mérkőzésén, így kedvező helyzetből várja az egy hét múlva Sao Paulóban sorra kerülő visszavágót. Az összecsapást a 60 ezer férőhelyes Estadio Centenario-ban rendezték, ahol 1930-ban az első világbajnokság döntőjét is játszották.

Csiki László hazatérhetne

Beszélgetés Kántor Lajos irodalomtörténésszel, a kolozsvári Korunk Baráti Társaság elnökével

Meghatározó kulturális személyiségként ismert interjúalanyaunkkal, a Barátom a malomban – Négykezes Csiki Lászlóval című könyv szerzőjeként beszélgetünk ezúttal. A könyv az 1944-ben Sepsiszentgyörgyön született, 1984-ben Magyarországra áttelepült, 2008 októberében hirtelen elhunyt jelentős költő, próza-, dráma- és esszéíró, műfordító Csiki László hazatéréséről szól. Beszélgetőtársunktól elsősorban arról érdeklődtünk, miért szükséges erről a hazatérésről hangsúlyosan beszélni, milyen előzményei és kontextusa van ennek.

Zsehránszky István

► **Ön szerint mi az a sajátos, amit Csiki alkotott, s ami nélkül szegényebbek vagyunk, ha nem tér haza?**

– Nagyon sok oldalról lehet ezt megközelíteni. Egyrészt nyilván a közösségi lét szempontjából, a tudatalakítás szempontjából, másrészt kifejezetten esztétikai közelítésben is, akármelyik oldalról nézem, nála a kettő teljes mértékben összefügg. Csiki László ránk hagyott életműve mindkét megközelítésben rendkívül jelentős, és ma rendkívül nagy szükség volna rá. Innen indult, itt élte le életének nagyobbik felét. A művek megalkotása szempontjából nyilván nagyon jelentős az az időszak is, amelyet Magyarországon töltött már, tehát a Budapestre való áttelepődése utáni, mégis azt kell mondanunk, hogy a meghatározók számára azok az évtizedek voltak, amelyeket itt töltött, Erdélyben, illetve Romániában. Az is jelentős, amit Bukarestben töltött a Kritikon szerkesztőségében, de meghatározó volt például a gyermekkori élmény, amiből aztán megszületett a nemcsak erdélyi vagy összmagyar, hanem akár európai viszonylatban is kiemelkedő kisregénye, a *Titkos fégyverek*. Az ő Erdélyhez kapcsolódása rendkívül erős volt a kitepedése után is. Azon kevés, teljesen normálisnak megmaradt emberek közé tartozott, akin az elsődlegesen és mindenekelőtt a Szekuritáté üldözése miatti áttelepődés nem változtatott semmit. Megmaradt abban az Erdély-szeretletben, ami nem majomszeretet volt, hanem nagyon is tudatos, kritikus, önkritikus közelítés az erdélyi valósághoz. Az erdélyi magyarság megítélésében nagyon kritikus volt, és a magyar–román viszony fel fogásában, annak a megélésében ugyancsak, miközben

a román irodalomból jelentős műveket fordított le.

► **Ezt Budapesten sem hagyta abba...**

– Ő a magyar–román viszonyt nagyon sokféleképpen élte meg. Természetesen egészen sajátos élmény volt, amit a szekus megfigyelések következtében élt át akaratlanul... a fenyegetések, amelyekben része volt neki és az egész családjának. De viszont az előbbi és a későbbi normális kapcsolatokhoz, viszonyokhoz vagy viszonylag normálisabban megélt Erdély-élményhez, azt kell mondanom, hogy ő mindvégig nagyon reálisan és nagyon mélyen élte át ezt a rendkívül nehéz és bonyolult problémát, amit úgy szoktunk megnevezni, hogy Erdély, és 90 után ennek különösen nyíltan hangot adhatt. Azt gondolom, hogy Csiki László ebből a szempontból, a közösség szempontjából nagyon-nagyon fontos alkotó, egy modern klasszikus, és mindazt, amit ő erről elmondott, amit erről megírt önálló tanulmányokban, esszéiben, interjúkban, ankétokon, olvasni és tanulni, tanítani kellene. Mindekelőtt a műveit! Úgy érzem most, 2011-ben, hogy Csiki László messze nincs a köztudatban és az irodalmi tudatban ott, ahol lennie kellene, ahol a helye van a teljesítménye alapján. Tehát ez nagyon fontos most, hogy az ő örökségét föllevenítsük, népszerűsítsük, hozzáférhetővé tegyük. És nem utolsósorban a drámáinak bemutatásával, ugyanis közülük nagyon keveset adtak elő, tudomásom szerint összesen kettőt...

► **Az Öreg házat és a Nagypapa látni akar benne-tekét címűt...**

– Ezt a kettőt leszámítva Csiki László nagyon jelentős drámai életműve csak papí-

ron hozzáférhető jelenleg... Annak ellenére, ugye, hogy most, amikor itt a könyv megjelenése kapcsán a kolozsvári magyar színházban volt egy beszélgetés, Visky András is elmondta, hogy tudja, tartoznak Csiki Lászlónak, hiszen a színház fennállásának 200. évfordulójára írt darabját nem adták elő a mai napig.

► **Azt hiszem, pályázatot nyert vele Csiki, a Kolozsvári Állami Magyar Színház által kiírt pályázatot!**

– Hát igen, a zsűri is értékelte ezt a művet, és a kiírás ellenére, amely úgy szólt, tudomásom szerint legalábbis, hogy a nyertes művek színpadra kerülnek, ami természetes dolog, nem is kell hogy szerepeljen a kiírásban, tehát ennek ellenére nem mutatták be. A nyertesek közül egyetlen darabot adtak elő, a Márton Lászlóét. Úgyhogy ez szerintem nagy tartozása, mondhatnám úgy is – bár határozottan nagyon jónak tartom a kolozsvári magyar színház teljesítményét –, bűne ez a színháznak, hogy ennyi idő után sem tűzi még mindig műsorra.

► **Azt mondta, Csiki Lászlót máris klasszikusnak lehet tekinteni. Én is erre gondoltam az Ártatlanok kapcsán. Talán ez a legfontosabb drámai alkotása, és ne feledjük, hogy Csiki az Ártatlanok című, öt drámát tartalmazó kötet miatt, amely 1981-ben jelent meg, vesztette el közlési jogát az akkori Romániában. Akkor kezdődött el nagyban az üldözés ellene. De nem ezért klasszikus, hanem azért, mert ez az 1980-ban vagy még azelőtt íródott darab a szó szoros értelmében mai.** – Kétségtelen, hogy az *Ártatlanok* az egyik legjobb, ha nem a legjobb darabja. És egyértelműen egy itteni törté-

ténethez kapcsolódik, egy erdélyi, romániai történethez, és nagyon is ismerjük ennek a hátterét... De ettől függetlenül nyilvánvaló, hogy nem egy pillanathoz kötődik, tehát... Micsoda szerencséje volt az *Öreg háznak*, amelyből Harag György zseniális előadást csinált!

► **Az volt a szerencse, hogy Harag György rápillantott, és egyből meglátta, mi van benne.**

– Ez a darab ugyancsak egyetemes történetet dolgoz fel, ugyanakkor mai égető problémához nyúl. Azt mutatja, ahogy a nemzedékek egymásra következnek, ahogy feladnak vagy fel kell hogy adjanak bizonyos helyzeteket, pozíciókat, bizonyos, hogy mondjam csak, tulajdonokat, és egyáltalán ez a szemléletváltás, ahogy egymásra következnek különböző nemzetekhez vagy csoportokhoz tartozó egyedek, akár családok is, ez is egy abszolút egyetemes dolog. Tehát Csiki a drámában, akár a prózai műveiben is, nem egy történethez vagy egy korszakhoz kapcsolódik csupán, éppen abban van a

nagysága, hogy a legjobb prózai és drámai műveiben túl tudott lépni a pillanaton, és az adott momentum történeiseiben és viszonyaiban meglátta az általánosabb, az egyetemes emberi sorsot vagy tragédiát, egyáltalán az életnek a tragikus oldalát, és ezt nem érzélgősen, nem csöpgőgősen fejezte ki, hanem sokszor nagyon szikáran, de ebben a szikárságban benne vannak az érzelmek.

► **Az egyenes beszédnek a szövegei. Zenei értelemben vett szövegekre gondolok, nyilván.**

– Meggyőződésem, hogy Csiki műve nagyon nagy hasznára volna a mai olvasónak, a mai nézőnek, egyáltalán a ma itt élő embernek, és hát a máshol élő embereknek is. Egyébként nagyon érdekes és nagyon furcsa, hogy Magyarországon tudomásom szerint a mai napig egyetlen drámáját sem adták elő. Én azt hiszem, hogy ott nagyon erősen él az irodalmi életben is, kiadói vonatkozásban is, színházi vonatkozásban talán még inkább egyfajta klikkszellem. Tehát ha valaki nem tartozott, és ez volt Csiki Lacinak a nagy

pechje és egyúttal a szerencséje is, hogy nem kapcsolódott semmilyen csoporthoz, szekértáborhoz, senki nem írta őt a zászlajára.

► **Viszont mintha hasonlóképpen viselkednének a kolozsvári színháznál is vele. Örvendek, hogy Visky András végre rájött, ideje már, hogy Csiki László is felkerüljön a színpadra. A Visszaútnak ugyan volt egy olvasószínházi bemutatója, de ez a darab egy az egyben színpadra való, és talán nem is kéne az alcím, hogy Kolozsvár főtere 1991 őszén. Mert minden kolozsvári, aki hazalátogat, valahogy mindig ugyanezt érzi, ami a Visszaútnban van, hogy nincs visszaút.**

– Nagyon érdekes például, hogy az *Öreg ház* és a *Visszaút* mennyire rímel egymásra. Teljesen más színházi műfajban, teljesen más környezetben, teljesen más alaphelyzetből konkrétan ugyanazt az érzést próbálja visszaadni, és ez sikerül. Nyilvánvaló, hogy Csikinek ez fontos élménye volt, és ő ezzel szembenézett.

Folytatása a 14. oldalon

Mozivászon Extra

Valóságok világ-képei

Farkas István

Nyugodtan kijelenthetjük, hogy a múlt hét végén Kolozsváron zárult tizedik Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál (TIFF) a Karlovy Vary-i és szarajevói „társai”, helyesebben kereszttestvérei mellett – hiszen születésénél és felcseperedésénél ezek „szülei” bá-báskodtak – a régió egyik legfontosabb fesztiváljává nőtte ki magát. Erre enged következtetni 1,8 millió eurós költségvetése, a több mint kétszáz levetített film, a tucatnyi kísérőrendezvény, a közel négyszáz önkéntes és nem utolsósorban a hetven-ezer látogató.

A TIFF egyik legfontosabb tulajdonsága, hogy a nem amerikai filmtermést is elhozza a Balkánra, mi több, a sokak által elszállt művész-filmnek titulált alkotások mellett olyan nézőbarát filmeket is vászonra küld, amelyek külföldi fesztiválon vagy akár az Oscar-díj-átadón már villantottak. Külön öröm a román új hullám, a helyi specialitás iránt érdeklődő mozirajongók számára, hogy ezen a fesztiválon vonultatják fel a román rendezők legfrissebb alkotásait, némelyiket egyenesen Cannes-ból szállítva Kolozsvárra, sőt, kiemelt hangsúlyt kap Magyarország filmtermése is. Ha úgy vesszük, kiemeltebbet, mint otthon, hiszen Till Attila *Csicska* című rövidfilmjét cannes-i premierje után nem Magyarországra, hanem Romániába hozták.

Hangsúlytalan médiakampány

Az idei TIFF felvezető médiakampánya a kerek évforduló ellenére sem volt annyira hangsúlyos, mint a tavalyi, tavalyelőtti, de még az azelőtti sem... Kidolgozott és finom, viszonylag széles célközönséget szólít meg, de valahogy megengedi, hogy úgy elstáljunk a plakátok mellett, hogy ne álljunk meg percekre nevetgélni, és a filmek előtti promócskáknak jobban várujuk a végét, mint a tulajdonképpeni film kezdetét. Corneliu Porumboiu alkotásáról, a 2006-ban TIFF-díjas *A fost sau n-a fost (Megtörtént-e vagy sem?)* című „áldokumentumfilmről” Marian Crişan forgatott paródiát, ebben Teo Corban, Ion Săpdaru és Mircea Andreescu immár nem a „forradalom” sarkalatos kérdéseit boncolgatja, hanem egy focimeccs helyzetait beszéli meg, mintha a román újhullámos rendezők játszottak volna azon a mérkőzésen. Utóbbi a TIFF reklámkлипjeinek „bejáratott” rendezője, ám most megtudhatjuk, hogy „faultolták” – vagyis nem ő rendezte a szpo-

tot. A plakátokon Porumboiu szerepel, előlről és hátulról fotózva, Kolozsvár két emblematis foci-csapata, a CFR 1907 meggyiszínú és az Universitatea fekete szerelésében. Azonban az evidens párhuzamok, a finom rájátszások ellenére ennek a kampánynak nem volt meg az az azonnali „zsigeri felderítő hatása”, ami a korábbiaknak. Elvesztett a „túl intellektuális” és az „elfogadható mértékben politikailag korrekt” fogalmak között – pedig a tizedik évforduló fergetegesebbet érdemelt volna.

kapta. A közönség kedvencének Hans Van Nuffel debütfilmje, az *Oxygen* (Oxigén) bizonyult, amely a cisztafibrózisban szenvedő, rövid életre ítélt Tom mindennapjait meséli. A főhős a kórházban találkozott Xavier-vel, aki ugyanilyen betegségben szenved, ám segít Tomnak is abban, hogy teljesebben élje meg hátralevő napjait.

Loverboy, lételvek, álmok

A TIFF román napjai igazi újhullámos csemegékkel örvendeztették meg a filmra-

A tizedik TIFF egyik és a román újhullám újabb revelációjának számított Cătălin Mitulescu *Loverboy* című alkotása

Argentín fődíjas

A 2011-es TIFF nagydíjat az argentin Miguel Cohan *Sin Retorno* (Nincs visszatérés) című filmjének ítélte a nemzetközi zsűri. A Nincs visszatérés a felelősségvállalás drámája. Az autóbalesetet okozó Matias válasz elé van állítva – kell döntenie, hogy apjára hallgat-e és menti magát a felelősség alól, vagy emberségesen felvállalja tettét. A család megtörik, és az apa büntetés előtt és utáni jellemének változása csiszoltan, kevésbé szíbarágóan közvetíti a tulajdonképpeni didaktikus üzenetet. A filmben sajátos szerepet kap a média és a rendőrség: a dél-amerikai filmek által legtöbbször kigúnyolt, karikírozott intézmények itt realiztikusan vannak megjelenítve, ami fokozza a film drámaiságát. Bár nincs fordulat cselekménye, a záró részében szereplő snittek színessége, „zamatgazdagsága” visszafelé is „megfesti” a filmet azzal a kellemes stílusával, amelynek köszönhetően nem véletlenül lett többek közt a TIFF-nagydíj tulajdonosa is, a kritikusok kisebb felhőrdülésére. Emellett a legjobb forgatókönyvnek járó díjat is meg-

jongókat. A legnagyobb közönségsikernek örvendő alkotás Cătălin Mitulescunak az idei cannes-i filmfesztivál versenyprogramjában bemutatott második nagyjátékfilmje, a *Loverboy* volt. A Florin Şerban Ezüst Medve és Alfred Bauer-díjjal kitüntetett *Eu când vreau să fluier, fluier* (Ha fűtülni akarok, fűtülök) című filmjének szereplőit, George Piştereanut és Ada Condeescu felvonultató alkotás közepontjában a Balkánon (de nem csak ott) divatos emberkereskedelem, prostitúció áll. Egy húszéves hárszovai srác, Luca történetét meséli, aki azzal tölti mindennapjait, hogy lányokat hódít meg, majd átadja őket egy konstancai kereskedőhálózatnak. Egyik „áldozatába” azonban beleszeret, így nehezebb túladnia rajta, ám a szakma kötelez... Szintén nagy érdeklődés övezte Lucian Georgescu *Tatăl fantomă* (Fantom-apa) című drámáját, amelyben olyan nagy nevek szerepelnek, mint Marcel Iureş és Mihaela Sîrbu. Constantin Popescu *Principii de viaţă* (Lételvek) című filmje a fesztivál versenyprogramjában szerepelt, a stábnak azonban a legjobb rendezőnek járó

díjjal kellett beérnie. A film főszerepében Vlad Ivanovot látjuk, aki Cristian Mungiu 4 luni, 3 săptămâni şi 2 zile (4 hónap, 3 hét, 2 nap) című Arany Pálmás alkotása Bebejeként domborított, ám a *Lételvek* közelében sincs ennek. Egy negyvenes éveiben járó, elvált és újrահázasodott férfi egy napját meséli el, aki az utolsó pillanatra hagyja a nyaralásra való felkészülést, és ezt csak nehezíti, hogy kamaszdó fia lelki problémáival is meg kell küzdenie. A 24 óra alatt bekövetkező néhány banális esemény azonban meghozza élete nagy revelációit. Érdekes darabja

nem az igazán érdeklődők nézték meg a kereskedelmi tévék showműsorai elé görbe tükröt tartó alkotást. Bemutatták Vágvölgyi B. Andrásnak az 56-os eseményeket sajátos szempontból tárgyaló Kolorádó kid-jét is, amelynek főhősét, Kreuzer Bélát 1959-ben tartóztatják le – azt hiszi, a lóversenypályán elkövetett csalás miatt, de kiderül, hogy az 56-os eseményekben való részvételéért. Tizenöt évet tölt a rácsok mögött, 1974-ben, szabadulásakor viszont már egészen más világ fogadja. A magyarországi alkotások mellett a TIFF programjában

szerepelt egy sajátos(an) erdélyi nagyjátékfilm is, Jakab-Benke Nándor *Antigonéja*, amely az erdélyi filmkészítés nehézségeiről mesélt a fesztiválózóknak.

Sűrített emberségesség

A fesztivál zárófilmje a filmes seregszemle egyik legzseniálisabb alkotásának tekinthető. Kevin Macdonald skót filmrendezőnek az idei Sundance fesztiválon bemutatott alkotása, a *Life in a Day* (Az élet egy napban) igazából a YouTube videomegosztó felhívására készített párperces filmecekből áll össze. A forgatás tavaly július 24-én történt, akkor közel nyolcvanezer ember ragadott kamerát, hogy mozgóképsorokban válaszoljon három egyszerű(nek tűnő) kérdésre: Mi van a zsebedben? Mitől félsz a legjobban? Mit szeretsz a legjobban? Macdonald 90 perces alkotása 4500 órányi nyersanyagból nyert végleges formát, remekül választott zene, szépen fotografált képek és mély mondanivaló teszi emlékezetessé, miközben arra a kérdésre keresi a nagy választ, hogy mennyire ember-séges az emberiség.

Csiki László hazatérhetne

Folytatás a 13. oldalról

► A beszélgetésünk apropójául szolgáló könyvvel kapcsolatban az a benyomásom, hogy ez a Négykezes... nem most született, hanem már 1980-ban elkezdődött.

– Annyiban igen, hogy megtaláltam a másik négy levelet, amit Csiki Lacinak Pestre írtam, ezek nincsenek benne a kötetben, korábbiak. Megjelentek azóta a kecskeméti *Forrásban*, *A szégyen éveiből* címmel, hosszabb esszébe építve, más levelekkel együtt. Ott említem Lacinak, hogy esetleg egyszer írhatnánk közös szerelmünkéről, a kalotaszentkirályi, illetve a zentelki malomról, tehát arról a kalotaszegi vízimalomról egy közös könyvet. Magam is meglepődtem, amikor elkezdtem keresgél-ni a dolgokat, hogy tulajdonképpen engem ez a Csiki Laci-probléma milyen régóta foglalkoztat, és milyen sűrűek voltak a találkozásaink. Sokszor nem személyes találkozás, hanem a művek révén való találkozás. Szinte azt mondhatnám, hogy ez a könyv szükségszerűen jött össze. Egyfajta szellemi életrajz és önéletrajz, egyik legkedvesebb könyvem.

► Csiki László hazatérésében mi lesz a következő állomás?

– Gyergyószárhegyen, ahol 2008-ban tanácskozás közben megtudtuk, hogy Csiki Laci meghalt, akkor született egy határozat, hogy Csiki László-díjat kell létesíteni a táborban, és Karácsonyi Zolt lett az első díjazott. Az is szempont volt, hogy olyan műfajokban legyen jelen az irodalomban, amelyek Csiki Laci számára is fontosak voltak. A fiatal Karácsonyi Zolt a színház iránt is érdeklődik, ugye, jó, tehetséges költő, szerkesztő, és fordít is. Én azt gondolom, hogy éppen az ilyen fiatalok, akár Csiki-díjasok lesznek, akár nem, feléleszthetik a Csiki által is képviselt örökséget. És gondolom, előbb-utóbb a Csiki Laci művei nálunk is kiadásra kerülnek. Mert például a legtöbb ember nem is tud a *Titkos fegyverekről*. Megjelent annak idején a *Kortársban*, aztán Magyarországon kötetben, de hát nem jutott ide akkor. És azóta sem... Vagy ott van *A céda nyúl*, ami szintén kiváló kisregény. Ezek zseniálisak, és a mához szólnak, de hát el sem juthatnak az itteni olvasóhoz...

► Végül is kell hogy akadjon egy kiadó, amelyik vállalja, mert a kiadóinknak ez a dolguk, nemde?

– Igen, csak az újrakiadásokra nem nagyon adnak támogatást, például a Communitas sem. Talán a szöveg meggyőzhet valakit...

Sok húhó – mennyiért?

Vrânceaia, a magyarok és a tatárok

adevărul

Mircea Vasilescu

Valamennyire is racionális ésszel nehéz felfogni, mi lehetett azok fejében, akik meghúzták a térképen annak a nyolc maximegyének a határait, amelyekre felosztanák Romániát. Totál zagyván rajzolták meg őket. Attól való félelmükben, hogy a magyarok saját régiójukat zsebre vágva továbbállnak más égtájak felé, a zömmel magyarok lakta megyék mellé másokat rendeltek, hogy eképpen csökkentsek a magyar kisebbség számarányát. Az ország délkeleti részében pedig „megrajzoltak” egy olyan régiót, amely Vama Vechétől a vranceai havasokban fekvő Sovejáig terjed. Mennyire érzik majd Vrânceaia utódai, hogy egyazon régióbeli közösséghez tartoznak a deltai lipovánokkal és a dobrozdtsai mezőség tatárjaival? És feltéve, hogy találnak olyan elemeket, amelyekből „összeállna” ez a hovartartozás, ez az új identitás, vajon milyen nevet találnak majd neki? Hogyan neveznék ennek a dél-keleti maxi-megyének a lakosait? „Délkeletiek”? És a „központi” régióbelieket „központiakknak”? Az északnyugatiakat meg „északnyugatiakknak”? Azt akarom ezzel mondani, hogy a PDL javaslata teljes-séggel mesterkél: olyan új régiókat kreál, amelyeknek nincs közük a valósághoz, az emberek önazonosságához, az egyes térségek sajátosságaihoz. Ezzel szemben az RMDSZ 16 megyés változata logikusabb és jobban artikulált, éppen abból eredően, hogy a történelmi régiókból indul ki. Ám az esetleg autonómiát követelő magyaroktól való félelem mellett (amiről Ion Ioniță írt a június 7-i Adevărulban), a PDL javaslataiban a történelemtől való félelem is megnyilvánul. Vagy legalább egy jó adag közömbösség azzal szemben, hogy az emberek bizonyos közösségekhez, hagyományokhoz és szokásokhoz tartoznak, amiket nem lehet figyelmen kívül hagyni. Sem a negyven megyére tagolás, sem a hivatalos kommunista diskurzus nem tudta „leszoktatni” az embereket arról, hogy bánásiak, moldovaiak, olténiaiak, máramarosiak stb. (is). A normális az lenne, hogy a régiókra vagy maximegyékre való felosztás az emberekből, a szokásaikból és a régiójukhoz való viszonyulásukból indulna ki. Ez egy komoly kérdés, amely ki fog hatni az ország elkövetkező több évtizedes fejlődésére. De kormányunkat csak „az európai forrá-

sok lehívása” foglalkoztatja, semmi más. Ez az egyetlen felhozott „érve”. Az európai pénzek kedvéért Vrânceaia leszármazottai és a dobrozdtsai tatárok erőltetetten „mennek be” egy név nélküli régióba, a székelyek és a mócok pedig ugyanarra a „megyeszékhelyre” mennek majd hivatalos irataikért. S ha majd az európai pénzek elfogynak?... (Fordította: K. B. A.)

Reforméhség

JURNALUL
ZIAR VERTICAL NATIONAL

Miruna Munteanu

Alig egy hét leforgása alatt Băsescu elnök két titáni tervet indított útnak: az alkotmány módosítását és Románia közigazgatási újrafelosztását. Tudja, persze, hogy a többséggel, amelyet a kezében tart, hozzá sem nyúlhat az alaptörvényhez. Azt is tudja, hogy az ilyen, monumentális lépést megtenni nem lehet egyik napról a másikra, amikor küszöbön állnak a választások. Dialógusra és egyetértésre volna szükség, nem választási szembenállásra. Bizonyára azt is tudja, hogy ezek a tervek (amúgy nagyon fontosak) nem szerepelnek a válság sújtotta ország prioritáslistáján. Más szóval az elnök a lehető legrosszabb pillanatot választotta tervei meghirdetéséhez. Mindazonáltal Traian Băsescu nem tehet mást, mint hogy átfogó elméleti témákat „állít hadrendbe”, és így próbálja elterelni a közvélemény figyelmét a pártfogása alatt bekövetkező kormányzati katasztrófáról. Kénytelen újra és újra emelni a tétet ebben az „államreformjátékban”, miközben reméli, nem lesz időnk rájönni, hogy az állam valójában gyors léptekkel halad a felbomlás felé. Nehéz elmagyaráznia az embereknek, hogy az iskola- vagy a kórházbezárás tulajdonképpen egyet jelent az ország korszerűsítésével. Vagy nagyobb biztonságban lesznek, ha az utcán kevesebb, rosszabbul fizetett rendőr cirkál majd. Az eddigi „reformok” eredménye fájdalmas. Ezekről beszélni nem válna a hatalom előnyére. A hatalomnak új témákra van szüksége, hogy a jövőre vonatkozó ígéreték elhomályosítsák a jelen mérlegét. Ravasz stratégia. Sem az ellenzék, sem a média nem mehet el az elnök által javasolt témák mellett. Fennáll viszont a veszély, hogy az állampolgár rádöbben: az ország ég, s a tüzoltók térképeket nyalaznak. Pláne miután Emil Boc öngigazoló hazugságát Brüsszel leleplezte: nem, a területi átszervezés nem európai uniós igény. Nem feltétele a közösségi alapok odaítélésének. Ellenkezőleg, a folyamatban lévő projektek leállhatnak az

eredetileg jóváhagyott paraméterek megváltozása okán. A kormányfő a megszokott derűvel állítja a képtelenséget: a megyék megszüntetése nem von maga után semmiféle többletköltséget a lakosság részéről. Mivel a személyes iratok „természetes” lejáratakig érvényesek maradnak. Ellenben ki fizeti meg a frissítésre szoruló térképeket, tankönyveket, közúti jelzőtáblákat, úrlapokat? Fedezi a fejlesztési miniszter a saját számlájáról? A közigazgatási újrafelosztással párhuzamosan rengeteg zsíros közbeszerzési eljárást újra le kell majd folytatni. És – láss csodát! – éppen a jövő évi választások környékén! (Fordította: Sz. L.)

Ki táncoltatja a magyarokat?

adevărul

Ion M. Ioniță

Amint az várható volt, a régiósítás ádáz kérdése nem a hatalom és az ellenzék háborújává változott, hanem a PDL és az RMDSZ meccsé-

Kelemen Hunor – ha kell, bekeményítünk

vé. Mint mindannyiszor, az USL késve rajtolt a közélet napirendjének meghatározásáért folyó versenyben, másodiknak futott be a közigazgatási reform esetében is. Azonban újfent bebizonyítani, hogy a pészédés-liberális szövetség képtelen saját témáit az országos vita elé vinni, nem akkora tét, hogy ez indokolná Băsescu elnök lelkesedését az ország megyei térképének újrarájzolása iránt. Itt a célpont, úgy tűnik, az RMDSZ. Traian Băsescu többször is kimutatta a magyar szövetség belügyei iránti érdeklődését. Meg-megívott egy-két sört a Székelyföldön, megkóstolta a szavatoltan eredeti minőségű füstölt szalonnát. Bukarestből is világosan látszott, hogy az RMDSZ semmi szín alatt nem fogadhatja el a magyar megyék beolvasztását román többségű régióba. A Szövetség vezetői ezzel lemondtak volna arról a célkitűzésről, amit hosszú távon ígérnek a húsz éve mindig rájuk szavazó választóknak: a területi autonómia. Egy ilyen lemondásnak közvetlen hatása a magyar választótábor szétbomlása lenne és a választók tömeges

átterése ahhoz az alakulathoz, amely radikálisan magához ragadná az autonómia lobogóját. Az RMDSZ pedig észlelhetné, miképpen válik valóra Sebastian Lăzăroiu jóslata a magyar szövetség eltűnéséről a politikai porondról. A kormány sietségével szemben, hogy felelősséget vállaljon a közigazgatási reformért, a RMDSZ-nek egyetlen válsza van: az, amit meg is adott tegnap a koalícióban. Abban az esetben, ha Boc kormányfő kitartana és a Parlament elé jönne egy ilyen törvénnyel, az RMDSZ-nek nem maradna más választása, ki kellene lépnie a kormányból. A közvélemény-kutatásokban mélyre zuhant, a bizalom tekintetében padlón heverő Emil Boc boldogan ront neki az útnak, amely sehova sem viszi őt. Sokszor elhangzott, hogy a reformista lendület célja a 2012-es helyhatósági és parlamenti választások elnörszése. A cél eléréséhez az kell, hogy a közigazgatási reform átmenjen a parlamentben. Márpedig az RMDSZ nélkül semmi sem mozdul. Ebben a helyzetben két magyarázat marad. Az

első: a PDL annyira kétségbe van esve, hogy addig tárgyal az RMDSZ-szel, amíg olyan kompromisszumra jutnak, amely biztosítja számukra a magyarok támogatását ebben a kalandban. A kompromisszum pedig nem jelenthet mást, mint a székelyföldi autonómia megadásának bizonyos formáját. Az erdélyi román szavazók számára – itt van a PDL húbirtoka – ezt az autonómiát különböző technikai jellegű formulákkal lehetne álcázni, hogy elaltassák a nacionalista indulatokat. A második: Traian Băsescu nem mondott le Boc miniszterelnök leváltásának gondolatáról. Csakhogy nem szolgáltathat elégtételt az ellenzéknek, így aztán nem marad más hátra, mint az RMDSZ segítségével dűlőre vinni a dolgokat. Ily módon Emil Boc úgy vonul vissza a pártjához, mint makacs reformista, de nem legyőzöttként, a PDL–RMDSZ koalíciót pedig nagyon barátságosan vissza lehetne állítani. Ami pedig az „adminisztratív reform az európai alapokért” érvet illeti, nincs mit hozzátennünk. E kritérium szerint a Boc kormánynak

már régen távoznia kellett volna. (Fordította: K.B.A.)

A hatalom megyei

România Liberă

Ovidiu Pecican

A román kommunisták – akiknek világnézetét az örökös és fennhangon hirdetett egalitárius eszme alapvető meg nem értése határozta meg – akkor is megőrizték a hidegvérüket, amikor az európai forradalmak, az utcára vonult románok és a Szekuritáté összeesküvése megdöntötte a vén autokrata Ceaușescu uralmát. Megőrizték tőle, az ő idejéből nem a formákat, hanem a tartalmat. A nómenklatúra és a bürokrata-kormányzati apparátus cinikusan ellenállt minden olyan jellegű változásnak, amely esélyt teremtett volna mindenki számára. Az így született új Románia pedig egyetlen elvre épült: megtartani vagy megerősíteni a pozíciókat az új körülmények között. Kénytelen-kelletlen lemondtak a diktatúráról, az egypártrendszeréről és a kommunista ideológiáról, de egy fikarcnyit sem változtattak a hagyományos államszervezési kereten, sem a közigazgatás módján. Így történhetett, hogy a közvita elindítása az érezhető, illetve mérhető hatással járó közigazgatási reformról a választottaink monopóliuma maradt egy évtizeden át, említésre méltó eredmény nélkül. Amikor a Provincia csoport az állam regionális újjászervezését javasolta, egy évtizede, az országot fentről inspirált, a behódolt sajtó által manipulált felháborodáshullám kerítette hatalmába. Nyilvánvalóan rosszul esett, hogy a civil társadalom foglalkozott a témával – olyan demokratizálódás jele volt, ami politikusainknak nem hiányzott –, amely ezzel megszünt a közigazgatás bürokratáinak monopóliuma lenni (emiatt közvetlenül fenyegetve érezték magukat), és nem tetszett a révetegség megszűnésének gondolata sem (...) És lám, Adrian Năstase lázálmai után, hogy a központ által kinevezett kormányzók irányítják majd az amúgy formális, de az európai uniós alapok megfejtésére tökéletes régiókat, Traian Băsescu is az említett mechanizmusra esküszik mint a jó gazdálkodás egyetlen módjára, miközben az állam reformját hirdeti. A cél nyilvánvaló, ugyanolyan átlátszó és demagóg. A mohó államnak helyezkednie kell mind az állampolgárral, mind a külső és belső erőforrásokkal szemben. Éppen ezért a témának megvan a helye az előkampany retorikájában, és nem is kerül sokba. Csak egy térkép kell hozzá, és néhány színes ceruza... Lesz tehát néhány

régió, amelynek határait úgy húzzák meg, ahogy a kormánypártoknak kényelmesebb lesz, és ahogy megfelel a retorikai elvnek, miszerint: „Nem vagyunk mi elég okosak, hogy csipegecsünk az európai pénzalapok fájáról?” De tévedés lenne azt hinni, hogy ez az egyetlen elv, amely Románia területi újrafelosztását ihlette. (...) Egy másik lehet a biztos és világos dominancia biztosítása a versenytársakkal szemben, a döntő pontok megszerzése szerzte az országban. (Ez a „mi, nem ők” elv.) Még egy másik a szövetségesek közös részvételére vonatkozik, a hűségük hosszú távú bebiztosítása. (A még régebbi, híres elv, miszerint „csak mi és a mieink”). Tudvalevő: aki kitalál egy rendszert, az dominálja. A számítás tehát bejöhét. Miért is ne? Az ellenzék inkoherens, nevetséges és – legyünk őszinték – nem is feltétlenül jobb. Léteznek viszont nem kívánt, de tényleges korlátok is. Az egyik – a gyengébb – a nép reagálása. Miután nagyon helyesen beazonosították az igazi ellenfelet, és hagyták (nem alopaltanul), hogy az ellenzék saját magát lejárassa, az egyetlen valódi ellenfélre összpontosították erőfeszítéseiket: a sajtóra. Ebben az esetben is működik az Iliescu-féle módszer, miszerint az ellenfelet klónok létrehozásával kell megszorogatni. Új kormánypárti adók jelentek meg, a fővárosban és vidéken csődbe ment feudumokat vásárolnak, hogy aztán a „változtatlanságában ártó változás” szócsovéivé váljanak. (...) Hogy a Székelyföld védelmében stratégiailag felvonuló RMDSZ-t kielégítsék, az új átszervezési tervek semmibe veszik Erdély történelmi egységét, két kalapot téve rá. (Most válik csak nyilvánvalóvá, hogy ezt a történelmi régiót nem véletlenül látták el két ortodox érsek-séggel... Talán többről van szó, mint néhány egyházi vezető személyes becsvágáról. Sokkal inkább egy történelmileg erős entitás felhígításáról és szétveréséről.) Hab a tortán, az új régiókat megyéknek nevezzék – Ceaușescu kitalációja, amit a Kárpátoktól délre fekvő vidékek középkori történelméből merített, majd kiterjesztett az egész országra –, a döntéseket pedig annál is jobban centralizálnák, ahogyan Ceaușescu tette 1969-ben. Noha a rövidebb úton gyorsabban célba lehet érni, az egyszerűsítés nem minden esetben jelent előnyt és a költségek csökkenését. Könnyen meglehet, hogy a „ragadozó állam” célja ez esetben éppen azoknak a mechanizmusoknak a leépítése, amelyek elválasztják a polgárt a hatalom birtokosaitól, vagyis az árokásás „fent” és „lent” között. (Fordította: Sz. L.)

Pontosítások a szociális juttatások terén (2)

Czédly József

A múlt heti *Törvénytárban* kezdtük ismertetni a munkaügyi minisztérium alkalmazási utasításait, hogyan kell eljárni a szociális juttatásokat szabályozó törvények alapján nyújtott támogatások megítélésében a mindennapi életben előforduló különleges esetekben. Az elkövetkezőkben a gyermeknevelésért járó szabadság és járulék jogosultságának megállapításakor előforduló kérdésekre adott válaszokkal foglalkozunk.

1. eset. A gyermeket nevelő szülő a születési szabadság letelte utáni első nap kezdetével gyermeknevelési járulék helyett úgynevezett „ösz-tönző támogatást (stimulent de insertie)” igényel, anélkül hogy megjelölné, a gyermeknevelési szabadságot 1 évre, vagy 2 évre kéri.

(Szerkesztő megjegyzése: ösztönző támogatást, ami havi 500 lej, azok kérhetnek akiknek gyermeknevelési szabadságuk alatt, mielőtt a gyermekük betöltötte volna 1 életévét, adóköteles jövedelmük van. Ez a támogatás jár mindaddig, amíg a gyermek betölti 2. életévét).

Válasz: Amennyiben a kérvényező nem jelölte meg az igényelt gyermeknevelési szabadság időtartamát, akkor úgy tekintendő, hogy azt 1 évre kérte. Ezen a helyzeten időközben nem lehet változtatni, azonban ha mielőtt a gyermek betöltötte volna első életévét a szülő lemond az ösztönző támogatásról (nincs már adóköteles

jövedelme), akkor joga van a gyermeknevelési szabadságért járó járulékra. Ha miután a gyermeke betöltötte első életévét, és visszatér munkahelyére, akkor jár neki az ösztönző támogatás egészen a gyermek 2. életévének betöltéséig.

2. eset. A gyermeknevelési járulékot igénylő szülő végzett adókötelességgel járó tevékenységet, de a jövedelmének nagysága negatív volt. (Szerkesztő megjegyzése: ez lehetséges például a gazdasági tevékenységet folytató személyek esetében.)

Válasz: Az a tény, hogy a szülőnek szakmai tevékenysége folyamán nem volt megadózható jövedelme, nem semmisíti meg a gyermeknevelési járulékra való jogosultságát. A születés előtti kötelező, 12 hónapos, tevékenységbe be kell számítani azt az időszakot is, amikor az igénylőnek negatív jövedelme volt. Ilyen esetben a gyermeknevelési járulék értéke havi 600 lej.

3. eset. A gyermeknevelési járulék nagyságának kiszámításakor milyen jövedelmet kell figyelembe venni, ha a szülő egyedüli tulajdonosa (asociat unic) egy kereskedelmi társaságnak?

Válasz: Azt az összeget, amennyiért az egyedei tulajdonos nevére befizettek társadalombiztosítási hozzájárulást (contribuție de asigurări sociale).

4. eset. A gyermeknevelési járulék összegének kiszámításakor figyelembe veszik-e a házbérből, kamatból, ér-

tékjegyek átadásából származó jövedelmet?

Válasz: Ezeket a jövedelmeket, mivel nem független tevékenységből származnak, nem veszik számításba. Ugyancsak nem veszik figyelembe az ingatlanok átadásából származó jövedelmet sem.

5. eset. Számításba veszik-e a születés előtti 12 hónapban szerzett 13. fizetést, prémium-

okat, jutalmakat, bírósági határozat alapján megállapított jövedelmeket?

Válasz: Mivel ezek jövedelemadó-kötelesek, figyelembe kell venni a gyermeknevelési járulék értékének megállapításánál.

6. eset. Lehet-e kérni csak a gyermeknevelésért járó szabadságot anélkül, hogy igényelnék a gyermeknevelési járulékot is.

Válasz: A gyermeknevelési szabadságot a munkaadótól kell kérni, az erre való jogosultság az első 3 gyermek születéséért/felneveléséért jár. A gyermeknevelésért járó járulékot a lakhely szerinti polgármesteri hivatalól lehet kérni. Amennyiben ez nem történik meg a szülő nem fizethet a gyermeknevelési szabadság idejére egészségügyi hozzájárulást, így egészségügyi ellátás sem jár neki, nem veszik figyelembe ezt az időszakot a nyugdíjjogosultság megállapításánál, nem jár munkanélküli-segély sem.

7. eset. Lehet-e ösztönző támogatást adni arra az időszakra, amikor a szülő betegszabadságon van, vagy beteg gyermekéért kapott szabadságot?

Válasz: Tekintettel arra, hogy az említett időszakokban a szülő a betegszabadságért járó juttatás után fizet jövedelemadót, jogosult az ösztönző támogatásra.

8. eset. Hogyan kell kiszámítani a második gyermekért járó gyermeknevelési járulék értékét, ha a szülő az első gyermekért járó gyermeknevelési szabadság lejárta után felveszi munkáját és néhány hónap után megszűnnek a második (esetlegesen harmadik) gyermeke?

Válasz: A járulék nagyságának megállapításánál figyelembe kell venni valamennyi, a születés előtti 12 hónapban szerzett jövedelem értékét. Tehát a munkafelvétel után kapott fizetést, esetleges születési szabadság értékét és az előző gyermek neveléséért kifizetett járulé-

kot is.

9. eset. A műszaki munkanélküliségért (șomaj tehnic) járó munkanélküli-segélyt számításba kell-e venni a gyermeknevelési járulék összegének megállapításakor?

Válasz: A munkaadó által elrendelt időleges munkabeszüntetéséért járó munkanélküli-segélyt, mivel adóköteles, figyelembe kell venni a gyermeknevelési járulék kiszámításakor.

10. eset. Beszámítható-e a gyermeknevelési járulékra való jogosultság megállapításánál az az időszak, amikor a szülő, a munkaadó utasítása alapján, a tevékenység korlátozása miatt, csak napi 2 órát dolgozik, és fizetését is ennek alapján számítják ki?

Válasz: Ha csak egy órát dolgozik naponta, az ezért járó jövedelmet és a megfelelő időszakot figyelembe veszik a gyermeknevelési járulék megállapításánál. Ebben az esetben a munkaadónak igazolnia kell a munkában töltött időt és az elvégzett munkáért kifizetett bért.

11. eset. Hogyan állapítják meg a gyermeknevelési szabadság időtartamát azoknak a szülőknek az esetében, akik független, illetve mezőgazdasági tevékenység alapján szereznek jövedelmet és mint ilyeneknek nincs munkaszerződésük?

12. Válasz: Az érdekelték saját felelősségükre kiállított nyilatkozatban kell, hogy bejelentsek, hogy a gyermeknevelésért járó szabadság idején nincs és nem lesz adóköteles jövedelmük.

Az állam perben állási képessége

Deák Levente

Az idei év 1. számú jogegységi döntéséről van, lesz szó, amelyet a legfőbb ügyész kérésére – az eltérő joggyakorlat egységesítéséért – a Legfelső Semmitő-és Ítéltőszék 2011. április 4-én hozott (a 365. számú *Hivatalos Közlönyben* olvasható), és amelyben – amint majd látni fogjuk –, az államot az ún. üresedésben levő örökségek-ből (más megnevezéssel a nyugvó vagy uratlan hagyatékokból) megillető vagyon megszerzésének, leosztásának polgári perben követendő eljárási szabályait próbálja egységesen értelmezni.

Még annyit előljáróban, hogy a hatályos román polgári törvénykönyv 680. szakasza szerint, törvényes és/vagy végrendeleti örökös hiányában az elhunyt hagyatéka az államot illeti, egészen pontosan a hagyatéki vagyontömeg ilyen esetben az állam tulajdonába megy

át. Az 1995. évi 36. közjegyzői törvény 85. szakasza, a fentiekre alapozva kimondja azt is, hogy ilyen esetben, tehát örökösök hiányában, az állam képviselőjének kérésére a megkeresett közjegyző (az elhunyt utolsó lakhelye szerint illetékes), miután megállapítja azt, hogy a hagyatékat uratlan, ilyen tartalmú örökös bizonylatot (certificat de vacanță succesorală) állít ki, de csak a hagyatékok elfogadására előírt határidő letelte után. Ez pedig a Ptk. 700. szakasza szerint 6 hónap, amit az örökhagyó elhunytától, azaz az örökség megnyílásától kell számítani.

Az örökösödési perekben az állam perben állási képességével, perelhetőségével kapcsolatban – áll ebben a friss jogegységi döntésben – a bíróságok eltérő módon alkalmazták a vonatkozó jogszabályokat. Egyes bíróságok anélkül állapították meg az állam örökös minőségét,

hogy előzőleg ezt, a Közpénzügyi Minisztérium vagy a helyi közigazgatási hatóság kezdeményezésére beindított hagyatéki eljárásban, a megkeresett közjegyző örökös bizonylatban rögzítette volna. Más bíróságok majdnem ugyanezt mondták ki, azzal a kiegészítéssel, hogy azt a tényt, hogy a hagyatéknak nincsenek örökösai, vagyis uratlan, az ügyet tárgyaló bíróság is megállapíthatja. De olyan határozatok is születtek, amelyekben a perben állási jogosultságot a helyi tanácsnak és nem a Közpénzügyi Minisztériumnak ismerték el, azzal az indoklással, hogy a közvagyonról szóló 1998. évi 213. törvény szerint ezek az uratlan hagyatékok a helyi önkormányzatok magánvagyonát gyarapítják, amit ezek kezelnek, a 2001. évi, a helyi közigazgatásról szóló 215. törvény jelenlegi 38. szakasza, első bekezdésének c) pontja szerint.

A perben állási képességgel kapcsolatban a jelenleg hatályos Polgári perrendtartási törvénykönyv aktív és passzív képességgől tesz említést a törvénykönyv 41. és következő szakaszaiban. A minket ebben az esetben érdeklő paaszív perben állási képesség alatt azt kell érteni, hogy az alperesnek, vagyis a perbe hívott jogi vagy természetes személynek meg kell egyeznie azzal, aki a per alá vont jogviszonyban elmarasztalható lesz vagy lehet. A már említett 213. törvény (az 1998. évi 448. *Hivatalos Közlönyben*) a 12. szakaszban azt mondja ki, hogy az államot perben a Közpénzügyi Minisztérium, a helyi területi-közigazgatási egységeket pedig a megyei vagy a helyi tanácsok képviselik, amelyek írásban adnak képviseleti megbízást a megyei tanácselnöknek vagy a polgármesternek. Ezek aztán a megbízást átruházhatják más köztisztviselőre vagy

ügyvédre. A jogegységi döntésre visszatérve, a bíróságoknak „címzett” iránymutatás röviden úgy foglalható össze, hogy az olyan perekben, amelyekben, örökösök híján, az állam egyedüli és kizárólagos örökös minőségét lehet és kell megállapítani, az államot képviselő Közpénzügyi Minisztériumnak csak akkor lehet elismerni perben állási képességét, ha előzetesen az illetékes közjegyző az örökséget üresedésben levőnek nyilvánította az erről szóló örökös bizonylat kiállításával. A döntés pedig, a Polgári perrendtartási törvénykönyv 330/7. szakaszának 4. bekezdése szerint kötelező érvényű. Feltételezve, hogy lapunkat egyes önkormányzatok tisztségviselői, közigazgatási szakemberei is olvassák, még két, egymást kiegészítő jogszabályt említek. A 2007. évi 14. kormányrendeletet, majd ezt követően ennek a 2007. évi 731. kor-

mányhatározattal jóváhagyott végrehajtási utasítását (utóbbi, újraközlés után a 2009. évi 254. Hivatalos Közlönyben találják meg). Mindkettő az állami magánvagyonba valamilyen jogcímmel bekerült javak értékesítésével foglalkozik, köztük azokkal is, amelyek az államot megillető örökségből származnak. Az említett kormányrendelet 9. szakasza első bekezdésének j) pontjában található azt a követendő szabályt, hogy maga a Közpénzügyi Minisztérium döntésével, vagy ennek a minisztériumnak a javaslatára kormányhatározattal az örökségből nyert ingatlanok minisztériumoknak, más központi vagy helyi közhatóságoknak engedhetők át, még hozzá ingyenesen. Különben az állami tulajdon megszerzésének vagy keletkezésének egyik eredeti formájáról írunk, elsősorban az államigazgatásban tevékenykedő szakemberekre gondolva.

Nyári sminkdivat

Az aktuális sminktrend a csábító színek játékát ötvözi az érzéki eleganciával. A finom baracktól, a friss zöldön át az érzéki szilvatónusokig – lágy, ugyanakkor stílusos kombinációk, melyek biztosan nyári életérzéssel töltenek el.

Élénkebbnél élénkebb színek, vízes hatású textúrák, pigmenttobzódás – ezeket kínálják a legnagyobb sminkmárkák a nyárra. Például a L'Oréal nyári trendkollekciót áttetsző, élénk színek, vakmerő stílusok és ultrafényes hatások jellemzik.

Alapozás

A tökéletes alapozás elengedhetetlen. Készítsünk egyenletes felületet egy

olyan alapozóval, mely hidratálja a bőrt és fényvédő faktorral védi a napsütéstől. Használjunk műszálas alapozó ecsetet a tökéletesen egyenletes felület érdekében. A szem alatti karikákat, ki-sebb bőrhibákat korrekttal tüntessük el.

Szemek

A friss és hűvös színek keveréke nőies sokféleséget eredményez. Használjuk

bátran a barackszín a szemhéj belső részére és satírozzuk kifelé. A külső szemzugban, befelé satírozva tehetünk gyöngyös fardt rozét. Befejezésül vigyük fel a mélyítő vonalban a hűvös szilvaszín egészen a szemöldök ívéig. A belső szemzugba kevés friss zöld is kerülhet. Végül keretezzük a szemet antracittal és hangsúlyozzuk a szempillákat.

Próbáljuk ki a 60-as évek ikonjának, Brigitte Bardotnak a stílusát, a szexi, vadmacskás szemtussal készített szemsminket. Az érzéki, fekete vonalakat akár vékonyan, akár vastagabban is húzhatjuk; most mindent szabad. Ne felejtsük el azonban, hogy a tusvonal ne érjen véget a szem sarká-

ban, mert akkor inkább szűkíti és kicsinyíti a szemet.

Ajak és pír

Őszibarack-, dinnye- és nugátszín. Most semmi sem szab határt a nyári színekavakádnak. Az orcák üdeségét pirosítóval adjuk meg. Lehetőleg legyen alkohol és parfümmentes.

A szezon fő színei a vörös és a korall. Ahogy a divatban, úgy a make-up-nál is előkelő helyet foglalnak el a szenvedélyes, tüzes színek. Ami azonban rendkívül fontos, hogy az élénk, feltűnő vöröses árnyalatok mellett ne hangsúlyozzuk túlságosan se az orcát, se a szemet. A natúr, visszafogott smink kiemeli a vöröset, ami így igazán dominánsan hat.

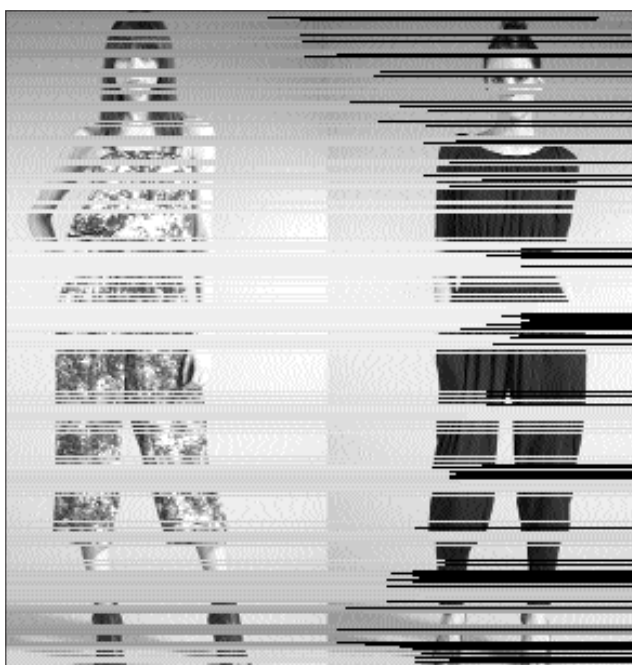
A meleg hónapok slágere: overall

Hívhatjuk akárhogy: jumpsuit, kezeslábas, overall – a lényeg, hogy visszatért, méghozzá nagy erővel. Ez egy igazán remek és kényelmes ruhadarab, de ahhoz, hogy megtaláljuk az igazit, rá kell szánni néhány kör próbálgatást.

Megkönnyíti az életet azoknak, akik nem szeretik a szoknyát és a ruhákat, itt nem kell vesződni azzal, hogy a nadrághoz felsőt válasszunk. És nagyon kényelmes. Azon pedig, hogy végére menni nem olyan egyszerű benne, viszonylag hamar túl lehet lendülni.

Ezerféle variációban létezik: az anyagtól függően lehet nagyon elegáns vagy igazi szabadidős játszóruha is. Idézheti a 70-es évek luxusmedencés partijait, de sokféle bohókás min-tás darabot is találhatunk belőle. Mindenesetre biztosan létezik olyan, ami sem munkásruhának, sem pizzamának nem tűnik, csak meg kell keresni.

Íme néhány ötlet overallválasztáshoz és -viseléshez.

Az overallnál is nagyon fontos, hogy olyan szabásút vegyünk csak meg, ami jól áll a testalkatunkhoz. Kritikus pont a csípő téje, mert ha túl bő ott az anyag, esetleg valami furcsa, hosszú felsőtestű embertípusra szabták a derekát, ráadásul a nadrágszár még szűkül is,

akkor óriási feneket eredményezhet. Ha bő szárút szeretnénk, akkor olyat keressünk, aminek a felsője kevésbé laza, így nem fogunk slaposnak tűnni, de ha lehet, a buggyos nadrágot hagyjuk meg a bohócoknak. A túlságosan fényes anyagot, bármennyire is a

luxus érzetét kelti, inkább kerüljük, mert szintén kövérit, és még csúnyán gyűrődik is. Vékony pamut- vagy dzsörzé anyagút csak olyan vehet fel, aki nem bánja, hogy a combján minden hurka látszódik. A farmeranyag viszont még vékony változatban is nagyon meg-

engedő ilyen szempontból, bár itt arra kell figyelni, hogy ne tűnjünk benne autószerelőnek, úgyhogy lehetőleg farmerből maradjunk a rövid szárúnál. Aki alacsony, egyébként is kerülje a hosszú nadrágos változatot, mert még jobban összenyomja.

A hálórúhahatást egy színű overallal lehet a legkönnyebben elkerülni, egészen bártortalanok maradjanak a feketénél, abból nem lehet nagy hiba. Az elegánsabb darabok még jobban néznek ki övvel, blézerral és magas sarkúval.

Programajánló

Székely termékek vására

Hargita Megye Tanácsa minden hónap harmadik szombatján megszervezi a hagyományos székely termékek havi vásárát a csík-szeredai megyeháza oszlop-sora között. A vásárlókat legközelebb június 18-án, szombaton 8 és 14 óra között várják.

Motorostalálkozó Erdőfűlén

Nyolcadik alkalommal szerveznek találkozót hétvégén az erdővidéki motoro-

sok. A motorosok június 18-án szombaton 10 órától gyülekeznek a baróti központi parkolóban, ahonnan 12 órakor indulnak Erdőfűlére. A találkozó programjában koncertek is szerepelnek.

Operetttrészetek Zabolán és Kézdivásárhelyen

Ma, június 17-én, 20 órától a zabolai kultúrotthonban *Tiszta fehér oltár* címmel nóták, népdalok, operetttrészetek hangzanak el. Fellép többek közt Bokor János, a Magyar Köztársasági Arany Erdemkereszt kitüntetettje,

Koltai László, Barabás Izolda, Lukács Timea. Zenével kíséri Siliga Miklós zeneszerző, zenetanár, a Magyar Köztársasági Ezüst Erdemkereszt kitüntetettje. Az előadás június 18-án, szombaton 20 órától Kézdivásárhelyen, a Vigadóban tekinthető meg.

Szentkatolnai falunpok

A kétnapos rendezvény június 18-án, szombaton 17 órától ünnepi megnyitóval kezdődik, ezt követi a szentkatolnai és martonfalvi iskolások műsora. 20 órától kezdődik a koncertek sorozata, amit az Ég és föld indít, 20.45-től Misa áll színpadra, majd 21.30-tól a Pe-

cérek következnek. 22 órától az Insect zenél, végül 23 órától utcabál következik, zenél Baksa Barni és zenekara. Vasárnap az V–VI. osztályosok minifocijával folytatódik a faluünnep. A zárónapon 20 órától kezdődő koncertek fellépői: Teleki Zoltán, Kaly, Kristóf Katalin és Milán. Szombaton és vasárnap is a Vug Park szervezésében pónilovon lovagolhatnak a gyermekek.

Író-olvasó találkozó Székelyudvarhelyen

Az Udvarhelyszéki RMDSZ és a Pallas Akadémia Könyvkiadó szervezésében ma, június 17-én 18 órától a polgárme-

teri hivatal Szent István-terében író-olvasó találkozóra várják az érdeklődőket, ahol bemutatják Markó Béla: *Kié itt a tér – Válogatott közéleti cikkek és előadások és Az erdélyi macska – Esszék* című írásait. A könyveket Székedi Ferenc újságíró ismerteti.

Hungarikum Napok Nagyszebenben

Második alkalommal rendezik meg a Hungarikum Napokat Nagyszebenben június 18-19-én (szombat-vasárnap). Program: Szombat – 2011. június 18. Gulyásfőző verseny: 10:00 – Astra falumúzeum (korondi ház, az udvara és

környéke), 15:00 – Gulyás-kóstoló, értékelés, díjazás. Borkóstoló – EzerJó 14:00 – Turisztikai bemutató & Borkóstoló – Mór és az EzerJó. Szórvány néptánc gála: Fellépnek a sepsiszentgyörgyi Fenyőcske, a segesvári Kikerics, a dicsői Kőkényes, a medgyesi Nefelejcs és a nagyszebeni Forgós néptáncgyűttesek. 16:00 – Astra falumúzeum szabad-téri színpada. Táncházt: 19:00 – Astra falumúzeum szabad-téri színpada. Vasárnap – 2011. június 19. Kiállításmegnyitó – kis-plasztika: Kovács Géza. 18:00 – Habitus Galéria. Koncert – Gerák Andrea & Lantos Zoltán, 19:00 – Thalia kisterem.

Mititei és pacalleves

A román konyha kialakulásában szerepet játszott az erdélyi magyar konyha, a francia, a szerb, a török, a bolgár konyha is.

A levesek nagy részét erjesztett cibérével készítik, tejfölözik. Fűszerként babérlevelet, csombort, kakukkfűvet, fokhagymát használnak fel. Betétként leveseikben kedveltek a húsgombócok. Bárány-, ürü-, marha-, borjú-, szárnyas- és vadhúsokból egyaránt készítenek leveseket. A halételekhez és a zöldségételekhez sok hagymát, paradicsomot használnak.

Borjúcsorba

Hozzávalók: 70 dkg borjúszeggy, 3 sárgarépa, 1 petrezselyemgyökér, 1 vörshagyma, 1 zeller, 3 burgonya, 1 citrom leve, 3 levél lestyán, 1 dl tejföl, 1/2 teáskanál bors, só, 1 csokor petrezselyemzöld.

Elkészítés: A borjúszegyet felkockázzuk, és megfőzzük. Eközben a hagymát felaprózzuk, üvegesre pároljuk a felkockázott zellerrel, burgonyával és a felkarikázott sárgarépával és petrezselyemgyökérrel együtt. Ezután hozzáadjuk a leveshez, és addig főzzük, amíg a hús megpuhul. A petrezselyemzöldet összekötjük a lestyánnal, és ezt is a levesbe tesszük. Sózzuk, borsozzuk, majd miután megfőztük az egészet, megsavanyítjuk a citromlével, és már kínálhatjuk is.

Brassói aprópecsenye

Hozzávalók: 800 g marhafelső, 100 g füstölt szalonna, 2 ek. sűrített paradicsom, 1 hagyma, só, bors, kakukkfű, 1 dl fehér bor.

Elkészítés: Csikokra vágjuk a marhahúst, a felkockázott szalonnát kisütjük. Ebben a zsírban megpároljuk a hagymát, rátesszük a húst, átsütjük, megsózzuk, meg-

borsozzuk, nyomunk rá fokhagymát.

Bukaresti póréfőzelék

Hozzávalók: 4 szál póréhagyma, 40 g vaj, 1 hagyma, 3 ek. sűrített paradicsom, 2 savanyú uborka, só, szerecsendió.

Elkészítés: 4 cm-es darabokra vágjuk a póréhagymát, és a felkarikázott hagymával együtt a vajban puhára pároljuk. Belekeverjük a paradicsompürét, reszelt uborkát, fűszerezzük, hozzáadunk 1 dl vizet, és 20 percig főzzük.

Mititei (picurkák)

Hozzávalók: 1 kg marhahús, 10 dkg bárányfaggyú, 1 fej fokhagyma, csombor, szegfűbors, só, feketebors, 1 fél kiskanál szóda bikarbóna, 1 kanál citromlé, fél dl olaj.

Elkészítés: Daráljuk le többször a húst a faggyúval együtt (vagy disznózsírral, ha nincs bárányfaggyú), és tegyük 1 napra a hűtőszekrénybe. Másnap a hozzávalókat hozzákeverjük, ízesítjük ízlés szerint, a szóda bikarbónát a citromlével semlegesítjük, majd hozzáadunk 2 kanál vizet, 2 kanál olajat, és nagyon alaposan összekeverjük. Nedves kézzel kis hengereket formálunk, és a forró grillen megsütjük.

Pacalleves

Hozzávalók: 1 kg pacal, 2 sárgarépa, 1 fehértarépa, 1/2 zeller, 1 nagy fej fokhagyma, 5-6 darab piros parika (savanyított), 1 csípős paprika, 3 tojássárga, 5 dl tejföl, 2 evőkanál liszt, só, bors, ételízesítő, ízlés szerint ecet.

Elkészítés: Vékony csíkokra vágjuk a pacalt, és felteszszük főni. A zöldségeket

megtisztítjuk és lereszeljük. Megpároljuk kevés olajon, hozzáadjuk a pacalt, majd felengedjük 3-4 liter vízzel. A zúzott fokhagymát a leveshez adjuk, sózzuk, borsozzuk és készre főzzük. A paprikát hosszú, vékony csíkokra vágjuk, a csípős paprikát főlkarikázzuk és ezeket is a leveshez adjuk. A lisztet, a tojássárgákat és a tejfölt simára keverjük, felengedjük vízzel és szűrő segítségével behabarjuk a levest. Ízlés szerint ecettel savanyítjuk. Tálaláskor, tejfőlet, ecetet és csípős paprikát adunk mellé.

Gomba román pásztor módjára

Hozzávalók: 1 mélytányér csiperke vagy másfajta gomba, 10 dkg füstölt szalonna, 20 dkg tehéntúró, 1 csipet

vágott csombor vagy kakukkfű, 1 csipet só és paprika.

Elkészítése: A felszeletelt szalonnát ropogósra sütjük, majd papírtörőre tesszük, hogy az a fölös zsírt magába szívja. Így tegyük félre. A gomba tönkjeit kitördeljük, a fejeket lemossuk és lecsöpögtetjük. Mindenik karimába kevés túrót és füstölt szalonnát teszünk. Ízesítőként frissen szedett csomborral vagy vadkaporral szórhatjuk meg. Közepesen izzó szén fölött sütjük. Szén hiányában, zománcatlan edényben a kihevített sütőbe dugjuk, vagy a kályha rostélyán sütjük meg. Sóval, paprikával fűszerezzük.

Rakott puliszka

Hozzávalók: 30 dkg durva

szemcséjű kukoricaliszt, 5 dkg zsír, 20 dkg juhtúró, 10 dkg füstölt szalonna, 1 dl tej, 1 dl tejföl.

Elkészítése: Állandó kevergetés mellett forrásban lévő sós vízbe szórjuk a kukoricalisztet és kavargatva legalább 5 percig forraljuk. Levesszük a tűzről és hagyjuk kihűlni. Amikor megkeményedett, gyűrűdeszkára borítjuk és cérnával kettévágjuk. A szalonnát felkockázzuk, üvegesre sütjük. Zsírral kikenünk egy tűzálló tálat, beletesszük az egyik puliszkalapot, rászórjuk a juhtúrót felét, meglocsoljuk tejföllel és langyos tejjel. Rátesszük a másik lapot, megrakjuk túróval, meglocsoljuk tejföllel, a kisült szalonna zsírjával, és rászórjuk a szalonnát. A sütőben 15 percig átsütjük.

Kert-ész

Virágaink igényei

Legtöbb közkedvelt virág nem nagyon igényes, de azért a gondoskodást mindenkinek meghálálja. Jó, ha tudjuk, hogy a szeretet mellett szükségük van tápanyagutánpótlásra. A nitrogénen-, foszforon- és káliumon kívül a petúniának vasra van szüksége. Hiányánál a levelek megsárgulnak, miközben erezetük zöld marad. A spe-

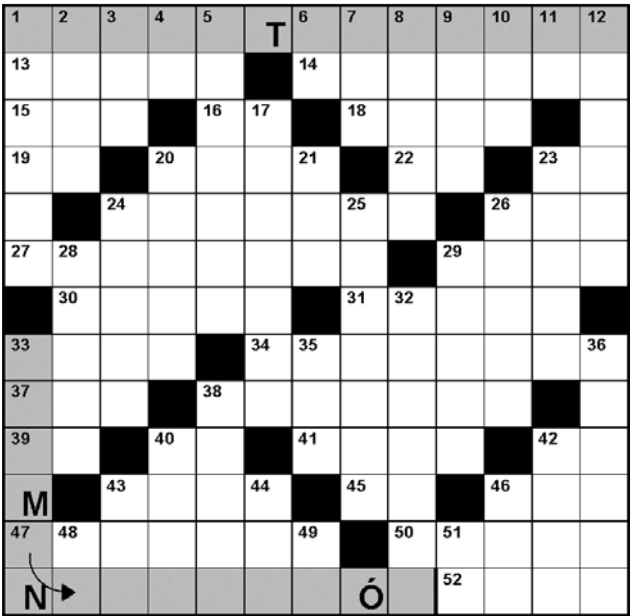

ciális petúniatíp extraadag vasat tartalmaz. Alternatívát jelent a tiszta vastartalmú műtrágya. Vigyázat az adagolásnál, rozsdabarna foltot hagy a levelek érzékeny felületén. Továbbá a petúnia úgy marad egészséges, ha állandóan enyhén nedves a földje. A szárazság a virágzás leállásához és levélvesztéshez vezet. Az öntisztító balkonvirágoknál, mint például a kisvirágú petúnia, az elhervadt virágok maguktól lehullanak, másoknál viszont sokáig a növényen maradnak. Ha ezeket folyamatosan lecsípjük, akkor magvak kialakulása helyett mindegyre újabb virágügyek fognak ki-nőni. A rhododendronokat rendszeresen lássuk el speciális trágyával. Így megakadályozzuk, hogy a levelek el-sárguljanak, és a virágzás alábbhagyjon. A dézsás magas törzsű növényeknek rendszeres visszametszésre van szükségük, hogy formában maradjanak. Ezért a hónapok folyamán a sétányrózsa vagy a végzetcsereje ágainak hegyéből mindig vágjunk vissza annyit, hogy a korona szép kerek maradjon. Ne aggódjunk, ha közben néhány virágot is le kell vágunk, hamarosan újabbak jelennek meg.

Sármási-Bocskai János
kertészmérnök

Bíróságon

– Vádlott, mondja meg őszintén, a betörés közben egyszer sem jutott eszébe szegény édesanyja?
– Dehogynem, tisztelt bíró úr, ... (poén a rejtvényben)

Vízzintes:

1. A poén első része. 13. Széknap. 14. Szentartáskönyv. 15. A Rajna-delta egyik ága. 16. Galveston College (röv.). 18. Női báj. 19. Rómikockák! 20. Hálás fiatal mondja. 22. Igen, németül. 23. Két konzul! 24. Isteni kegyelem. 26. Jármű fontos műszaki berendezése. 27. Elcsenés. 29. Csupa, tiszta (nép.). 30. A lentebbi helyére. 31. Kórházi alkalmazott. 33. Szedi a lábait. 34. Mengyelejev egyik személyneve. 37. Erácska. 38. A szabadba csorgó. 39. Miniszter Tanács (röv.). 40. Palánta. 41. Kozmetikai olaj jelzője. 42. Kontrollvizsgálat (röv.). 43. On-...; élő kapcsolat. 45. Nyak közepe! 46. Egészen friss. 47. Kérő. 50. ... ügye van. 52. Nem ülő.

Függőleges:

1. ... jut; elintéz. 2. Kicsi alkotórész. 3. Érett ... dicsérete (Stephen Vizinczey). 4. Egyik szélén! 5. Átkarol. 6. Két varga! 7. Népies lyuk. 8. Becsap. 9. Lúcia becézve. 10. Fekete István kacsája. 11. Fő ellentéte! 12. Kalciumot tartalmazó világos színű üledékes kőzet. 17. ... kör; Arany János verse. 20. Hitel után fizetik. 21. Kiejtett betű. 23. Kegyetlen. 24. Egér van ilyen. 25. Kisszék. 26. Tettét rosszalóan számon tartja. 28. Papírra vésett. 29. Cókók. 32. Röviden tekint. 33. A poén második része. 35. Ifjúsági (röv.). 36. Reparáló. 38. Írott alkotás. 40. Tizenéves. 42. ... May; német író. 43. Lyuk a jégen. 44. ... kezekkel! 46. ... Brooks; rendező. 48. Eger központja! 49. Tüzelőfa mennyiség. 51. Szattyánfoszlány!

5			6		7	3		
					5		8	4
					9	5		
	7							
	8		3				7	5
3	1	6					4	
			7	9		2		
		8		4		1	2	

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3×3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

4	3	9	1	6	2	5	7	8
8	6	5	4	3	7	1	9	2
1	7	2	8	5	9	4	6	3
9	1	4	2	8	6	3	5	7
2	5	3	9	7	4	6	8	1
6	8	7	5	1	3	2	4	9
3	2	6	7	9	5	8	1	4
7	4	8	6	2	1	9	3	5
5	9	1	3	4	8	7	2	6

Egyszemű, kétszemű, háromszemű

Volt egyszer, hol nem volt egy asszony, s annak volt három leánya. A legnagyobbiknak volt három szeme, a közbelsőnek egy, a legkisebbiknek kettő.

Egyszer az asszony elhatározta, hogy férjhez adja a leányait. Jött is egy kőrő, de az a legkisebbiket szerette volna elvenni, akinek két szeme volt, az asszony pedig legelőször a legnagyobb leányt szerette volna férjhez adni. Az asszony meg a két nagyobb leány nagyon megharagudott a legkisebbre. Volt egy kecskéjük, mindennap csak azt őriztették vele kinn a réten, mert ha otthon volt, a legény csak vele beszélgetett.

Nagyon búsult a kisleány, hogy ő nem oka semminek, mégis hogy haraguszna rá a testvérei, enni sem adnak neki, csak száraz kenyérhéjat. Amint ott búsul, egyszer csak kérdi tőle a kiskecske:

– Miért búsulsz, te kisleány?

– Hogyne búsulnék, mikor úgy haraguszna rám a testvéreim, hogy nem hagyják még azt sem, hogy otthon üljek, s ebédre is csak száraz kenyéret tesznek.

– Sose búsulj azon – mondta a kiskecske –, majd én segítek rajtad. Mikor megéhezelsz, csak hívdál oda engem, s mondd nekem:

Kedves kecském, jer ide, teríts asztalt izibe.

S én odamegyek, s lesz mindenféle jó étel és ital. Mikor megebédelsz, ne felejtse el, hogy rögtön mondjad:

Kedves kecském, jer ide, vidd az asztalt izibe.

Úgy is tett a kisleány mindig, s nem bánta, ha otthon nem is tesznek semmit. Minden reggel ment ki vígan a kiskecskével a mezőre. Egyszer gondolják otthon: „Vajon miért nem kér ez a leány ennivalót? Vajon mi van vele? Utána kellene nézni a dolog-

nak, meg kellene lesni!” Elhatározták, hogy első nap kimegy az egyszemű leány, s megleszi, hogy mit eszik a testvére. Úgy ment oda, mintha ő is ott akarna maradni szórakozni a testvérel. Letültek a szép zöld gyepre, s elkezdtek beszélgetni. Amint ott beszélgetnek, azt mondja Kétszemű:

– Hajtsd ide a fejedet az ölembe.

S amint Egyszemű lehajtott a fejét, Kétszemű elkezdte mondogatni:

– Ébren vagy-e, Egyszemű,

aluszol-e, Egyszemű?

S ezt addig mondogatta, amíg Egyszemű elaludt. Akkor rögtön mondta Kétszemű:

„Kedves kecském, jer ide, teríts asztalt izibe”.

Mire felébredt Egyszemű, a kecske már el is pakolta az asztalt, Egyszemű nem látott semmit. Felkelt, hazament, s azt mondta, hogy nem látott semmit. Másnap úgy határoztak, menjen ki Háromszemű, hogy meglesse. Kimegy Háromszemű, leülnek a fűbe, s elkezdnek beszélgetni.

Azt mondja Kétszemű:

– Hajtsd ide a fejedet az ölembe.

Gondolta, elaltatja ezt is, s megebédél. Lehajtotta Háromszemű is a fejét az ölébe, s Kétszemű elkezdte mondogatni:

– Ébren vagy-e, Háromszemű, aluszol-e, Háromszemű?

Mikor két szemét behunytta, gondolta, hogy elaludt. Nem vette észre, hogy a harmadik szeme nyitva van, s mindjárt mondta:

Kedves kecském, jer ide, teríts asztalt izibe.

A kecske odament, megterítette az asztalt, s a leány elkezdett ebédelni. Háromszemű tette magát, hogy alszik. Mikor megebédelt, Kétszemű hívta a kecskét:

Kedves kecském, jer ide, vidd az asztalt izibe.

Mire elpakolta, Háromszemű felébredt, s tette magát, mintha nem tudott volna semmiről semmit. Hazament, és elmondott otthon az anyjának és a testvéreinek mindent. Elhatározták, hogy megölik a kecskét. Hazament a kisleány és megmondta neki is, hogy mit határoztak. Nagyon búsult a kisleány, hogy neki most már nem lesz senkije.

Éjjel, amint elaludt, azt álmodta, hogy odament hozzá egy öregember, s azt mondta

neki: kérje el a kecskének a körmét és a szarvát, s azt ültesse el az ajtó mögé, de úgy, hogy ne lássa senki.

El is ültette a leány, hát reggelre lett belőle egy szép aranyalma, de arról senki nem tudott leszedni egy darabot sem, csak Kétszemű. Mikor jött a legény, kérte Háromszeműt, hogy vegyen le neki egy aranyalmát. De akármennyire nyúlt, az ágak mindig másfele hajlottak, nem tudott levenni egyet sem. A kétszemű leányt mindig benn tartották az ágy alatt, nem volt szabad előjönni, amíg a legény ott volt. Hát egyszer, ahogy kérte, kigurított egy aranyalmát az ágy alól. Kérdi a legény:

– Hát ez honnan gurult ki? Ki gurította ki? Jöjjön elő!

Azt mondta a két testvére: – Egy kis mocskos, nem érdemes rá se nézni.

A legény benézett az ágy alá, s meglátta, hogy ott van Kétszemű, akit ő szeretett. Szépen kézen fogta, s mondta, hogy ő lesz a felesége, senki más. El is mentek, s a két nagyobb otthon maradt. Ha a két leány vénlány nem maradt volna, az én mesém is tovább tartott volna.

*Ícinke-picinke – Népmesék óvodásoknak
(Válogatta és szerkesztette: Kovács Ágnes)*

Tizenkét hónap a természetben

A bodza virágai barnásra váltottak és hullni kezdtek, már nem lehet bodzalevet készíteni, de aki lekészt és mégis szeretne bodzalevet inni kis kirándulás után megteheti, hiszen találhat még virágzó bodzabokrot. Tíz kilométeres körzetben akár két hét különbség is le-

het a bodza virágzása között. Leginkább üdítő italt készítek, öt-hat nagy tálcájú bodzavirágot öt liter vízbe helyezek, előtte egy kilogramm cukrot keverek el a vízbe, majd egy citromot felkarikázok és azt is hozzáadom. Három-négy nap után leszűröm a levét, pa-

lackokba öntöm, és hűtőszekrénybe tárolom, majd lehűtve fogyasztom.

Kedves gyerekek, ne szalasszátok el a végső kínálkozó lehetőséget, készítsétek bodzavirágból üdítőitalt. Fontos, hogy a bodza virágzatát ollóval távolítsátok el, és szárral lefelé tegyétek a

kosaratokba. Bodzavirágot nem érdemes szatyorba szedni az értékes virágpor kárba vész. Gyűjtésre és szállításra kosár vagy kartondoboz a megfelelő.

Aki pedig szeretné, hogy később is legyen bodzaitala, az készíthet szörpöt. Négy liter vízhez két kiló cukor kell, és legalább húsz bodzavirág. A szörpöt elkészíteni nem nehéz feladat lányok, fiúk egyaránt megtehetik. Két napig áztassátok vízbe a bodzavirágot, ezután szedjétek ki, még ki is facsarhatjátok azokat, majd a léhez adjátok hozzá a cukrot. Mikor elkészültetek tegyék fel a tűzhelyre és lassú tűzön negyven percig főzzétek, vigyázva, hogy ne forrjon az alapanyag. Főzés közben az alápléhez, csavarjatók hozzá egy citromnak a levét és közben fakanállal kavargassátok a készülő szörpöt. Miután végeztetek hagyjátok kihűlni, s azután üvegekbe szűrjétek le. Nem maradt más hátra, mint ízlés szerint vízzel vagy ásványvízzel vegyítve fogyasztatok.

Sok sikert az elkészítéshez!

*Kelemen László, Rara Avis
Madártani Egyesület*

Csináld magad

Spanyolfal

Ezt a hangulatos térelválasztót a szüleid segítségével készítsd el, egy kis ház formájában a szoba közepén nagyon jól mutat.

Szükséges eszközök: 2 db legalább egy méter hosszú és fél méter széles kartonlap (ha nincs egy darabba össze is lehet ragasztgatni), színes temperák, cérna, virágok, olló, ragasztó, merevítő lécek, rajzszegek.

Elkészítés: a kartonlapok te-

tejt vágd le háromszög alakban, úgy, hogy egymás mellé téve tető formát kapjál. Ezután vágd ki az ajtót, ablakot. Tedd stabilál és támaszd ki lécekkel, amiket rajzszegekkel rögzíthetsz a kartonhoz. Színezd és dekoráld a házikót tetszés szerint, majd hagyd a temperát megszáradni. Végül pedig a maradék kartonvégekből ragaszd fel a virágtartót az ablak alá, és tehetesz bele virágokat is. Az ablakokat cérnával rögzítsd. Jó szórakozást!

Hétféle mellékletünk *Életmód és Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette